

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCIP

Catalunya Eristiana

BOR
RADAL

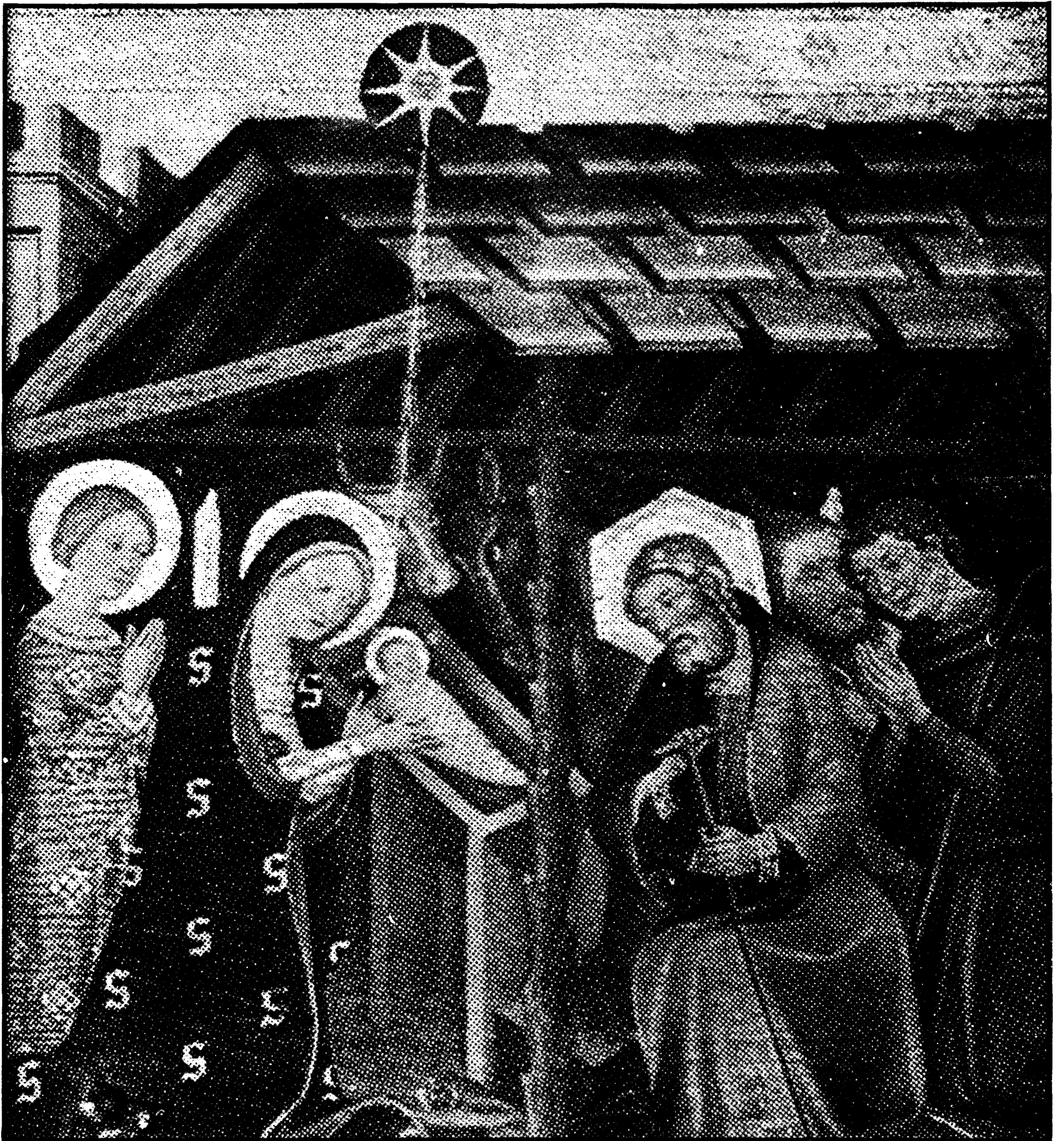
Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

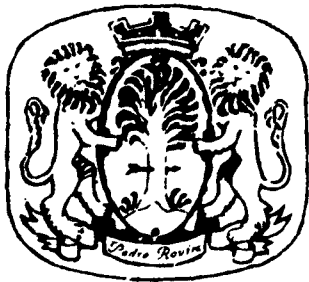
SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 222

Setmana del 25 al 31 de desembre del 1983

50 Ptes.

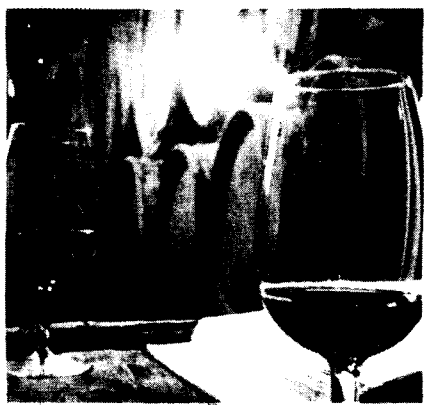
Bodegas PEDRO ROVIRA

el fruto de tres generaciones

Casi un siglo engrandeciendo, tierras, viñas y bodegas.

Conservando, generación tras generación, toda la esencia de su artesanal cuidado, los grandes vinos Pedro Rovira son el fruto de un deseo. Un valeroso empeño en ofrecer un vino con auténtica clase. Que esté presente en cualquier buena mesa, por exigente que sea. Su garantía, es el sólido prestigio de las Bodegas Pedro Rovira.

De la seriedad, el esmero y el empeño, nace un bouquet.

Desde que el primer Pedro Rovira fundara en una de las importantes zonas vinícolas de Catalunya, unas pequeñas bodegas, donde el tiempo no se contaba por horas sino por buenas añadas; hasta llegar a las grandes bodegas de hoy, ha pasado casi un siglo, un largo periodo de entrega familiar dedicado por entero al cuidado de sus propias cepas. Pero con

la misma seriedad, el esmero y el empeño, cada generación ha sido fiel a su compromiso: "Elaborar un gran vino que nacerá en barricas y se criará, con el tiempo justo, en botellas". Como debe ser. Porque es así como el vino posee todo el esplendor y el misterio de su magnífico bouquet.

Grandes Vinos
PEDRO ROVIRA
La Solera de una Familia

Las campanas de la iglesia son testigos de la historia.

Una historia que se remonta al siglo pasado, cuando en 1890 nace el primer Pedro Rovira, fundador de la dinastía que ha hecho del vino, una obra de continuidad familiar, con la misma ilusión y entrega como cuando se abrieron por primera vez las puertas de aquellas bodegas.

En la oscuridad de la bodega.

Y con sólo la luz de una inocente vela, los colores de los vinos adquieren un tono especial, un atractivo que transporta, con una simple mirada, a un cúmulo de sensaciones difíciles de explicar...

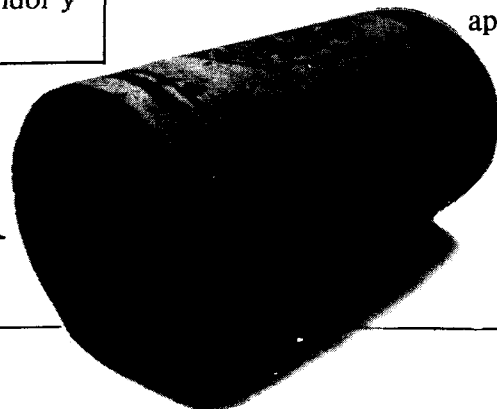
Mientras contemplamos la variedad de matices que el vino puede tener, a través del fino cristal de una copa sin dibujos ni grabados, casi se llega a catar el bouquet seco y aromático, agradablemente afrutado de un joven vino blanco.

O quizá podamos percibir el sedoso y equilibrado sabor de un buen tinto, envejecido en barricas de roble americano.

En los rosados, elaborados con uvas de Garnatxa y Carinyena, se adivina su aroma y su frescura. Su joven sabor permanentemente afrutado.

Y es que, conocer al vino es un arte que se adquiere paso a paso, pero que sutilmente va enriqueciendo el saber, para poder llegar a valorar, la atención y el esfuerzo que Bodegas Pedro Rovira, pone en el cuidado de sus grandes vinos; para que usted, al descorchar una de sus botellas, pueda

apreciar todo el aroma y sabor de su noble carácter.

Afinant Nadal, tanmateix

Tant des del camp dels que ens confessem cristians, com des del d'aquells que ja no se'n confessen, avui el Nadal és objecte d'una crítica curiosament coincident. Crítica intel·ligent, sens dubte. De minories simètricament selectes. Els del poble, tant d'una banda com de l'altra, intuïm que no és afer nostre, que la picabaralla va per llarg —fa més de cent anys que dura—, i continuem celebrant el Nadal amb missa del gall i "fum, fum, fum" els uns i tots plegats amb neules i torrons "que en són de bons!".

La "intelligentsia", no o post-cristiana —ara no fa el cas escatir-ho—, vol recordar-nos amb tossuderia iconoclasta que el Nadal cristià s'ha sobreposat a les saturnals paganes. I tant! No sols s'hi ha sobreposat sinó que les ha desbancat i, complint la profecia que anunciaven a les palpantes, ens les ha conservat "in saecula saeculorum".

Certes "élites" cristianes fan escarafalls de l'alegria "pagana" d'aquestes festes massa "comercials" diuen. Als uns i als altres els recomanaria de llegir el capítol "Nadal i els estetes" de l'"Herètics" de Chesterton. Però ni els uns ni els altres no llegeixen CATALUNYA CRISTIANA. Bon Nadal als qui la llegeix!

Joan E. Jarque i Jutglar

Sumari

14 i 15

CATALUNYA

Dr. Jubany: "Ha arribat el moment d'aplicar el nou Codi"
El Pessebre Vivent de Castell d'Aro compleix 25 anys

18 i 19

REPORTATGE

Els infants de Betlem, avui

26

MISCELLÀNIA

Sis Bisbes ens parlen del Nadal

CENTRALS

Estrones, Nadales, Cromos d'Oficis i "christmas"

LA NOSTRA PORTADA

Fragment del "Retaule gòtic" d'Abella de la Conca", del qual n'és autor l'artista Pere Serra. L'actitud d'oració i de contemplació és la més escaient davant el Misteri del Fill de Déu fet Home.

Mossèn Ribot: Noces d'Or d'un sacerdot-poeta

VILASSAR DE MAR.— Fa poc se celebrà a Vilassar de Mar la festa commemorativa de les noccs d'or sacerdotals de mossèn Pere Ribot i Sunyer, pvre.

Fill insigne de la vila, poeta privilegiat de la llengua catalana, avui rector a Riells del Montseny.

Si al mes de juny va correspondre celebrar-lo a la parròquia on exerceix el seu ministeri, racó incomparable del Montseny, refugi afortunat i tantes vegades reflectit en parlar de la poesia catalana, la seva parròquia nadiua va voler testimoniar-li, ensem, la joia compartida d'aquest cinquanta anys de magisteri pastoral.

A la iniciativa de mossèn Rafael Prats, rector de Vilassar, recordant aquesta data important en la vida de mossèn Pere Ribot, assolida plenament pel Consistori Municipal, va sumar-s'hi ràpidament amics i entitats. La comissió designada per la Conselleria de Cultura va assumir la responsabilitat de portar a cap aquesta festa i, certament, va aconseguir una feliç celebració.

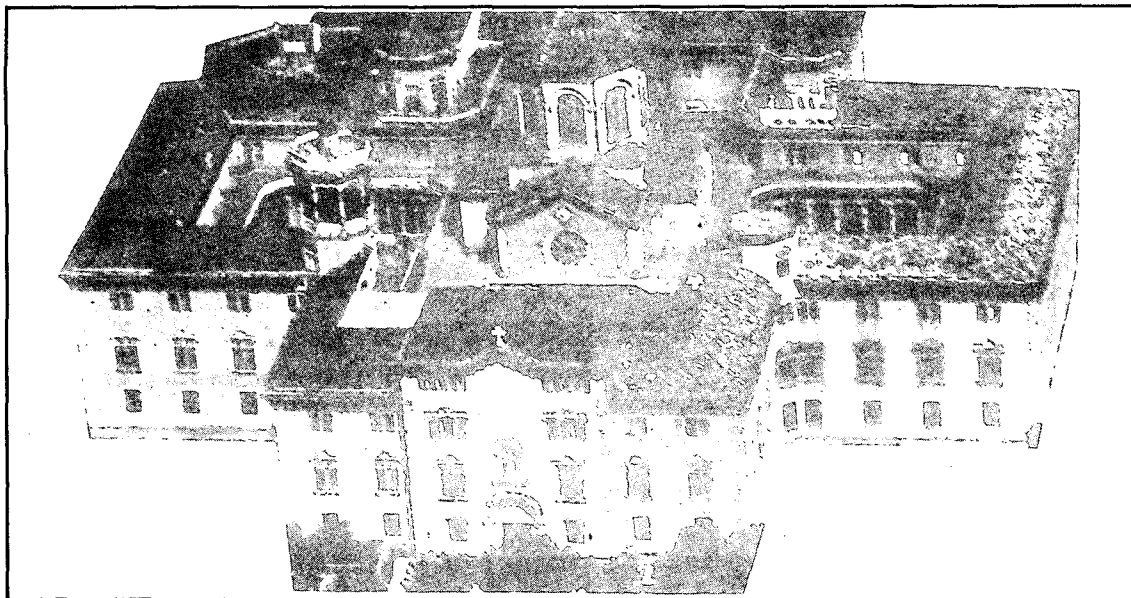
Es contava amb la voluntat expressada per el Sr. Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Dr. Jubany, de sumar-se a l'homenatge a mossèn Ribot i, tanmateix, amb puntual assistència va presidir la Missa concelebrada a l'església parroquial. En aquest acte principalment es veié assistit pel Vicari episcopal mossèn Joan Batlles i certament va ser una festa el·lig.

El Dr. Narcís Jubany, va glossar els mèrits que amporen a mossèn Pere Ribot, sacerdot poeta o poeta sacerdot. Els seus valors, digué, no es contraposen, al contrari, es complementen i l'enriqueixen.

Més tard, acabada la funció religiosa, en el mateix altar major, va seguir l'acte d'ofrena de presents i parlaments. Iniciada aquesta part amb la lectura d'una carta de l'Honorable Jordi Pujol, sumant-se totalment a l'homenatge a mossèn Pere Ribot, i deplorant que obligacions concretes li privessin d'assistir-hi. El Sr. Alcalde amb resumides i encertades paraules va anar enumerant tots els fets en la vida de mossèn Pere que explicaven d'una manera tant popular i majoritària el delit d'ésser partícep en aquesta festa. L'hi féu entrega d'una placa testimoni d'un reconeixement de les virtuts que l'honoren i, amb ell, al seu poble.

La cloenda, amb paraules de mossèn Pere que traspuntaven la seva emoció i la seva continguda alegria, feren ressò de les del Dr. Jubany. El seu origen senzill, veritablement pobre, va dir, però que es el tresor més preuat de l'Església i del sacerdot. Va recordar el seu lliurament al ministeri de l'Església i l'estima i agraïment envers el seu poble.

En aquestes diades nadalenques, i com una felicitació més, CATALUNYA CRISTIANA se suma a les nombrosíssimes expresion de suport i alegria que mossèn Ribot ha rebut dels quatre punts cardinals de Catalunya, expressió d'una fe comuna en un mateix Crist i en un mateix país.

El pare Batllori dissertà sobre l'aportació del clergat a la cultura catalana

Tancats els actes del centenari de l'edifici del Seminari de Barcelona

El pare Miquel Batllori, historiador jesuïta, parlà en el Seminari de Barcelona sobre l'aportació dels sacerdots a la cultura catalana durant els últims cent anys. El pare Batllori també pronuncià una conferència en el Col·legi de Filosofia sobre Ramon Llull.

La conferència del pare Batllori constituï l'acte principal de la cloenda del centenari de l'edifici del Seminari de Barcelona.

Obrí l'acte el rector del Seminari, dient que en aquell edifici s'havia viscut un amor profund i s'havien estudiat les arrels de Catalunya.

A continuació, el pare Batllori pronuncià una conferència sobre

l'aportació del clergat barceloní a la cultura de Catalunya. Començà fent referència als canvis de l'Edifici barceloní, fins i tot en allò arquitectònic, com a senyal del canvi més profund viscut per la societat catalana d'aquest darrer segle.

En la seva dissertació el pare Batllori esmentà els noms dels eclesiàstics més il·lustres que passaren pel Seminari durant el passat segle i particularment comentà les aportacions dels bisbes Morgades, Casañas, Torras i Bages i Vidal i Barraquer, "sense els quals —digué— Catalunya no seria el que és avui".

A continuació parlà el senyor Jordi Pujol, el qual expressà la seva satisfacció per trobar-se entre amics. El president, amb les seves paraules, volgué retre homenatge a tots els que han contribuït al progrés intel·lectual de Catalunya, així com als sacerdots que obren les portes de llurs temples i parròquies als que no tenien lloc per a reunir-se durant els darrers quaranta anys.

El cardenal Jubany, per la seva banda, digué que cal continuar la tradició de sant Pacià, en la que se sintetitzen l'home català i el romà, així com la pietat i l'erudició.

Sant Vicenç de Torelló

Centenari de la Colònia Vilaseca

COLÒNIA VILASECA.— Una bonica diada, amurada de joia i amistat, fou la que visqué aquesta colònia tèxtil vora el Ter, municipi de Sant Vicenç de Torelló, per commemorar els primers 100 anys de vida. Cinc-centes persones vingudes d'arreu de Catalunya, també de l'estat espanyol i fins i tot de França, tots units per llaços de naixença de veïnatge amb Vila-seca en anys passats, es van trobar per a celebrar tan bona efemèride. Una solemne concelebració eucarística per a donar gràcies a Déu, amb la presència de sacerdots fills del lloc i nombrosos fidels, donà començ la diada. Seguirien recitals de cançó, un ben agenciat dinar a l'aire lliure, audició de sadanes, audiovisual, exposició retrospectiva, etc. Cal remarcar l'edició del llibre "Vila-seca, cent anys d'història", on es recull de manera entenedora i gràfica tot l'esdevenir de la colònia fabril en aquest segle de vida. El text va acompanyat d'expressives fotografies i dibuixos que recorden aspectes religiosos, culturals i festius de Vila-seca. El pròleg del llibre, així com la seva presentació al públic, van anar a càrrec de l'historiador i col·laborador nostre, Mn. Antoni Pladevall.

**LLIBRES PER
A INFANTS**

regina

BIBLIA INFANTIL

2 volums amb estoig (19 x 24 cms.)

- **ANTIC TESTAMENT** (366 pàgs.)
- **NOU TESTAMENT** (302 pàgs.)

Adaptació dels textos bíblics, amb nombroses il·lustracions a tot color, per a la introducció a les sagrades escriptures.

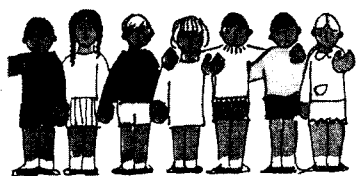
SEGUIM JESÚS

3 volums amb estoig (19 x 24 cms.)

- **ELS MANAMENTS DE DÉU** (60 pàgs.)
- **LES BENAURANCES** (60 pàgs.)
- **LES OBRES DE MISERICÒRDIA** (60 pàgs.)

Textos catequístics exposats en llenguatge de fàcil comprensió. Il·lustració a tot color.

**MISSALET
INFANTIL**
pa de vida

MISSALET INFANTIL

Format 9 x 13 cms. - 156 pàgines
Primer llibre de missa i, alhora, devocionari
per a la iniciació d'infants. Il·lustrat.

EDICIONS LITÚRGIQUES

LITÚRGIA DE LES HORES
EDICIÓ TÍPICA DE 4 VOLUMS

LITÚRGIA DE LES HORES - DIURNAL
LAUDES, HORES D'ENTRE DIA, VESPRES, COMPLETES

LECCIONARI DE LA MISSA COMENTAT
3 VOLUMS: ANY A, ANY B i ANY C

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA
ELS AUTORS DE LES "LECTURES PATRÍSTIQUES" DELS OFICIS DE LECTURA

Editorial

Bon Nadal, Sr. President

Enguany les pàgines del número de Nadal de CATALUNYA CRISTIANA es veuen honorades amb unes paraules, a manera de felicitació per a tots els nostres lectors, del Molt Honorable President de la Generalitat senyor Jordi Pujol. Ens en congratulem ensems que li donem les gràcies per la seva gentilesa.

¿Cal que raonem la conveniència i l'oportunitat d'obrir les pàgines d'un setmanari d'informació i de cultura religioses a un polític? ¿No se'ns acusarà potser de fer política? Hem de confessar que aquestes preguntes ens les hem formulat d'antuvi a la taula de redacció i hem trobat que era bo i convenient que el President de Catalunya s'adreces als nostres lectors també des de la nostra tribuna.

El passat recent del nostre país ens ha deixat certes deformacions en el conuiu polític i ciutadà que hem d'anar superant. I una d'elles és la confusió entre el règim (monàrquic, republicà, autoritari, etc.), l'Estat amb les seves institucions legislatives, administratives... i el govern, format per un o diversos partits, que durant un temps marcat per la llei exerceix el poder executiu. És a dir, governa. Aquest quadre marca allò que, d'alguna manera, en podríem dir el terreny de joc en el qual es desenvolupa la política. Ni la nostra intenció —"la informació i la cultura religioses"— ens ho permeten, ni els nostres lectors ho esperen. Però aquesta actitud d'independència política no ens permet pas d'ignorar que vivim en un país real i concret i en una època que és la nostra. Un país que s'ha donat lliurement un règim formulat en la Constitució i, a Catalunya, també en l'Estatut. Un poble ha d'estimar les seves institucions. Estimar-les i respectar-les. Nosaltres ens sentim plenament poble i, per tant, respectuosos de les nostres institucions, entre les quals la primera és la Generalitat i el seu President sigui qui sigui. Ens ha semblat, doncs, que la festa del Nadal, pel seu aire casolà —un país és la llar de tots—, era una ocasió adient per mostrar la nostra actitud deferent vers l'home que presideix el nostre conuiu polític. I què millor que oferir-li les nostres pàgines a fi que es pogués adreçar a tots els nostres lectors?

Tanmateix no volem silenciar un fet que ens ateny i sobre el qual, creiem, fàcilment es pot pecar per excés o per defecte. El president Pujol és catòlic i practicant. No cal dir que aquesta seva qualitat de creient ni treu ni afegeix res a la seva autoritat de president de Catalunya, i a la seva vàlua d'home polític. Ara, ens plau com a catalans i com a cristians, que el nostra president sigui creient i no se n'amagui —cosa que ens deixa amb tota la llibertat, com a ciutadans, de criticar-lo o aplaudir-lo, de votar-lo o de negar-li el nostre vot.

Senyor President, benvingut a les pàgines de CATALUNYA CRISTIANA en aquesta diada del Nadal en la qual, desitjant-vos, cordialment les bones festes a vós i a la vostra família, a través vostre, puix els representeu, les desitgem a totes les llars catalanes.

Nadal, sempre

Ara que s'acosta la festa de Nadal, se'm fa més present la manera diversa com l'he celebrada, al pas dels anys. Recordo Nadals de la infantesa, amb els pares i els avis, el pessebre de les figuretes i la molsa olorosa; recordo les cançons d'aquells dies; la Missa del Gall, més endavant, a la Confraria de Virtèlia, i els que vaig passar a la presó, lluny del meu país i dels de casa meva. Però en tots els Nadals hi havia un missatge d'esperança, que me'n feia una diada més gran que totes les altres. Per a mi, ha estat una festa familiar, amb aquella fonda alegria de trobar-nos tots junts, grans i petits, cada vegada més junts.

Ara no és ben bé igual —ja no tinc el pare al meu costat— però hi tinc la mare, l'esposa i els fills com noves promeses de futur. I voldria destacar un aspecte que per a mi és important del Nadal. Els pastors arribaven a l'establia, a adorar el Nen Jesús, després de passar fred per camins inacabables. Semblava que no hi podrien arribar. No faltaven veus de rabadans que dubtaven de si valia la pena tan de fred, tanta caminada i tant d'esforç. Però els pastors, fidels al que els havia dit l'Àngel, arribaven finalment al portal de Betlem. Hi he pensat sovint, en aquests pastors, quan m'he trobat caminant, a les fosques, amb fred, sense veure clar el final del camí. Però cada Nadal m'he dit el mateix: que l'esforç dels pastors valia la pena. Que anar a Betlem valia la pena. I que a casa nostra, construir Catalunya també valia la pena.

Jordi Pujol

**Catalunya
Cristiana**

Redacció

Administració

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433

Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

"Amics de Catalunya Cristiana"

Un precedent en "El Matí"

Benemèrit Director:
D'ençà que navega CATALUNYACRISTIANA pels mars de la informació i fins de la formació, segueixo amb atenta preocupació els cops de vent que, a voltes fan esbategar les veles de la nau, amb perill de fer-la naufragar. Per això, a vegades llenceu un SOS que a molts lectors ens arriba a l'ànima.

N'he parlat amb algun altre amic i creiem que és un encert la creació que proposen d'una, diguem-ne comunitat, que ajudi a mantenir tenses les veles. Quan els catòlics catalans tenim publicacions tan bones com el diari "El Matí", o els setmanaris "Catalunya Social" o "Flama", sentim potser més la necessitat d'emparar-los. Ara ens hem tornat mesells?

Concretament, pel que fa a "El Matí", es crea una mena de comunitat, dita Amics de "El Matí", que pilotaven, especialment, els germans Vicenç —un d'ells era ensems president del Consell d'Administració— i Ignasi Vidal, fabricants i vinculats amb l'Obra d'Exercicis Parroquials.

La tasca d'els Amics de "El Matí" era fer de suport espiri-

tual, moral i econòmic al diari. Una Junta, de la qual fou consiliari mossèn Parés (de la Sagrada Família) es reunia periòdicament, estudiava les necessitats del diari i si no arribaven les quotes que simbòlicament els unien materialment, procuraven treure suc d'altres llocs, en forma de noves subscripcions al periòdic, estimular la publicitat i organitzant, fins i tot, concursos entre els lectors.

Segurament hi ha alguns d'aquells Amics de "El Matí", encara sortosament vius que podrien explicar-nos més coses. I no dubteu ni un moment de l'eficàcia d'un patronat com el de "El Matí" per a C.C. Jo us asseguro que aquells Amics treballaren de valent. I com que d'amics, CATALUNYACRISTIANA també en té, sols cal unir-los, unificar voluntats i organitzar-los.

Per si en alguna cosa més us pot interessar quelcom de mi, maneume. Ja sabeu la meua adreça. En Crist us estima.

Pere Brunet i Figuerols

vostè fa amb el senyor Ruíz Mateos, quan la veritat sobre aquest assumpte sembla més una qüestió personal que un "affaire" econòmic.

Ara, admetent com a hipòtesi que el senyor Ruíz Mateos sigui culpable en tot o en part, això ara tant se val! Què hi té a veure la gimnàsia amb la mag-nèsia? Què hi té a veure que se sigui d'aquesta o d'aquella entitat religiosa o esportiva? O és que el senyor Ruíz Mateos li ha passat això per ser de l'Opus? Doncs bé, si és que pertany a l'Obra, és que vostè no sap, encara, que no tots els que escolten la paraula de Déu, l'entenent? També parla de les prelatures. És que vostè va contra les autonomies? Si és així, no ho digui avui dia, perquè d'això en diuen ser "facha". Jo no vull dir, amb tot això, que estigui d'acord amb totes les coses de l'Opus però sí que puc assegurar, sense gaire por d'equivocar-me, que els seus sacerdots, que pel meu treball he tingut el gust de tractar i conèixer, són formidables, molt humans i molt amics de donar-te la mà, sense cap interès per "captar socis". I és per aquest motiu que no em sembla bé que vostè posi en dupte el decòrum d'aquests sacerdots. Per altra banda, no crec que els periodistes tinguem cap dret a trepitjar-lo. O és que vostè no és demòcrata? No vagi pel món reblant el clau, que ha Crist ja els li van reblar massa. Hem d'anar pel món traient espines, semblant amor, alegria i pau, i així el farem més bo i més humà.

Per acabar, sobre això que diu que pensa el poble, li puc dir que ja no s'espanta de tot allò que escriuen de dolent, perquè ja s'han adonat que hi ha massa rancúnia en alguns escrits.

I ara, no em tingui rancúnia a mí perquè li porto la contrària. Això a vegades és bo. Només als boigs se'ls dona la raó encara que no la tinguin. Adéu,

amic, reb una abraçada de germà.

Maria del Carmen
Gutiérrez Serres

☆☆☆

Als amics del "Fons de Solidaritat"

Des del mes de febrer que sóc a Nigèria, i la meua alegria ha estat molt gran en rebre fa uns dies el número 187 de CATALUNYA CRISTIANA corresponent a l'abril 1983.

Abans de venir a Nigèria estava al Camerún, i allí també rebia el setmanari, però mai no he pogut saber qui me l'envia. Per això la meua sorpresa ha estat gran en veure que el meu desconegut "padrí o padrina" sap el meu camí de missió. Moltes gràcies! Ho agraeixo de tot cor. En aquesta missió, tan llunyana de tot, és una gran joia rebre notícies de la nostra terra. La missió és una nova fundació a Nigèria en una diòcesi del Nort, molt pobra.

La meua adreça és: Ana de Travy. Sistero of the Infant Jesus. Catholic Mission. P.O. Box-6. Talingo. Gongola Stack. NIGÈRIA.

Ana de Travy

☆☆☆

Els malalts no són atesos espiritualment

A través d'aquesta publicació, voldria fer arribar al clergat, especialment a la jerarquia eclesiàstica, una queixa que exposo respectuosament:

Es parla molt de la pastoral dels malalts, però no se'n veuen manifestacions clares. Tot es redueix a organitzar viatges a Lourdes o a enviar-los la publicació mensual "Apostolado de

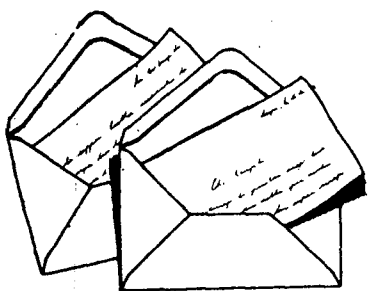
los enfermos". Falta l'atenció directa al malalt. Ja no s'estilen les visites domiciliàries als malalts i vellets per administrar-los els sagraments i confortar-los amb l'esperança cristiana. En gran part és per culpa de les famílies, que ja no se'n preocupen, o dels centres clínics i hospitalaris que, majoritàriament, ja no són regits per religioses i, moltes vegades, ni tenen capellà. A més d'això, és un fet que es dona moltes vegades que, quan un malalt demana per confessar i com-bregar, no se l'atén: els capellans tenen molta feina..., no hi són..., no s'hi dediquen... Sovint es pretén justificar aquesta negligència amb expressions així: "No cal combregar cada dia ni tan sols sovint...", "la presència de Crist es dona de moltes maneres...", els malalts no tenen obligació: ja compleixen amb la Missa de la tele...", etc. Aquestes teories avançades pateixen d'un legalisme pitjor que el d'anys enrera, perquè donen més importància a la no obligatorietat que a la caritat.

Mai no hi havia hagut tantes facilitats com ara per a distribuir la comunió: llibertat d'hora, dispensa per als malalts i qui els cuiden del dejuni eucarístic, pluralitat de ministres.

Les parròquies haurien de promocionar grups de laics disposats a col·laborar en la pastoral dels malalts i vellets. No s'entenen certs extremismes i contrasentits: mentre a alguns llocs, els seglars distribueixen habitualment la comunió, a d'altres no permeten de fer-ho ni a les religioses.

Maria Pujol

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

Rumasa, l'Opus Dei i la consciència

Benvolgut amic Anscari M. Mundó: Al diari Avui, del 27 de juliol, vaig llegir un escrit seu que em sorprengué per la dogmàtica anàlisi que fa sobre la consciència i la seva formació, pels sacerdots de l'Opus. Jo no pertanyo a l'Opus. Sóc massa independent i també bastant

anàrquica per a no poder aguantar "obediències". Dic això perquè sàpiga que no em mou cap interès. Vostè sap molt bé que és gairebé impossible entrar en la consciència del pròxim. A més a més, li agradaria que analitzessim la consciència dels benedictins —per exemple—, pels quals sento una gran admiració, o la dels que ja han deixat de ser-ho? I que consti que no tinc res en contra dels qui pengen els hàbits, pel motiu que sigui, perquè sento un gran respecte per totes les persones. També li diré que no sóc capitalista ni "hija de papá". Només li diré que visc al districte V de Barcelona. Però passa que no m'agrada treure les coses fora de lloc, ni carregar les tintes sobre la gent, com

avisos i comunicats

BARCELONA

Jornades d'Espiritualitat. Dirigides per mossèn Joan Esquerda, prev. del Centre d'Animació Missionera de Roma, se celebraran els dies: diumenge, 8 de gener, de les 5,50 a les 7 de la tarda; dies 9 i 10, de les 8 a 2/4 de 10 del vespre. Lloc: sala d'actes de les RR. Concepcionistes, c/. València, 252.

Temari: "Renovar-se en l'Esperit".

Centre "Cristianisme i Justícia". Taula Rodona. Se celebrarà el dia 9 de gener, de 7 a 10 de la tarda, al c/. Rosselló, 223 (xamfrà Balmes). Tema: "Futur de l'església europea? Parla Amèrica Llatina". Parlaran: Sergio Méndez Arceo, bisbe jubilat de Cuernavaca, "Experiencia eclesial y liberación"; Jon Sobrino, professor de la Universitat Centroamericana

del Salvador, "Que Cristo se descubra en A.L.: Hacia una nueva espiritualidad"; Gonzalo Arroyo, prof. d'Economia a la Universitat de París i a l'Autònoma de Mèxic, "La iglesia de europa vista por un latino-americano".

Vetlla de Fi d'Any. L'organitza l'Adoració Nocturna, i se celebrarà a l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268. Començarà amb la celebració de l'Eucaristia a les 23 h., seguirà una estona d'adoració, fins pels volts de les 0,45 h. de la nit. Pot assistir-hi tothom.

Parròquia de Jesús, Maria i Josep. El dia 1 de gener celebrarà la seva Festa Patronal, Dia de la Família Cristiana. A la una del migdia, Santa Missa concelebrada. Predicarà el P. Lluís Piqué, SF.

Parròquia de
Ntra. Sra. dels Àngels

Avui, diumenge 18 de desembre
a les 6 de la tarda, en local de teatre,
representació
ELS PASTORETS

II EXPOSICIÓ FILATÈLICA
NADALENCA

del 23 de desembre de 1983
a l'1 de gener de 1984
A LES VOLTES DE
LA RECTORIA
Hi haurà ESTAFETA POSTAL
dia 26-XII: d'11 a 2 i de 6 a 9
dia 27-XII: de 7 a 9
Horari:
FEINERS de 7 a 9
FESTIUS d'11 a 2 i de 6 a 9

NADAL! REIS!

Per a regalar encertarà escollint el llibre

"SE HIZO INDIO"

Per José Ricard. 2a. Edició

És històric i emocionant. Més de 26 fotografies.

Distribuidora "La Hormiga de Oro". Avda. Porta de l'Àngel, 5.

LA FLOR DE NADAL

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

- Espectacle teatral nadalenc, original de **Francesc A. Picas**
- Música i harmonització: **Josep Conangla**
- 19 quadres de música, danses, llums i de meravellosos i espectaculars efectes escènics
- Tres hores d'espectacle emocionant, divertit i inoblidable!

Francesc A. Picas ha renovat fonamentalment l'estil i el concepte de "Pastorets", a Catalunya
"La flor de Nadal" es un espectacle que recull damunt d'un escenari el sentit bíblic, doctrinal i popular de la festa cristiana de Nadal

DIES DE REPRESENTACIÓ

26	DESEMBRE	1983	SANT ESTEVE
1	GENER	1984	CAP D'ANY
6	GENER	1984	REIS
8	GENER	1984	DIUMENGE
15	GENER	1984	DIUMENGE
22	GENER	1984	DIUMENGE
29	GENER	1984	DIUMENGE
5	FEBRER	1984	DIUMENGE

Hora de les representacions: Tarda a les 4,30

COMANDA D'ENTRADES

A L'AMETLLA DE MEROLA
RAMON RIERA Carrer Vell, 18 - Telèfon 839 02 36
de 7 a 9 del vespre. Dissabtes de 11 a 2 de la tarda
A BARCELONA
JOAN COSTA I FERRER C/. Menorca, 94-98 2n. D
Telèfon 313 15 49
A MANRESA
VIATGES BAIXAS, S.A. Carretera de Cardona, 2
Telèfons 872 41 16 - 872 11 04
A VIC
JOSEP SERRA I MANENT Carrer Verdaguer, 6
Telèfons 885 21 61 - 886 39 47

SITUACIÓ GEOGRÀFICA: L'Ametlla de Merola es troba a 20 quilòmetres de Manresa,
en la carretera que porta a Berga
Telefònicament, província de Barcelona (93)

**LA REPRESENTACIÓ DEL 8 DE GENER SERÀ DESTINADA COM A AJUDA A LA RECONSTRUCCIÓ
DEL TEATRE DE LA PASSIÓ D'OLESA DE MONTSERRAT**

Catalunya

Joves Democristians contraris a la llei d'objecció de consciència

La Unió de Joves Democristians de Catalunya (UJDCC), organització juvenil d'UDC, féu públic un comunicat contra el projecte de llei socialista que regula l'objecció de consciència. Segons l'UJDCC, "no sabem encara com s'atreviran les joventuts socialistes a defensar un projecte de llei tan desgraciat".

"El projecte de llei socialista no respecta la Constitució —que declara que ningú no podrà ser interpellat per les seves condicions— quan concedeix a un organisme semijudicial la facultat de decidir si aquestes conviccions són suficientment fermes com per accedir a un servei social substitutori del servei militar.

Un jutge critica el governador civil de Barcelona

El jutge d'instrucció del jutjat número 1 de l'Hospitalet de Llobregat, Enrique Molina, criticà el governador civil de Barcelona, Ferran Cardenal, per la insuficiència de mesures de seguretat del dipòsit municipal de detinguts, a causa de la fuga de quatre delinqüents el vespre de dilluns amb l'ajut d'altres dos individus que reduïren el vigilant de la guàrdia urbana i un altre company d'aquest que hi era casualment.

El director de serveis de seguretat ciutadana de l'Ajuntament de l'Hospitalet, Josep M. Lahosa, ha obert una investigació sobre les circumstàncies en les quals dilluns es va produir la fugida.

Espanya

Les intimitats de TVE en un llibre

"La gran mentira" és el títol del llibre que acaba de publicar

Justino Sinova, subdirector de "Diario-16", en el qual l'autor pretén deixar "el muntatge de la televisió al descobert".

En el volum, de 223 pàgines, s'estudia de forma exhaustiva la marxa de TVE des del cèlebre ajornament del programa de "La clave" en què anava a inter-

venir l'antic conseller socialista Alonso Puerta fins a la frustració de la televisió privada.

L'autor jutja algunes de les situacions aparegudes en aquests períodes com a "disbauxa difícil d'imaginar". Es refereix que l'Estat no compleix allò que havia promès.

ARA MATEIX...

L'estrella de Nadal és centrífuga

El misteri de Nadal s'entrelliga, en la nostra sensibilitat, amb la claror de les estrelles que fan transparent la nit:

Va ser una nit que va florir l'estrella i va néixer l'Infant.

Imaginem que fou la nit més bella, més musical, més flamejant...

va escriure Josep Mª de Sagarra. Però tot l'adorable gruix de poesia que s'ha anat congrint a mesura que el record d'aquella nit passava pel cor de cada generació de cristians, no ens pot fer oblidar un fet obvi i substancial: l'estrella de Nadal va ser centrífuga, tirava cap als afores, a vegades fent giragonses com en el cas dels Mags, i acabà posant-se sobre la realitat opaca d'un indret pobre i marginal: el del veritable Jesús... Per això, aquests dies, les estrelles de plata dels pessebres, i les de les postals nadalenques i fins les de neó d'alguns carrers i places haurien de fer-nos pensar en la necessitat que el nostre Nadal sigui també poc o molt centrífug, que ens deixem guiar per l'estrella cap als afores, que arribem a l'indret dels pobres que és el del veritable Jesús...

Per si algun lector no sap ben bé com fer-ho, esmentaré dos camins, a l'abast de tothom, que ens proposen aquests dies dues institucions cristianes.

Caritas de Barcelona ha publicat en el seu butlletí "Notícies de Caritas" una descripció corprenedora de la situació de les persones —31.657 a la Diòcesi barcelonina— acollides al Fons d'Assistència Social (FAS). Es tracta de majors de 69 anys que perceben cada mes la quantitat de 5.550 pessetes... Les assistents socials han visitat la pràctica totalitat d'aquestes persones a través dels equips parroquials de Caritas i han descobert casos de misèria extrema i, sovint, insospitada, al cor de la ciutat. "...Una dona de 79 anys, amb paràlisi parcial

deguda a una trombosi de fa anys... Viu sola en una casa de pisos antiga, freda i humida. La tenen tancada amb clau perquè no surti de casa, d'ençà que un dia la van trobar de nit, ajaguda al carrer, xopa de la pluja... A l'hora de dinar, des d'un bar veí li porten un plat de menjar i la tornen a tancar fins al vespre, quan el seu fill hi va un moment, li dóna el sopar i la fica al llit amb el mateix vestit que porta tot el dia. De tant en tant, al matí hi va la nora per canviar-li la roba i netejar-li la casa..." "Un ex-sastre de 83 anys. Viu en un carrer petit del districte I, en una escala bruta i fosca, on hi ha pisos que són "pensions". Fa por pujar-hi... Una veïna de dalt li dóna menjar: li baixa amb una corriola, i ell el guarda a la finestra, encara que té una nevera, desconnectada, que és plena de trastos... Les finestres no li tanquen bé i ens explica que, a l'hivern, hi passa tant de vent, que se'n va a seure al metro..."

Una altra institució, "Mans unides", aquesta especialment atenta al problema de la fam al tercer món, ens fa una proposta: a partir d'aquest Nadal, tenir un convidat permanent. Diuen: "Comptem quant es gasta a casa per menjar i ho dividim entre els que som. I comptem un més, el germà que treballa lluny, i li enviem la seva part. Afortunadament, allà la vida és senzilla i ell no s'ho gastarà tot en el seu menjar. Amb la seva part n'hi haurà per a repartir a bastants..."

Caritas de Barcelona ens espera a la Plaça Nova, 1, i Mans Unides ens aconsella d'"invertir" en aquest compte: Banc de Sabadell, c.c. 25-34103-52. Sucursal Rambla de Catalunya 115.

Potser pensareu que aquest article ha començat molt amunt i ha acabat molt avall... Però, no és així el misteri de Nadal?

J. Carreras Planas

La Caixa Rural de Jaen complicada amb Tejero

Vint milions de pessetes de la Caixa Rural de Jaen foren ingressades el novembre de 1982 en el compte de l'esposa d'Antonio Tejero Molina, condemnat per l'intent de cop d'Estat el 3 de febrer de 1981.

Aquests efectes, valorats en aquests 20 milions foren adquirits per Antonio Tejero amb fons facilitats per DYRSA, empresa editora del diari "El Alcázar", que vencia l'agost de 1983. "El Alcázar" xifrava la quantitat lliurada en gairebé divuit milions, provinents d'una subscripció pública.

Aquesta és una de les nombroses dades aportades per la comissió d'investigació de pressumptes irregularitats en la Caixa Rural de Jaen, formada en el si del Parlament andalús.

Món

"Le Monde" redueix plantilla per crisi

El prestigiós diari parisenc "Le Monde" travessa un difícil moment econòmic i, en conseqüència, haurà de procedir al 1984 a un centenar d'acomiadaments entre periodistes, obrers i administratius. Ja durant l'any en curs, a conseqüència de les pèrdues de divuit milions de francs (tres-cents cinquanta milions de pessetes) eixugades durant l'exercici de 1982, la plantilla de "Le Monde" havia estat reduïda en mig centenar de persones, al mateix temps que se suspenia el pagament de la tradicional prima de cap d'any.

"Le Monde", que té un tiratge mitjà de 450.000 exemplars, ha emprès dues accions paral·leles en els dominis de la gestió i de la difusió, al mateix temps que desitja mantenir una qualitat de contingut i de presentació.

LA PAPERERA

LES ÚLTIMES NOVEL·LES NACIONALS I ESTRANGERES EN:

- MATERIAL D'OFICINA
- MATERIAL ESCOLAR
- ARTICLES PER A DIBUIX TÈCNIC

IMPRESMA

REALITZEM TOTA MENA D'IMPRESOS

Demani'ns tot el que necessiti per a la seva oficina, gustosament li servirem

REPARTIMENT DIARI

LA PAPERERA SOL
Ronda Sant Pere, 8
Tels. 318 22 86, 301 37 49, 318 99 35
Casp, 75
Roger de Flor, 110. Tel. 231 72 66

BIBLIOTECA FOLCH I TORRES

Libres juvenils, però també per a pares i avis!

LA LLAR DEL LLIBRE es complau a anunciar l'aparició del núm. 8

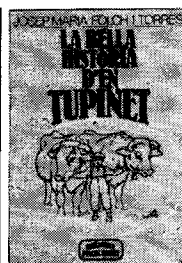
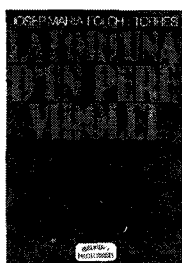
AVENTURES DEL POBRE FRIQUET

Amb il·lustracions d'Abel
300 pàgines
650 ptes.
Profusament il·lustrat

En Friquet, un eixerit vaillet, i després rabadà, generós i bondadós, per no trair l'amistat es sacrifica i rep més de quatre vegades.

AVENTURES EXTRAORDINÀRIES D'EN MASSAGRAN. Il·lustracions de Junceda
LA FORTUNA D'EN PERE VIOLET. Il·lustracions de Junceda
LES AVENTURES D'EN BOI DELIT O EL BRAÇLET DE LA MARCIANA. Il·lustracions de Junceda
LA BELLA HISTÒRIA D'EN TUPINET. Il·lustracions d'en Junceda.
EN BOLAVA, DETECTIU. Il·lustracions d'en Junceda.
LES FORMIDABLES AVENTURES D'EN PERE FI. 1a. part. Il·lustracions d'en Junceda
LES FORMIDABLES AVENTURES D'EN PERE FI. 2a. part. Il·lustracions d'en Junceda

Els trobareu a totes les llibreries

Bon Nadal

Epifania. Timpà gòtic de l'església de Santa Maria, de Castelló d'Empúries (Alt Empordà)

BANCA CATALANA
BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
BANC INDUSTRIAL DEL MEDITERRANI
BANC DE BARCELONA

Al·locució de Joan Pau II amb motiu de l'Advent

Crist entra en la història per a redimir-la

"... el que venereu sense conèixer jo us l'anuncio" (Ac 17-23).

L'anunci explícit de la redempció realitzada per Crist, que Pau té la gosadia de fer en l'Aeròpag d'Atenes, la ciutat en la qual, per tradició, era més sofisticat el debat filosòfic i doctrinal, es considera com a un dels documents més significatius de la catequesi primitiva.

L'espontània religiositat dels atenesos, Pau la interpreta com a un inconscient profecia del Déu veritable, en qui "... vivim, ens morim i existim" (Ac 17,28). Igualment, la set de saber dels atenesos és contemplada per ell com el germen natural en el que pot emmarcar-se la missatge de veritat i de justícia, que la mort, la resurrecció i la parusia de Crist introdueixen en el món.

La redempció és convenient i raonable per a l'home

D'aquesta manera resulta evident l'afirmació per a la gran tradició cristiana, segons la qual l'esdeveniment de la redempció és convenient i raonable per a

l'home, que es manté obert a les imprevisibles iniciatives de Déu.

Existeix una sintonia profunda entre l'home i Crist, el Redemptor. Veritablement, el Déu viu està prop de l'home i l'home, sense conèixer-ho, ho espera, com a Aquell que li descobrirà el ple sentit de si mateix. El Concili Vaticà II ha proposat novament amb força aquesta convicció de la fe i de la doctrina eclesial quan en el bell paràgraf 22 de la *Gaudium et spes* afirma: "En realitat, solament en el misteri del Verb encarnat troba veritable llum el misteri de l'home... Crist també descobreix plenament l'home a l'home".

La recerca de la salvació, subjacent en tota experiència humana

L'episodi narrat pels Actes ens demostra, en l'esperança dels atenesos, la de tots els gentils. El mateix Llibre dels Actes (Actes 2,37,13) documenta en els discursos de Pere, d'Esteve, de Pau, l'esperança paradigmàtica i misteriosament cega d'Israel, el poble elegit, preparat des de molt temps per a la

vinguda del Redemptor, però incapaç de reconèixer-lo quan va arribar.

La història humana és marcada per aquesta esperança, que en els homes més conscients es converteix en crit, petició, invocació. L'home creat en Crist i per a Crist, només en Ell pot assolir la seva veritat i plenitud. Heus ací descobert el sentit de la recerca de salvació, subjacent en tota experiència humana. Heus ací explicat l'anhel d'infinnit que, al marge de la misteriosa iniciativa de Déu en Crist, restaria frustrat.

L'espera de Crist forma part del misteri de Crist. Si és veritat que l'home per si sol, malgrat la seva bona voluntat, no pot aconseguir la salvació qui s'enfronta seriosament i curiosament amb la seva experiència humana descobreix finalment dintre seu la urgència d'un encontre que Crist meravellosament assadolla. Ell que ha posat en el cor de l'home l'anhel de la redempció, ha pres també la iniciativa d'assadollar-lo.

Les paraules "per nosaltres els homes i per la nostra salvació", amb les quals el Credo ens presenta el significat de la re-

dempció de Crist, adquireixen, a la llum del misteri de l'encarnació, una concreció veritablement operativa: "Amb l'encarnació, el Fill s'ha unit en certa manera a tot home" (Const. *Gaudium et spes*, 22).

Crist es deixa trobar per qualsevol home

La tradició cristiana anomena misteri sobrenatural a la iniciativa de Crist, que entra en la història per redimir-la i per senyalar a l'home el misteri del retorn a la intimitat original amb Déu. Aquesta iniciativa també és misteri perquè és impensable com a tal per l'home, pel fet d'ésser totalment gratuïta, fruit de la lliure iniciativa de Déu. I, tanmateix, aquesta iniciativa posseeix la sorprenent capacitat de prendre l'home en l'arrel, de respondre a la seva aspiració d'infinnit, de sadollar la set de ser, de bé, de veritat i de bellesa que l'inquieta. En una paraula, és la fascinant i concreta resposta, no previsible i molt menys exigible, encara que pressagiada per la inquietud de tota experiència humana i seriosa.

La redempció de Crist és, per tant, raonable i convincent perquè posseeix al mateix temps les dues característiques de l'absoluta gratuïtat i de la sorprenent analogia amb la naturalesa íntima de l'home.

Com tots els apòstols, al llarg de les riberes del "mar de Galilea", o a tots els que amb Ell es trobaren —des de la samaritana a Nicodemus, des de l'adúltera a Zaqueu, des del cec de naixement al centurió romà—, Crist es deixa trobar per qualsevol home i per tota la història humana. I, de la mateixa manera que ho fa amb les persones que apareixen en l'Evangeli, igual que amb l'home de tots els temps, que té la valentia d'acollir-lo amb fe i de seguir-lo, l'encontre amb Crist representa l'ocasió veritablement decisiva de la vida. El tresor amagat que no admet ésser canviat per cap altra cosa.

"Senyor, ¿on anirem?" (Joan 6,68). Veritablement no hi ha altra direcció vàlida on dirigir-se per obtenir les "paraules de vida eterna" (ibid.), que per si soles puguin satisfer l'ardent desig del cor humà".

CRONICA DE ROMA

Per Nadal el Papa visitarà les presons de Roma

ROMA. (Del nostre corresponent).— Joan Pau II visitarà els dies de Nadal els detinguts de la superpresó de Rebibbia, a pocs quilòmetres de Roma.

Celebrarà una missa i parlarà amb els presos, homes i dones, terroristes en la seva major part. La missa serà retransmesa en directe per "Mundovisión", el que permetrà als presos de tot el món seguir aquests ritus que el Papa els vol dedicar dintre de la seva acció pastoral de l'Any Sant de la Redempció.

Aquesta visita de Joan Pau II serà la tercera que fa un Papa a una presó romana.

Joan XXIII i Pau VI anaren a la de Regina Coeli el 26 de desembre del 1958 i el 9 d'abril del 1964, respectivament. Alí Agca, el turc que atemptà contra la vida del Papa, compleix la seva condemna de cadena perpètua en la superpresó d'Ascoli Piceno, però freqüentment és traslladat a Rebibbia amb motiu dels interrogatoris a que és sotmès, dintre el marc de les connexions internacionals del seu crim. No se sap si en aquestes dates podria estar Alí Agca a Rebibbia.

Pot dir-se que en el mateix ordre de coses Joan Pau II i el cardinal Carlo Maria Martini han fet una crida en pro del respecte a la dignitat humana a les presons, amb motiu del Congrés Nacional de Capellans de Presons d'Itàlia, els assistents al qual han demanat al Parlament una amnistia i un ampli perdó amb motius de l'Any Sant.

Tanmateix, la sol·licitud dels capellans de presons italianes i la crida formulada pel Papa i el cardinal Martini es recolzen en el deplorable estat en què es troben les esmentades presons. Els capellans han denunciat formalment: "Masses coses van malament".

En el document final del Congrés de Capellans se sol·licità, entre altres coses, una major tutela de la presunció i innocència de l'acusat, millor conformació de la presó preventiva a l'esperit de la Constitució i la definició d'"altres formes humanes, promocionals i reeducatives, alternatives a la detenció" per a determinats culpables de delictes.

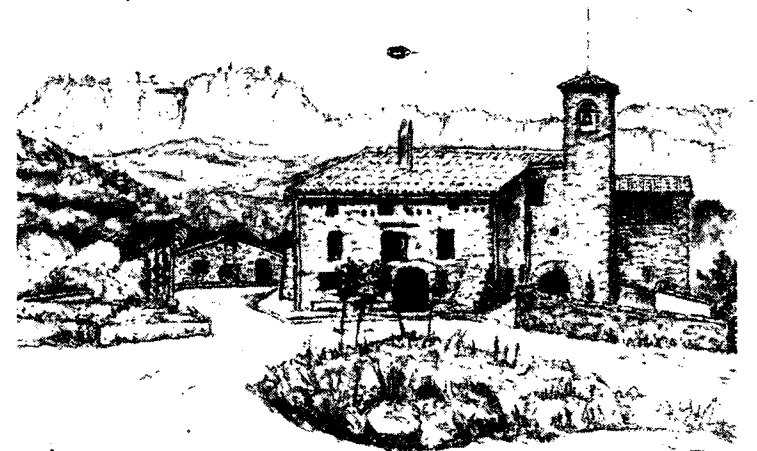
J. S.

ESCOLES I ASSOCIACIONS

Que busqueu una casa per a fer-hi colònies o convivències. Us n'ofereim una a ple camp en un dels millors indrets de Catalunya, al peu de la Serra de Busa.

Pensió completa.
Capacitat màxima 130 places.
Campament annex amb tendes i tot.
Camps d'esports.
Piscina en construcció.
Boscots a tot l'entorn de la casa.
Foc de camp.

Sales diverses amb llar de foc.
Dutxes amb aigua calenta.
Materials pedagògics dels entorns.
Quatre itineraris de la natura.
Excursions.
Masies per a visitar.

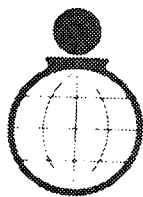

LA SELVA

(SOLSONÈS) 1.059 mts. alt.

INFORMACIÓ: ☎ (93) 785 43 03

la nostra xarxa
d'Oficines
cobreix
tota la Catalunya
central

Edifici Social de la
Institució a MANRESA

CAIXA D'ESTALVIS DE MANRESA

79 punts de servei

Vaticà dia a dia

El Papa invita a reflexionar sobre el Nadal

El diumenge, 11 de desembre, Joan Pau II invità els fidels i pelegrins, reunits en la plaça de Sant Pere, per a la pregària de "l'Angelus", a reflexionar i preparar-se per les festes religioses de Nadal. En el seu discurs, entre d'altres coses: "Maria, és l'última i perfecta expressió de l'antic poble del Déu d'Abraham i la primera realització del poble de Déu que neix de Crist".

Seguidament, el Papa saludà en anglès i en polonès i afegí: Desitjo un bon diumenge en espera del Nadal i l'arribada de Crist".

☆☆☆

Presentat a Joan Pau II un llibre sobre el missatge dels seus viatges

El Papa es va mostrar molt complagut i fellejà detingudament el primer exemplar del llibre "Totus tuus", el missatge de Joan Pau II en paràgrafs urgents que li presentà José María Javierre, responsable de l'edició. El pare Javierre exposà al Papa que durant la primavera i l'estiu passat tres equips de col·laboradors, a Madrid, Sevilla i València, escolliren catorze mil fitxes dels discursos pronunciats pel Papa en viatges per tot el món: una immensa muntanya de material de la qual han estat seleccionades mil cinc-cents frases que, ordenades per temes, reflecteixen amb vigor i fidelitat les idees de Joan Pau II sobre els problemes humans i religiosos del món.

Efectivament el llibre presenta una lectura atractiva de l'essència del missatge de Joan Pau II al món sencer. La numeració de les frases ofereix un avantatge de fàcil consulta i d'instrument de treball

☆☆☆

Les relacions EE.UU.-Santa Seu

L'Administració Reagan està en contacte amb el Vaticà per al restabliment de les seves relacions diplomàtiques plenes amb la Santa Seu, confirmà el portaveu de la Casa Blanca. El

proppassat mes el Congrés nord-americà aprovà un projecte de llei firmat posteriorment pel president Reagan, que revocava la llei de 1867, que prohibia l'ús de fons federals per al manteniment d'una missió diplomàtica nord-americana davant la Santa Seu. Estats Units només tingué plenes relacions diplomàtiques amb la Santa Seu des de l'any 1848 fins al 1867. Es creu que aviat s'agenciarà el restabliment, perquè s'està treballant sobre detalls concrets, però el nivell de la representació queda encara per determinar. De moment William Wilson, amic del president, és el "representant personal" de Ronald Reagan davant la Santa Seu. Fonts informades d'això varen dir que podria ésser nomenat ambaixador quan es formalitzin les relacions.

☆☆☆

Casaroli: Ningú no vol la guerra

"Ens trobem en un clima poc favorable a desenvolupaments positius: Aquesta és la resposta realista donada pel cardenal Casaroli, secretari d'Estat, a la pregunta dels periodistes que sol·licitaven el seu criteri sobre la situació internacional. Referint-se a "la mediació no tècnica de la Santa Seu ha declarat que "cerca fer de mitjancer entre les parts en conflicte, apropant les posicions i clarificant malentesos". Va dir que estava convençut que la Santa Seu té aquestes possibilitats perquè malgrat l'extrema debilitat en el camp polític i militar, gaudeix d'un ampli prestigi moral en el món que pot fer possible el diàleg", però no crec —va afegir— que es puguin aconseguir resultats molt immediats. Sobre la recent trobada del Papa amb el ministre d'Afers Exteriors txec, el cardenal Casaroli ha subratllat que tota trobada que permet expressar pensaments i opinions és útil. "Cap home responsable —va concloure— vol veritablement la guerra".

☆☆☆

Presentat un vídeo sobre la visita del Papa a Espanya

En el col·legi major de Sant Pau ha estat presentat un vídeo

sobre la visita del Papa a Espanya, que ha produït i distribueix Ikono TV, de les RR Dominiques del Cenacle. Consta de dues parts: "El Papa a Madrid" (60 minuts) i "El Papa a Espanya" (100 minuts). A aquesta duració s'han reduït les vint hores filmades pels equips d'Ikono, que segueixen el Papa per tot arreu, aconseguint un document excepcional i directe, sense recórrer a filmacions alienes i un documental descriptiu dels llocs visitats. Les dues videocassettes poden servir per al sistema VHS i per al Betamax.

La banda sonora és una hàbil combinació de so directe i de comentari en off; amb aquest es tracta en general, de suplir allò que la pantalla no pot recollir en imatge per raons obvies de duració. La pel·lícula s'ha convertit en una crònica i en un reportatge de gran valor narratiu. Ha estat fonamental la tasca de muntatge realitzada per Pablo del Amo, muntador professional, premi nacional de Cinematografia en aquest mateix any 1983. Els deu dies que el Papa —del qual es dona un retrat humaníssim i ple de vitalitat— va ser a Espanya, gràcies a aquest vídeo, tan còmode de conservar i de reproduir, són vius en la pantalla i en la imatge.

☆☆☆

El jubileu dels nens, dels joves, dels religiosos i dels treballadors

Dins ja del nou any, el dia 8 de gener se celebrarà el jubileu dels nens. Aquest dia el Papa batejarà un grup d'ells de diferents països, els quals tindran després la seva trobada amb el Papa. Es representaran per a ells unes escenes de la celebre obra "Marcelino Pan y vino" de l'autor José María Sánchez Silva. El 27 de gener hi haurà el jubileu dels periodistes i el 28, el dels estudiants. El 2 de febrer, el dels religiosos, amb renovació de vots; participaran religiosos del món sencer als quals s'uniran els convents de clausura, que a Espanya, observà monsenyor Schierano, són 900 i a Itàlia 500. El 5 de febrer el Papa presidirà a Sant Pere una litúrgia de ritus bizantí. El 18 hi haurà el jubileu dels artistes, amb el primer acte públic dedicat al beat Angelico després d'haver estat declarat

oficialment beat per Joan Pau II. Del 21 al 23, hi haurà el jubileu del clergat. El 18 de març, el dels treballadors, el 25 el de la família; el 30 i 31 d'abril el de les Germandats, el 8 d'abril, el dels militars. Durant la Setmana Santa, el de la joventut que serà impressionant, ja que vindran a Roma desenes de milers de joves d'arreu del món. El Diumenge de Resurrecció tindrà lloc la solemne cloenda de l'Any Sant.

☆☆☆

Joan Pau II als professors d'ensenyament mitjà

El Papa també ha rebut un grup de professors d'ensenyament mitjà, als quals digué que "en els ambients escolars, en què la presència d'ideologies anticristianes o indiferents als valors de la transcendència és fort, el professor catòlic pot i ha d'ésser, seguint el manament de Crist, la llum del món i sal de la terra. Això l'obliga —prosseguí el Papa— a un treball previ de preparació moral i cultural que li permeti d'animar amb la seva fe l'ensenyança de les mateixes matèries profanes, fent-ho amb esperit de servei i al mateix temps, respectant les consciències".

"La vostra tasca —va concloure— Joan Pau II no és fàcil, és cert, ja que és necessària, en la transmissió de la veritat, una humilitat desproveïda de respectes humans i d'oportunisme i una valenta claredat, capaç d'unir en síntesi harmoniosa fe i cultura, cristianisme i vida". Això, subratllà el Papa, és gairebé impossible sense l'ajuda de l'Esperit".

☆☆☆

Visita papal a Corea del Sud

Joan Pau II visitarà Corea del Sud, del 3 al 7 de maig de l'any 1984, amb ocasió del segon centenari de la introducció del cristianisme en aquell país. Durant el viatge, el Papa canonitzarà 103 màrtirs coreans del segle passat. S'ha confirmat igualment que el Papa visitarà Suïssa del 12 al 16 de juny de pròxim any.

Directrius del Papa per als religiosos i les religioses d'Europa

Joan Pau II ha demanat als religiosos i religioses europeus superar les divisions existents dins les ordes religioses, evitar les actituds "secularitzants", conegrant-se a una acció "més humana" i guardar els signes visibles del seu estat religiós.

El Papa s'ha dirigit als setanta participants en l'Assemblea General de la Unió de Conferències europees, de superiors de les Ordes Religioses, als quals ha donat una sèrie de directrius.

"L'atenuació fins a la gairebé desaparició als ulls del món del què caracteritza la vida religiosa, afirmà, no és un bé ni pels religiosos, ni per l'Església, ni per a l'evangelització".

Joan Pau II, ha dit encara "més que els altres, els religiosos han de vetllar per no deixar perdre el gust de la 'sal' de l'Evangeli, amb les pràctiques i les actituds secularitzants, sacrificant la pregària a una acció més humana, adoptant els comportaments socio-polítics determinats per criteris que no sempre són evangèlics". El Papa ha recomanat als religiosos portar els auxilis a tota mena d'indefensos: "Cal que els religiosos no es deixin guanyar per la presència del confort i de l'egoisme de molta gent que els envolten tancant els ulls a les categories socials per afavorir a les regions submergides en la misèria."

El cap de l'Església acaba desitjant que tots els religiosos visquin "en comunió fraternal": "Si la unió en la família religiosa és un puixant testimoni evangèlic, la divisió entre els germans i les germanes, és una pedra d'entrebanca per a l'evangelització. Aleshores, la desunió no es troba solament entre les diferents comunitats cristianes d'Europa, sinó entre els fidels de l'Església catòlica i fins i tot entre els mateixos religiosos on les polaritzacions són un obstacle no negligible al testimoni de caritat fraternal". "Aquestes divisions provenen gairebé sempre d'un oblit pràctic de la naturalesa eclesial de l'evangelització. Això sempre s'ha de realitzar en nom de l'Església, en comunió amb els seus pastors i no segons els criteris i les perspectives individualistes".

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

Per Jaume Fàbregas i Baqué i Alexandre Olivar

Aquesta obra conté una col·lecció de petites monografies que ens donen una sucinta visió de cadascun dels autors de la segona lectura de l'Ofici de lectura de la Litúrgia de les Hores.

Són monografies que es llegeixen fàcilment i agradablement i, almenys en molts casos, gosaríem dir que és necessari fer-ho, ja que gran part d'aquests escriptors són pràcticament desconeguts. El coneixement de l'autor, època, escola, tendència, és un auxiliar valuós, gairebé indispensable, per a fer més entenedores les lectures i, en conseqüència, més fructuoses espiritualment per als nombrosos cristians, laics, clergues o religiosos, que dediquen cada dia un temps a la lloança a partir del llibre litúrgic.

Format 13x20 cms. — 228 pàgines.
DE VENDA EN LLIBRERIES ESPECIALITZADES

EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcoholisme.
Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Teléfono: 247 50 97.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

CHASYR
1879
ASSEGURANCES

DESITJA
A
TOTHOM

PAU I FELICITAT

PER
L'ANY
1984

Barcelona

Dr. Jubany: "Ha arribat el moment d'aplicar el nou Codi"

El primer diumenge d'Advent entrà en vigor el nou Codi de Dret Canònic, promulgat pel Papa Joan Pau II el dia 25 de gener d'aquest any.

El nou Codi compleix un desig del Papa Joan XXIII: l'"aggiornamento" de l'Església, la renovació de la vida cristiana en el temps present. El nou Codi és, sobretot, un fruit del Concili Vaticà II. La novetat que va representar el Concili Vaticà II constitueix la raó de ser dels canons actuals. El ressò de les constitucions sobre l'Església i sobre l'Església en el món actual es fa palès quan el nou Codi es refereix a l'Església com a poble de Déu, a l'autoritat com a servei, a la comunió entre les Esglésies locals i l'Església universal, a la vocació dels laics amb els seus drets i deures, al matrimoni com a comunitat total de vida, a l'ecumenisme com a tasca vers la unitat.

Tot això ens indica que el dret canònic només es pot entendre referit al misteri de l'Església. La realitat més fonamental de l'Església de Jesucrist és un misteri de comunió, realitat invisible, per la qual l'home s'uneix a Déu i la vida de Déu arriba als homes. No obstant això, aquesta realitat

invisible s'assoleix per mitjà de les accions externes i socials de l'Església. D'aquí es desprèn que l'Església sigui simultàniament invisible i visible, divina i humana. És per aquesta raó que pot ser anomenada "sagrament de salvació".

La participació en les accions de l'Església origina una sèrie de relacions entre les persones, el dret no té cap altra missió immediata que la de "crear un ordre tal en la societat eclesial que, assignant el primat a la fe, a la gràcia i als carismes, faciliti simultàniament el seu desenvolupament orgànic en la vida tant de la societat eclesial com també de cadascuna de les persones que hi pertanyen" (Const. Apost. Sacrae Disciplinae Leges). El dret, doncs, és un instrument al servei de la vida cristiana, del progrés de les persones i dels grups en l'Església. És un instrument necessari perquè l'acció de la jerarquia sigui útil; perquè sigui àgil i eficaç l'activitat dels fidels.

Ha arribat el moment d'aplicar el nou Codi, d'adaptar el nostre procedir a aquelles normes que contribuiran a crear l'ordre i la pau en la comunitat cristiana. El fruit del dret i la justícia és la pau.

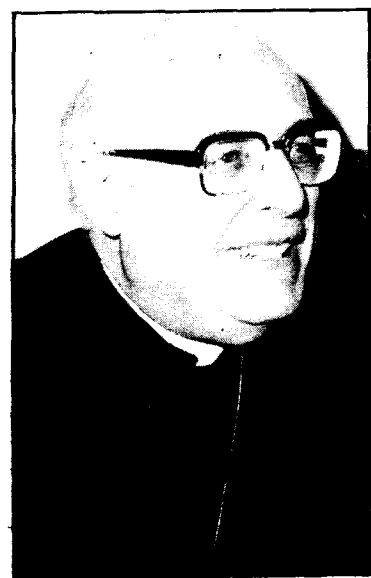
Ja Pau II va advertir que "si la legislació eclesiàstica, encara que molt orgànica i coherent, quedés pràcticament ignorada o fos rebutjada o contradita, desgraciadament resultaria estèril, inerta, sense cap eficàcia aprofitable i, consegüentment, l'esforç de renovació, sense el sosteniment de l'aplicació de la llei, quedaria afeblit, potser seria efímer i sens dubte menys autèntic i segur".

El Papa Joan Pau II ens exhorta a observar les normes proposades amb esperit sincer i bona voluntat. No és difícil trobar motius per a fer-ho quan s'ha descobert que la finalitat de tota norma jurídica en l'Església està al servei d'un ordre social just, que possibilita i

afavoreix el desenrotllament de la vida cristiana dels fidels.

Més encara. La fidelitat al Concili ens exigeix el compliment d'aquelles normes que, inspirades en la seva doctrina, promouen la renovació de les comunitats eclesials i perfeccionen la mateixa Església.

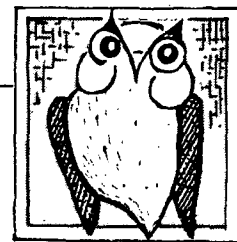
Cal recordar aquí les paraules del Papa Pau VI en finalitzar el Concili: "Aggiornamento" voldrà dir d'ara endavant, per a nosaltres, sàvia penetració de l'esperit del Concili que hem celebrat i aplicació fidel de les seves normes feliçment i santament emanades". El nou Codi procedeix d'aquell "Aggiornamento" i reclama aquella aplicació fidel.

† Narcís Jubany
Cardenal Arquebisbe de Barcelona

PENSANT-HO BÉ

"Per Nadal, cada ovella al seu corral"

Per què el Nadal té un caliu humà consirós, emotiu i punyent alhora, deu ser complex d'explicar. Ningú no és tan clarividant com per destriar el gra de la palla en el cor de l'home; ni cap estri permet de garbellar l'autèntica intuïció de l'esperit humà de les simples adherències històriques. El fet és que, ni la persona ni els pobles mai no viuen o fan res per res. La pregunta és: ¿Què és el que la persona i els pobles viuen existencialment i intenten expressar a través del llenguatge simbòlic de les tradicions, llegendes i dites populars? Per Nadal, ¿què és el que tots plegats vivim i estimem, potser sense saber-nos-ho formular? Perquè el Nadal, no solament des de la fe (perquè el Fill de Déu es fa Home per a tots els homes), sinó també sociològicament, almenys a casa nostra, és la festa de tots. Es fa veritat la frase de Chesterton: "...nosaltres admirem les coses amb raons, però les estimem sense raons".

L'expressió bucòlica de referir-se a la persona com a ovella, i a la llar com a corral, és la imatge d'un temps i d'un espai, que ens evoca tendrament els orígens. Tornar a les arrels d'on brollà la saba de la nostra vida. Retrobar els ritmes vitals i les amors que bressolaren la nostra fe i la nostra infantesa. (¿Hem oblidat que és al permanent infant que viu en tota persona a qui es revela el misteri de la vida i del Regne?).

Tots tenim justament l'afany d'un món millor, però l'egoisme ens fa anar de tomballons. Tossuts com som, només sabem pair el progrés a base de mal de ventre. I per acabar-ho d'arreglar, el pànic als míssils i als contra-míssils. I així hem perdut l'encant del somriure, la grandesa de les llàgrimes i el missatge venturós de les realitats senzilles. Ens juguem als daus, la vida. Una altra frase de Chesterton: "Totes les edats i totes les epopeies han cantat les armes i l'home; però nosaltres hem efectuat simultàniament la deterioració de

l'home i la fantàstica perfecció de les armes".

La intencionalitat de l'adagi és clara: la vida ens obliga a la dispersió perquè cadascú ha de recórrer el seu propi camí. Però les arrels vives, la persona no les té als peus sinó al cor i a l'íntim del seu jo. Perquè aquesta obligada dispersió no ens porti a un vaivé egoista i boig, a la persona com al pèndol, li calen uns punts radicals de fixació, d'identitat. Les amarres, quan cal poden trencar-se, però res ni ningú, ni les nostres aventures ni els nostres pecats no trencaran els lligams vitals que han afaïçonat la nostra identitat personal. Saint Exupéry, parlant de l'estel lluminós del Petit Príncep, diu: "Quan jo era un petit minyó, la llum de l'arbre de Nadal, la música de la missa del gall, la dolcesa dels somriures feien brillar semblantment els presents de Nadal que jo rebia".

Hi ha circumstàncies aparentment transcendents i àdhuc convencionals. Però no hi ha res insignificant quan la persona ho assumeix i ho posa al servei dels seus valors més preuats. El dinar de Nadal o la taula de Nadal ha estat sempre una taula esperada i mimada. La família reunida a taula era un signe de comunió i de compromís d'una estimació renovada malgrat tots els alts i baixos de la convivència. En el Nadal d'avui és possible que, en moltes llars, hi hagi uns buits dolorosos i significatius. És una il·lusió paradoxal trencar lligams naturals de comunió amb el pretext de crear llibertats i solidaritats més altes, perquè, ¿és possible edificar l'amor sobre el desamor? Hi ha lligams que per naturalesa o per gràcia són indissolubles. (També molts s'han aixecat de la taula on se celebrava la fe).

Amics, ¿i si provéssim novament de seure tots plegats, amb pau i amor, a la taula de Nadal, per celebrar-hi la fe i la vida?

Xesc Soliu

La totalitat dels habitants del poble, uns cinc-cents, hi participen d'una manera o altra

El Pessebre vivent de Castell d'Aro compleix 25 anys

CASTELL D'ARO.— Aquest Nadal es compleixen 25 anys del començament de les representacions del Pessebre vivent de la parròquia gironina de Castell d'Aro. L'iniciador fou el llavors rector, mossèn Gumersind Vilagran, que actualment es troba a Santa Eugènia de Palamós.

Amb motiu, doncs, de celebrar aquest feliç aniversari s'allargarà una mica més el traçat de l'itinerari que segueixen els visitants del Pessebre. Un itinerari que passa pels voltants de la vila i té prop de dos quilòmetres de llargada.

Es pot dir, que tots els cinc-cents habitants de Castell d'Aro intervenen d'una manera o altra en la realització del Pessebre vivent, ja sigui com a instal·ladors del material i mobles, d'organitzadors de les representacions, o bé d'actors. Aquests sumen uns dos-cents, repartits en la vintena de quadres o escenes plàstiques que recorden els fets bíblics.

Els personatges són tots reals, així com els animals que els acompanyen i els objectes de treball. Tots ells actuen d'acord amb el guió que es difon a través d'una xarxa d'altaveus que va acompanyant els visitants.

El pressupost s'aproparà aquest any a les set-cents mil pessetes, que es recullen pràcticament totes de les entrades que es cobren als espectadors. Les ajudes dels organismes oficials són per ara mínimes, segons l'actual rector, mossèn Agustí Vila. A l'hora de redactar aquestes ratlles encara no se sabia si hi hauria representació del Pessebre vivent a la mateixa vigília o nit de Nadal. En tot cas aquesta es faria abans de la Missa del Gall, pels voltants de les deu de la nit. En canvi, ja són segures les representacions dels dies 25 i 26 de desembre i de l'1, 6 i 8 de gener, a les cinc de la tarda.

M. Caballé

PIA
SOCIEDAD
DE
SAN PABLO

**EDICIONES
PAULINAS**

Avda. de la Catedral, 4
Teléfono 310 18 08
BARCELONA-2

DISCS-CASSETTES ADVENT-NADAL

Cançons que ens immergeixen
en el misteri d'Advent i Nadal

**PREPARAD LOS
CAMINOS**
per Carmelo Erdozain

VAMOS A BELEN
per Joaquín Madurga

**EN MEDIO DE
LA NOCHE**
per Cesáreo Gabarain
**SUENAN VOCES
DE PAZ**
per Carlos Montero

POLIFONIA NAVIDEÑA
per diversos autors

¡ES NAVIDAD!
música de Carlos Montero

Novetat

ARPA DE NAVIDAD
Orquestal
Música de canciones
populares navideñas

NAVIDAD
Cant Gregorià

TRES NOVETATS PER AQUESTES FESTES

El primer llibre en català sobre
santa Clara d'Assís.

El seu autor, Francesc Gamissans, periodista, ens ofereix unes pàgines que ens apropen suaument al cor i als sentiments més pregons de Clara, que es lliurà enterament a l'Amor "la bellesa del qual —diu ella— admiren el Sol i la Lluna. "Chiara d'Assís" és una obra escrita amb estil transparent, apassionant i convincent. Il·lustracions de Lluçia Navarro, i un Pròtic de l'èmerit arquebisbe de Tarragona, Dr. Josep Pont i Gol.

Un llibre per obsequiar a totes les que es diuen Clara.

Preu: 500 ptes.

És un manual on el RITME juga un paper molt important. Esquema corporal, psicomotricitat, matemàtica, llengua... Tot a través del RITME, perquè el RITME és a la base de tot aprenentatge.

Preu: 600 ptes.

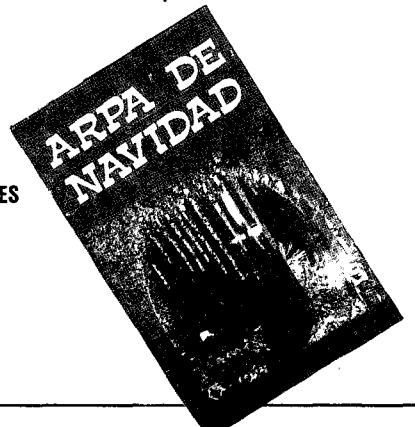
NUEVO DICCIONARIO DE ESPIRITUALIDAD

Ediciones Paulinas

- Escrit per 67 especialistes.
- Amb 115 veus monogràfiques.
- Amb proposta de lectura sistemàtica.
- Un volum de 1.468.
- 33 pàgines d'índex analític.
- Exhaustiva bibliografia actual.
- Preu: 2.700 pessetes.

DISCS-CASSETTES
ADVENT-NADAL

COMPARTIM L'ALEGRIA DEL NADAL

amb els nostres missioners i missioneres!

"A "CATALUNYA CRISTIANA el meu vot d'admiració i acceptació. També una oració al Bon Déu per a la persona benèvola que em fa possible, cada setmana, de poder viure el moviment de vida cristiana a la nostra terra.

Sóc fill de Mura (Bages), de la Congregació "Fills de la Sagrada Família". El 1951 vaig deixar Catalunya per començar vida missionera entre els treballadors mexicans de Califòrnia. Al cap d'un any, per raons de salut, vaig passar al Colorado amb la mateixa ocupació. El 1954, un altre canvi cap al Nou Mèxic, on he trobat l'estabilitat en la vida. He tingut l'oportunitat de començar dues parròquies rurals compostes de Comunitats d'ascendència hispànica i amb molta influència índia. Les muntanyes de la "Sangre de Cristo", que inviten a mirar i caminar vers el cel, han estat el camp de les meves campanyes.

Amb el setmanari català (que llegeixo del cap a la fi), m'ha fet descobrir com és de bonica la nostra llengua mare per parlar de les coses de Déu i dels seus fills de Catalunya.

Els recordo amb gratitud en l'oració, des d'aquest Santuari, punt de reunió de milers de pelegrins (molts a peu) cada any.

Casimir Roca S.F.
Santuario de Chimango
New Mexico

"Moltíssimes gràcies, i que Déu els ho pagui. Estic molt content de rebre "CATALUNYA CRISTIANA", en l'edició catalana. Així vaig recuperant una mica la llengua mare que se m'oblidava pel fet de no parlar-la mai."

Josep Frigola
Koupela (Alt Volta)

"Dono les gràcies de cor a vosaltres i a la persona que amb la seva generositat fa possible que m'arribi el setmanari. L'espero amb il·lusió i el llegeixo amb goig. És una prova més de l'amor que el Pare em fa sentir a través dels altres. MOLTES GRÀCIES!

Adelaida Rovira
TAIWAN

"Ara, quan estic a punt de sortir del Perú cap a Girona, vull agrair-vos de tot cor i a la persona que ha pagat la subscripció en l'anonimat, que a través de "CATALUNYA CRISTIANA", he estat informat de les notícies de tota l'Església, i d'una manera especial de tot Catalunya.

Moltes gràcies i endavant! La presència de Girona a Carahuasi segueix a través de mossèn Àngel Parés i de mossèn Joaquim Lloret. Ells, molt us agrairan de poder seguir gaudint de "CATALUNYA CRISTIANA" per avió, a partir d'any nou.

Gràcies, i una pregària per la vostra generositat.

Mossèn Josep Taberner
Carahuasi (Perú)

En/Na n.º
c/
Població D.P.

Desitja subscriure a un missioner/a a "CATALUNYA CRISTIANA".

El preu d'aquesta subscripció a l'estranger: 5.000 ptes. per avió, el faré efectiu:

☐ taló que adjunto ☐ gir postal

☐ domiciliat, Caixa/Banc

Agència n.º de

c/c n.º

Prego al meu Banc/Caixa accepti aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244,
Barcelona-7. Tel. 215 37 50.

Lloc Data

Un bon lema per al Pessebre Monumental
d'Arenys de Munt

"Ha nascut el Príncep de la Pau"

ARENYS DE MUNT.— Aquest any el "Pessebre" té una al·legoria, que porta per nom "HA NASCUT EL PRÍNCIP DE LA PAU".

Estem en un món de violències, lluites fraticides i immoralitats personals i públiques. Estem al llindar d'un possible apocalipsi nuclear; l'única solució indiscutible, es que cadascú de nosaltres posi tots els mitjans al seu abast perquè regni en el món el missatge de Nadal "PAU ALS HOMES DE BONA VOLUNTAT".

L'Infant de Betlem vingué al món per tots els homes. I aquí hi cap tothom, perquè en aquell primer Nadal no existien encara els cristians; vingueren després.

Si el poder de decisió de prémer el "botó fatídic" estigués en mans d'un sant Francesc d'Àmbria; de Mahatma Gandhi, el profeta de la no-violència; de Martí Luter King, el lluitador dels drets humans i l'actual Dalai Lama, de la Mare Teresa de Calcuta, consol de tots els desemparats; del sant pare Joan Pau II, que l'anomenen el Pelegrí de la Pau, ¿estaria la civilització amenaçada per la possibilitat d'un holocaust atòmic?

Què és el pessebre

Anem ara a fer la descripció del "Pessebre".

1er. terme.— És una vista parcial del monestir de Sant Benet de Bages, com a significació que els monestirs, després de les invasions dels bàrbars i sarraïns, foren el ferment de la cultura civil i eclesiàstica de la nostra terra, i dient NOSTRA TERRA vull dir tot Europa.

2n. terme.— La Pobla de Pallars, com significant que, a Catalunya ha imperat sempre l'esperit cristià, —CATALUNYA SERÀ CRISTIANA O NO SERÀ— proclamà l'insigne bisbe de Vic Torras i Bages.

3r. i últim terme.— És el monestir de Sant Martí del Canigó, símbol de la flama que ha d'il·luminar sempre les terres del nostre Principat.

Juntament amb el "Pessebre" s'han construït, 14 petits castells dels més significatius de casa nostra. Tots ells construïts per l'Agrupació de Joves Pessebristes d'Arenys de Munt.

Des d'aquí com l'any passat, donem les gràcies al nou Consistori de la vila, que continuant la labor dels anteriors, ha donat i dona tota classe de facilitats per la seva construcció.

Caminant com el rabadà — que encara que rondinant i carregat de romanços — també arribà a Betlem, fem via tots junts i durant tota la vida, en pelegrinatge cap al Betlem del PRÍNCIP DE LA PAU.

JOSEP ROVIRA VALLÉS

Quan Nadal cau en diumenge qui no compra pa no en menja.

No es pot pas dir que el refrany nadalenc sigui original.
Tot sigui per la rima!...

Hi ha un punt positiu, però,
que ha fet que el triéssim per encapçalar el nostre missatge de felicitació nadalenca:
l'elemental sentit de la previsió.

Això que els mutualistes entenem tan bé!

Valgui, doncs, aquest refrany d'una intencionalitat tan ingènua
per a desitjar a tota la gran família mutualista,
unes bones festes i un 1984 amb salut i feina!

AGRUPACIÓ MÚTUA
DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

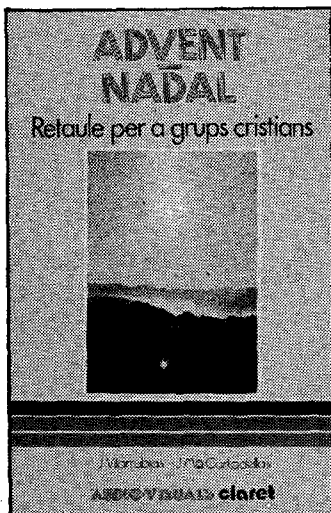
Granvia de les Corts Catalanes, 621. Telèfons 318 18 00 - 318 40 50. Barcelona-10

Tothom ajuda tothom

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

VÍDEO ADVENT - NADAL - REIS

Una cinta de VIDEO per a l'animació de la fe, no pot prendre's com un mer espectacle. La cinta forneix elements per a la reflexió, el debat, la pregària, la presa de consciència i de compromís, la celebració... Les persones que actuen en aquest VIDEO ADVENT-NADAL intenten col·laborar a la tasca eclesial de l'animació de la fe, però són ben conscients de no ésser elles les protagonistes. Els protagonistes són petits grups, famílies... reunirs per a compartir la Paraula.

**MOLT INDICAT PER A TROBADES FAMILIARS
EN AQUESTES FESTES**

Editorial Claret

NADAL

A pocs metres de la cova on va néixer Jesús, encara avui milers de nens han vingut al món a la ciutat de Betlem en conseqüents condicions humanes. Entre l'Infant Jesús de Betlem de llavors i els infants del Betlem d'ara i de tots els temps, no podria haver-hi una relació, ni que sigui de paisatge? Els infants de Betlem no tenen res d'extraordinari. Neixen,

juguen, tenen les mateixes il·lusions que els altres nens de tot el món.

Si Jesús no hagués nascut a Betlem, aquesta ciutat de Judea seria una de tantes ciutats perdudes i oblidades del món, sense història i sense records. Els homes passarien de llarg, els turistes no la visitarien pas.

Els infants de Betlem, avui

Més misèria que en el pessebre de Jesús

Però precisament perquè Jesús era Déu i home al mateix temps, totes les mirades dels cristians es giren i busquen en les cares dels nens de Betlem, una semblança que els apropi al misteri de la nit del gran misteri.

Un paisatge com el de les Garrigues de Lleida

Des d'un mirador, la ciutat de Betlem amb les seves cases blanques, es retira a un ramat d'ovelles fent la migdiada al cim d'una muntanya.

Després d'un paisatge auster, monòton i solitari del desert de Judà, el panorama canvia repentinament. La serralada devalla suau i es resol en la profunditat d'un barranc. Les carenes, camps i marges de l'entorn, són poblats d'oliveres i ametllers, que esplaien l'esperit. És un paisatge una mica com la nostra Segarra o les Garrigues de Lleida. Les oliveres, les figueres i els ametllers formen la decoració natural i principal d'aquestes terres de Palestina, que són també propícies al cultiu de la xeixa.

Les llars betlemites

Quan per Nadal la majoria de les famílies catalanes es dediquen a la tasca de fer el Fessebre, no saben, potser, que estant copiant, en línies generals, el paisatge de Betlem que s'albira des de la carretera general. La muntanya, encapçalada per un castell de suro, és, en el veritable Betlem, Herodion, en el que s'hi troben les runes del palau d'Herodes. La cova estreta i fonda, on dormen el bou i l'ase, que s'acostuma a col·locar en un petit turonet que domina la vall, és molt semblant a l'actual poble de Betlem. La planura, on les figuretes de fang, carregades de presents de Nadal, sembla que caminen, és aquí el camp de Rut i de Booz, el camp dels pastors.

Però hi ha encara quelcom de més substancial. A Betlem no hi ha rius de paper de plata, ni muntanyes de guix pintat, ni prats de molsa, ni

palmeres, però hi ha avui, encara, una gruta autèntica que acollí el Salvador, i en ella el pessebre i una estrella que recorden el gran missat-

ge de pau pels homes d'ahir, d'avui i de sempre. La figura de l'Infant Jesús somrient —talla d'una firma barcelonina, precisament—, recor-

da una vegada més la virtut evangèlica de l'infància. Qui no desitja, alguna vegada en la vida, fer-se infant, per gaudir de la seva ingenuïtat i puresa, valors humans que sempre existiran en el món?

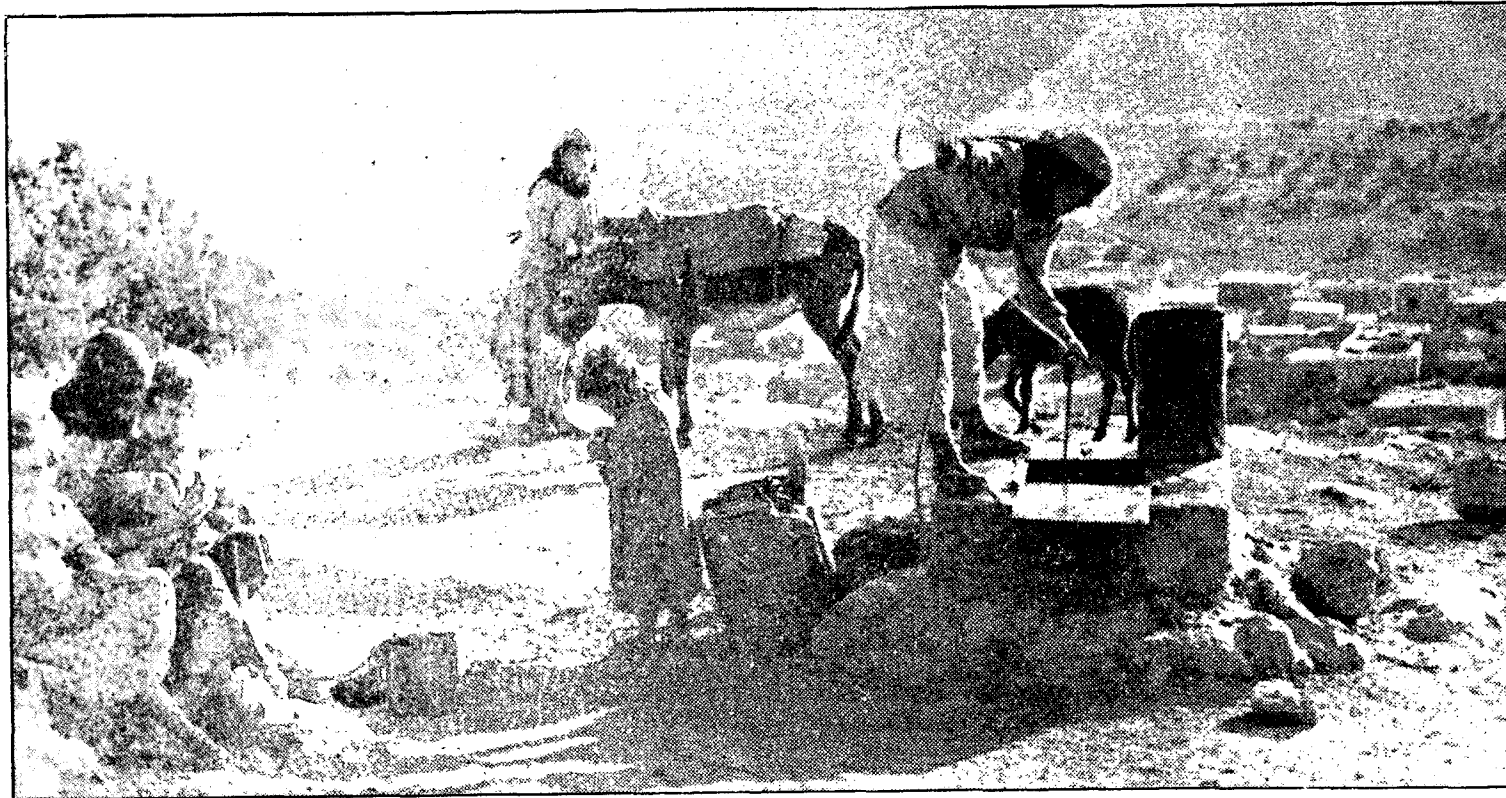
Un bressol penjat al sostre

A Betlem encara és possible trobar una mena de bressols antics de l'Orient Mitjà que mantenen els nans enlaire, aguantats per quatre cordes fermades al sostre dels estatges. Les llars més humils i primitives cal trobar-les als afores de la ciutat.

Recordo la meua anada a Betlem per a filmar unes escenes nadalenques que donaria després Televisió Espanyola. Després de recórrer i rodar per diversos llocs de la contrada, vaig tustar la porta d'una cabana modestíssima. De dins estant es va deixar sentir la veu tremolosa d'una dona i el soroll d'una andròmina que penjava de la paret.

—Qui demana, em digué en perfecte àrab?—

—Obri'm, si us plau, li

vaig fer arribar jo per l'interpret.

—No, no entri, som molt pobres, em digué somicant i com avergonyida. El meu filllet ha de dormir en un bressol molt atrotinat. Fa uns mesos que vingueren uns senyors americans per a fer unes fotografies i ens prometeren un bressol nou, però encara l'esperem. No, no entrin. Som la gent més pobre de Betlem i rodalies.

Vaig donar una ullada a la cabana. Era una estança sense ordre ni concert: s'estatjaven en perfecta convivència, una cabra, mitja dotzena de gallines i un minyó que dormia ficat en un bressol penjat al sostre.

L'infantó dormia plàcidament. El bressol era fet de mantes velles. Quatre cordes fortes a cada costat mantenien la criatura a una alçada com de metre i mig. Sobre el terra de palla hi havia els objectes més inversemblants: dues sandàlies d'una persona gran, un garbell de fusta, dues forques, una gerra d'aigua i un prestatge de queviures. Les gallines esgarrapaven la palla, i la cabra, estacada en el racó més obscur de l'estança, menjava el seu farratge en un obi brut i corcat de fusta i em mirava de tant en tant amb els ulls negres i grossos.

Així vaig poder contemplar i filmar l'escena més tendre que es pot imaginar a Betlem: Agafant una de les cordes i gronxant el nen que seguia dormint angèlicament. En veure un objecte que es movia sobre els seus caps, les gallines s'espantaren. La cabra mirava enfadada. Les cordes feien nyicnyac lleument. Al final l'infant es va despertar. Es fregà el nas amb la seva maneta, obrí els ulls com unes taronges i obsequià amb un somriure a la seva mareta. Però després posà una cara de pomes agres i es va posar a plorar...

La misèria dels ravals

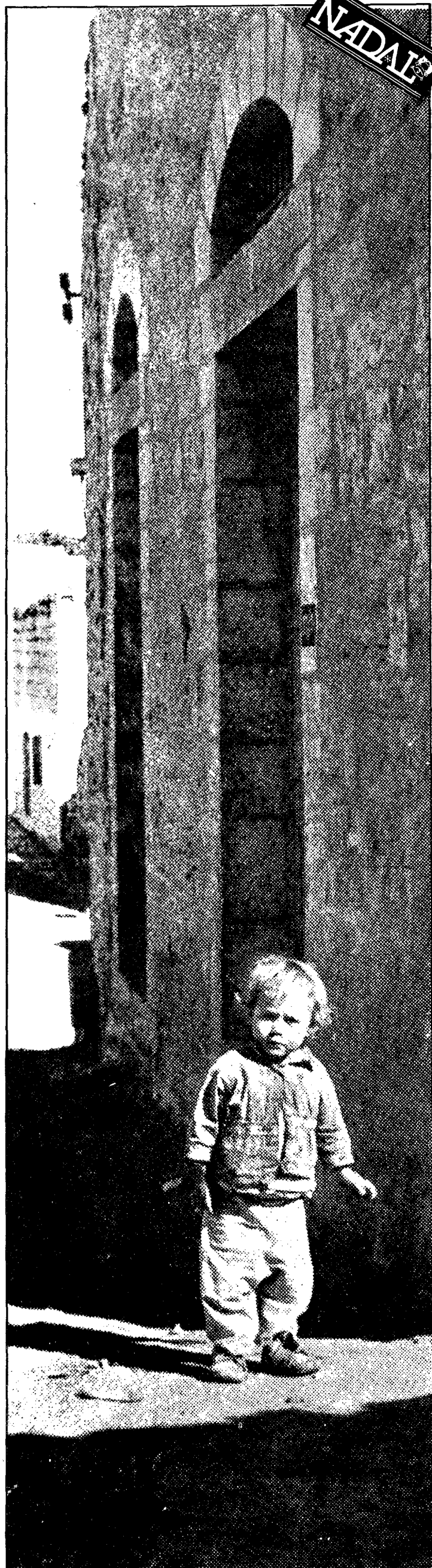
Però a la ciutat de Betlem, com a Jerusalem, com a tantes d'altres ciutats, hi ha uns estatges de suburbi, on viuen amuntegats els seus estadants, que en el nostre cas, la majoria són refugiats. És el Betlem de la misèria. La gent s'apinya en unes barraques asimètriques, que han substituït les tendes de lona per teulades de llauna i parets de fang. Aquest poble dels ravals de Betlem és com una rotllana de desheretats que asfixia la cançó de Nadal en la nit santa. El contrast dolorós

entre el Pessebre de Betlem que inspira pau, concòrdia, humilitat i llibertat, i els àrabs nadius i els palestins refugiats, uns i altres sota la dominació jueva que respiren odi, ànim de guerra i viuen en la misèria, esborrona el pelegrí o turista que visita Betlem.

Veig que també en aquestes barraques de llauna dels suburbis de la ciutat hi ha nens. Més nanos i més pobres encara que els de les rodalies de Betlem. Amb els seus ulls desnodrits, amb l'anèmia a la cara. Ploren sempre, perquè no mengen ni dormen. Ignorants de la pròpia tragèdia, aquests nanos desconixeran per sempre la il·lusió i la joia dels altres nens de tot el món, quan els Reis Mags els portaran coses, deixant-les a la finestra de casa seva. Aquests nens miserables de Betlem, en llurs barraques, on hi entra el fred i la pluja, l'únic obsequi que reben d'un Nadal que per ells és tot l'any, és la misèria.

Aquella tarda era grisa, gairebé fosca. Però l'evangelista continuava interpel·lant: la pobresa voluntària, dignifica i allibera, la misèria extremosa i imposada, degrada i crea odi. Sabran els homes d'avui entendre-ho?

Francesc Gamissans

Estrenes, nades, cromos d'o i "Christmas"

És molt difícil d'establir com, quan i on es començaren els intercanvis de regals i felicitacions nadenques i d'any nou. Les seves rels, foren, evidentment paganes; romanes més concretament, encara que es parli també, dels xinesos de temp molt reculats, sense precisar de quina dinastia.

Dels xinesos és comprovat que solien felicitar l'Any Nou —que no coincideix amb el nostre— amb targetes on hi havia els tres gaudis principals de l'home: un fill, longevitat i bona posició, representats respectivament per un infant, un ancià i un mandarí.

Els, els xinesos, haurien introduït les targetes a Europa, a finals del segle XVII, però els romans, força abans ja felicitaven amb monedes on hi havia el cap bifront del deu Jano i l'anagrama A.N.F.F. de la felicitació d'any nou: **Anno novo faustum felix, tibi sit** i el nom de l'emperador de torn.

Origen de les estrenes

És més segur que els romans foren els introductors dels obsequis. Així, la paraula **estrena**, tant corrent a Catalunya (étrennes a França), es deriva dels regals que es feien els romans per l'any nou, consistents en branques de llorer o d'olivera, procedents del camp sagrat d'**Strenia**, la deessa de la salut.

En canvi, l'**aguinaldo** castellà, que és el seu equivalent es deriva del provençal. Així, els pagans ofrenaven bocins d'esca, com a bon auguri, dient: **L'agui l'an neu**, o sigui, l'esca de l'any nou.

De les estrenes o **aguinaldos** més aviat simbòlics com hem vist, en vingueren els més pràctics que entre els romans consistien en dàtils, nous i mel. Més tard s'hi anaren afegint d'altres obsequis comestibles segons usos i costums de cada país, fins arribar als costosos paquets i cistelles on, a més a més, s'hi afegien obres d'art o atuellis més o menys pràctics. D'ací a un parell d'anys més, de la manera que tot s'apuja, ells aniran de baixa.

El primer cromo nadenenc fou barceloní

També les targetes i les nades comencen a perdre qualitat i minven en quantitat. Amb tot, ningú no podrà llevar a Barcelona la glòria d'haver estat la primera ciutat on s'establí el costum de felicitar amb cromos nadenencs d'oficis. Sembla que fou l'any 1831 quan la impremta Brusi va imprimir la primera d'aitals felicitacions.

Un col·leccionista de nades populars, és l'inquiet i dinàmic Lluís Bonet i Punsoda que fins n'ha fet exposicions. La seva col·lecció és, potser, la més im-

portant del país. Regirar-la constitueix un gaudi inigualable.

N'hi ha per a tots els gustos i d'oficis diversos. Ara posem mala cara quan ens presenten la **dècima** —nom popular donat pel fet que, en els seus inicis contenien, doncs, composicions de deu versos—, però en temps no massa llunyans era cosa corrent. Bé és veritat que no hi havia pagues extraordinàries i passaven a desitjar-nos bones festes i a recollir l'estrena el sastre, l'oliare, el sereno, el vigilant, els empleats del gas, els carterers, els fanalers i fins, en alguns casos el fondita i no fa gaires anys, s'hi incorporà el greixador de l'ascensor.

Es veu que abans "passaven la **dècima**" els botiguers. Hi havia un tipus de cromo representant el **dependent** que podia servir tant pel d'un adroguer com pel d'una barberia. N'hi havia d'aquests dependents que en el cromo se'ls representava amb barret de bolet i bastó. Potser per això que deia una felicitació de sastre:

**Un quidam de mal pelage
de vivir no encuentra modo.
No digo que lo sea todo,
pero entra por mucho el traje.**

D'entre les més típiques d'aquestes felicitacions algunes de les quals podrien servir per un

manual de com no s'han de fer els versos, eren les dels vigilants. Bé és veritat que n'hi havia de pretencioses que es veia que les havia escrites algun poetastre enginyós com la que deia:

**Enemigo, pero leal,
de todo ocase muriente,
admiro com Fe ideal
al astro bello de Oriente.**

Dins la dessusdita col·lecció del senyor Bonet n'hi ha una d'un carter rural, uniformat i caminant per un descampat, cofat amb un barret de Policia Muntada del Canadà, que és tota una delícia.

Participació de grans artistes

No voldria que restés la impressió que totes les felicitacions nadenques i cromos d'oficis fossin ingènues i de dibuixos puerils. Artistes com Opisso, Riquer, Baixeras, Junceda, Ferrer, Cornet i d'altres, signaven alguns d'aquells dibuixos, com en temps més moderns signen les nades de poetes coneguts, d'escriptors o simplement de gent de certa relació social, boixistes o gravadors tan notables com fou el malaguanyat Anton Gelabert, o dibuixants i pintors com Costa Solé, de Capellades; Palau Farré, de Montblanc;

Terri, de Mataró —per citar alguns comarcals— i d'altres barcelonins com Pau Macià, o Josep Tulla. Sense oblidar, perquè tant són de comarques com del cap i casal, Pilarin Bayés o Vila Moncau.

Cada poeta fa la seva nadala i la llista fóra inacabable. Hi ha, també, els qui prefereixen reproduir un Goigs, com fa el més conspicu editor, divulgador i promotor d'aquests fulls de devoció popular, Torrell de Reus, qui sempre sol il·lustrar-los amb boixos de Gelabert, sobretot franciscans car Torrell té, em penso, la més extensa col·lecció de gravats i il·lustracions sobre el Pobriçó d'Assís.

Curiositats de diversa natura

Tornem enera i parlem dels cromos. N'hi hagué sense el Naixement ni cap al·lusió ni signe de caràcter religiós. Eren temps de repúbliques i abundaven, és clar, els atributs maçònics, compasos, sols, gorres frígies i galls escatinant. Això sí, de torrons, indiots, neules i xampany, en abundor.

N'hem vist una, mallorquina, pintada a mà amb un escombriare o brossaire, dit allí, femater, els

versos de la qual acaben així:

**Tenguent els perills presents
evitem causes funestes.**

**Jo venc per durmen els fems;
diguem-los al mateix temps:
¡Que passin a gust les Festes!**

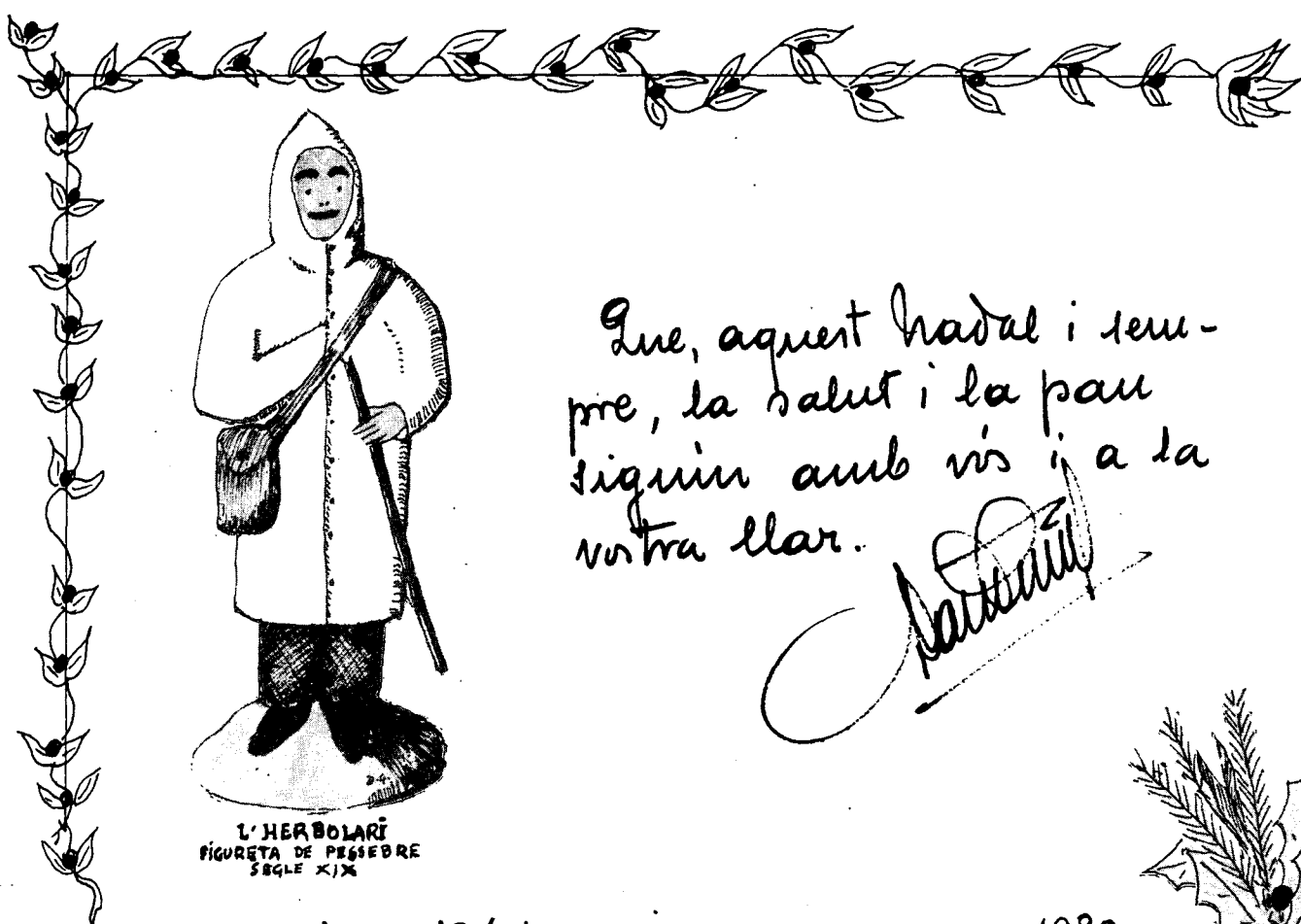
A quí es desitjaven bones festes, als veïns o a les escombriaries?

Una altra curiositat en matèria de felicitacions és una Auca dels dependents del senyor Trullols i que servo en el meu arxiu. Es tractava d'una barberia i l'auca explicava —amb dibuixos molt primitius i versos força dolents, la història del ram: des de quan afeitaven al ras a l'Esplanada de la Ciutadella, fins a l'establiment del senyor Trullols, fabricant, també de perruques, postissos i coses per l'estil.

Finalment anaven al gra: **Aguinaldos en verdad
no pretende en Navidad,
Al contrario, buena o mala
felicitación regala.
Si admite aguinaldos, es
para no ser descortés.
Pregona el mundo su fama
que él, modesto, no reclama.**

Els "Christmas"

El nom i l'estil dels "Christmas" s'ha incrementat per damunt de la producció autòctona de nades. Nasqueren dotze anys més

DAVID GRIÑO I GARRIGA

NADAL DEL 1980

A vegades, la gent que felicita es fa els propis dibuixos. Aquest, a la manera de cromo d'oficis, és del costumista i antic herbolari, David Griño.

ficis

ard que els Cromos barcelonins, o sigui el 1843, a Anglaterra.

Fou un tal J.C. Horley qui dibuixà una targeta pel seu amic Neury Cole, director del "South Kensington Museum". Era un tríptic amb un grup de persones en el dibuix central, celebrant la festa incantant amb gots de vi, i en els laterals, al·legories que cal sotórrer els pobres perquè Nadal és per a tothom. Una inscripció deia: **A Merry Christmas and a happy new year to you**, o sigui, més o menys, "felic Nadal i un bon any per a vosaltres".

Se'n feren després, reproduccions acolorides a mà, i més tard en sorgiren d'altres, i d'altres, de diferents autors i fins ara.

Diguem per acabar, que entre els materials emprats arreu per a suport físic de les felicitacions, a més a més de paper, cartolina, planxes de metall o pergamí, a Catalunya li correspon la glòria d'haver-ne fet, a Sant Feliu de Guíxols, damunt de fines làmines de suro.

Esteve Busquets i Molas

Gravat fet per alumnes de l'Escola Lluïsa Cura

Gravat d'Antoni Gelabert per una Nadala del poeta Climent Forner, prev.

DÈCIMES DE NADAL

Portador de noves, vinc a donar-vos la més bella de la floresta que en tinc. Si el cor li canta una glosa el llavi, poruc, no gosa: doncs, voleu més meravella que una flor estigui desclosa sens deixar de ser poncella, i una dona essent donzella sigui mare i sigui rosa?	Mes el miracle és tant cert que la nit s'ha tornat dia i ara besa el solet per l'escletxa del Portal, a Jesús fet carn mortal a l'entranya de Maria. I puix ha arribat Nadal i amb ell la nostra alegria, beneïm Déu que ens l'envia per conhort del nostre mal.
--	---

Esteve Busquets i Molas

Barcelona: Imp. de A. Marcobal, calle de la Plata núm. 2: véndese en la libreria de J. Tauló, frente la bajada de la Canonja 1853.

Nadala de l'autor, feta a la manera tradicional vuitcentista. Serveixi de felicitació als lectors.

El de Palau Sacosta, un Pessebre Vivent en ple bosc

GIRONA.— Un altre any Sant Miquel de Palau Sacosta us ofereix el "PESSEBRE VIVENT" en el marc impressionant del bosc que rodeja el temple parroquial. Si us digneu fer un tomb per aquestes rodalies veureu un paratge barreat d'alzines, alzines sureres, pins, roures. Totes aquestes plantes tenen uns troncs retorts, ramatges envellits, però encara amb la força necessària per viure molts anys.

Aquests arbres retorts també són resplendor de la llum eterna i mirall immaculat de l'acció de Déu i imatge de la seva bondat. Doncs, sí, la naturalesa que Déu ha creat és una manifestació de la seva meravella i com no contemplarem amb goig el fet que vingui el seu Fill a fer-se com un de nosaltres per salvar-nos? Aquest misteri s'escenifica en aquest marc tan bonic d'aquest bosc de Palau Sacosta.

Només ha estat necessari aixecar el dit i un bon grup de nens i nenes, de joves i d'altres no tan joves, amb un grup coordinador, s'han prestat a reviuire el que s'havia fet anys passats: "EL PESSEBRE VIVENT". No cal dir que us convidem a tots a contemplar el Messies que ha

nascut per cada u de nosaltres.

Nosaltres, els homes, ¿què hauríem conegut de Déu, què en pensariem, què sabríem avui, d'ell? Déu era inaccessible, impensable, inescrutable, però no podem fer altre cosa que exclamar dient, oh bondat no menys desbordant! Déu ha condescendit a ser comprès, a ser vist, a ser pensat. I de quina manera tan natural, tan senzilla, tan humil, tan tendra... només ens cal mirar el pessebre perquè en el nostre subconscient s'ompli d'una pau contemplativa.

Déu Omnipotent, aquest Déu, està sostingut d'una manera tan fràgil com és la falda d'una mare virginal, abraçat per unes mans delicades. És veritat en la major part de les escenes hi ha la figura de la Verge Maria. D'ella ens ha nascut el fruit sant, la font de la saviesa, la paraula de pau, el Redemptor, per cert, aquest any en celebrem el 1950 aniversari. Quines d'aquestes coses no serà objecte d'admiració, de pietat i d'agraïment en el nostre pensament? En qualsevol escena que m'impressioni del pessebre en el fons hi contemplaré Déu, el nostre Déu fet home. És

sorprenent pensar que el nostre Déu sigui així a prop.

Un nen que dorm amb els braços caiguts sobre la palla, els ulls clucs mirant cap a l'interior, un cor que batega amb ritme exacte dient-nos que ens estima. Sens dubte que tots ens farem aquesta pregunta, com és que el meu Senyor vingui a mi?

El Nadal és per alegrar-nos i celebrar-ho. No en va sant Pau ens exhorta a "alegrar-nos sempre en el Senyor" i així lloar-lo perquè ha volgut obrar meravelles en nosaltres. Amb el Senyor mai no ens trobarem decebuts.

Disposem-nos tots, a celebrar el Nadal com escau als cristians. No un passa-temps superficial o una festa de societat. Celebrar el Nadal no és tirar la casa per la finestra, buscant una alegria exterior, sinó que es tracta de descobrir sobretot el gran goig anunciat a Betlem: "vinc a anunciar-vos que us ha nascut un Salvador que treu el pecat del món".

El Senyor ve també pels qui es troben sols, malalts, sense esperança, sense alegria. Que el pessebre, al Nadal, ens ajudi a renovar la nostra manera de pensar, d'estimar, de viure. Ens

ajudi a acollir la vinguda del Salvador.

Les representacions del Pessebre Vivent seran:

Dia 24 de desembre a les 23 hores. Seguidament Missa del

Gall amb la Coral "Oidà".

Dia 25 a les 19 hores:

Dia 1 de gener a les 19 hores.

Dia 6 de gener a les 19 hores.

Després de cada representació, a les 20 hores, celebració de la Santa Missa.

NADAL DEL SENYOR

Missa del dia

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

TOTS ELS POBLES CONEIXERAN LA SALVACIÓ DE DÉU

Text meravellós del retorn de l'exili. Expressa amb extraordinària intensitat l'esclat de joia inenarrable que commou l'esperit del poble desvetllat per la veu del missatger i pels crits dels sentinelles: "El teu Déu és rei"! La presència salvífica del Senyor provoca una nova creació de vida en la ciutat santa. I no solament en ella; tots els pobles de la terra coneixeran la salvació de Déu. Cada cristià és un herald de la Bona Nova de la salvació. La joia de Déu, res ni ningú no ens la pendrà.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (52:7-10)

Quin goig de sentir a les muntanyes els passos del missatger que anuncia la pau i porta la bona nova, que anuncia la salvació i diu a la ciutat de Sió: "El teu Déu és rei". Escolta els crits dels teus sentinelles, escolta quins esclats de goig: veuen cara a cara com el Senyor torna a Sió. Danseu, ruïnes de Jerusalem, alceu, totes, el crit d'alegria: el Senyor ha consolat el seu poble, ha redimit Jerusalem. Als ulls de tots els pobles el Senyor ha estès el seu braç sant, i d'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

DÉU ÉS L'ALEGRIA DEL COR DE L'HOMME

Cant de festa i d'alegria. El poble és conscient de la presència viva i salvífica del Senyor al cor de la seva història. Ningú com Déu és l'alegria del cor de l'home. És un cant profètic de la plena victòria de Crist sobre els enemics de l'home. Al llarg dels segles, d'un cap a l'altre de la terra, tots els homes i tots els pobles veuran la salvació de Déu.

Salm 97: 1,2-3ab,3cd-4,5-6 (R.:3c)

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos

R. D'un cap a l'altre de la terra
tothom ha vist la salvació del nostre Déu.

El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.
L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.
Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

Canteu al Senyor les vostres melodies,
canteu-les al so de les cítares;
aclameu el rei, que és el Senyor,
amb trompetes i tocs de corn. R.

"Hi ha en cada gota d'aigua la mateixa aigua que
hi ha a l'oceà, en cada flama el mateix foc que hi
ha en el sol, en cada home el mateix Fill de l'home
que hi ha en el Crist".

Georges Bernanos

Déu és pobre i parlador

Hi ha dies —i avui n'és un— que la joia ens omple el cor. És un fet i no hi ha raons que valguin. A qui ens pregunta per què estem contents, "per què sí" és tot el que li sabem dir. Les penes hi són, però no ens entristeixen; els mals persisteixen, però no fan malvestats; el remordiment mos-sega, però la queixalada no és verinosa. El món polifacètic ens revela la seva faç amable. L'aigua és casta i la terra ferma, el foc vigorós i l'aire serè. La nit transparenta profundes clarors. La suor reconforta el cos, i l'esforç encalma l'ànim. Una alenada de pacífica dolçor inunda l'univers, i als homes, un per un, ens pidola que la respirem.

Aquests instants feliços són l'arrapament de la vida. Qui no s'hi aferra fort, a còpia de voler-ho veure tot tal com és, acaba amb els ulls de l'ànima estúpidament daltònics. De tant enfosquir el que existeix, es veu negre per poder ésser clarivident.

Però la joia pura solament la pren qui renuncia a prendre les coses pel seu compte. Per a poder-nos agafar amb fermesa a l'alegria que salva, ens cal obrir mansament la mà; per a retenir-la perdurablement, ens cal deixar-la anar a cada instant. Només els infeliços són feliços. Solament els qui no reclamen res escolten els passos del missatger que anuncia la pau i porta la bona nova.

Del temps de Moisès ençà, l'Altíssim ha enviat molts missatgers a la terra perquè hi anunciïn els seus plans de salvació. Ha parlat en diverses ocasions i s'ha fet sentir de moltes maneres. La boca dels profetes ha pregonat una i altra vegada que el Senyor ha fet obres prodigioses, però el món no les ha reconegudes. El Déu sant, desistint d'obrar segons la seva justa ira, ha vingut a casa seva amb designis de pau. Però els seus —i nosaltres som dels seus!— no l'han acollit.

És clar que sempre costa de reconèixer-lo. El profeta ens anuncià que el messies seria un **conseller prodigiós**, un **heroi diví**, un **príncep de la pau**, i vet aquí el que veiem: un

nadó desvalgut, fill d'una noia jueva, perseguit per un príncep d'aquest món. ¿On és el messies esperat? ¿On resplendeix la glòria de Déu? ¿Qui veu en uns bolquers l'empremta de l'ésser diví? ¿Es que pot un nodrissó sostenir l'univers amb la seva paraula?

L'Infinit ha volgut que la carn humana l'empetitís. L'Om-nipotent s'ha deixat afeblir fins a esdevenir tan poca cosa com un home. Déu s'ha fet petit perquè l'amor és pobre. El ric va tip, ho té tot i no demana res. El pobre, en canvi, fretura, no té el que demana. Déu és el gran pobre. Ell que ho és tot, no té la fe lliure de l'home, la vol i la hi demana. Per això ha parlat.

El nostre Déu és parlador i el seu parlar tot ho capgira. Al principi ja existia el que és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Els cristians no concebem un Déu mut, una existència closa en la seva perfecció. Déu és l'ésser que es comunica perquè la seva generosa llibertat l'impedeix de retenir en ell el seu amor. El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle. Quin capgirament! Els homes ens afigurem Déu com aquella realitat que transcendeix la humanitat. Déu, per contra, manifesta la seva divinitat enfondint-se en la natura humana. Esdeveniment un home qualsevol, Déu ens diu el seu amor, i, dient-nos-el, ens demana el nostre.

L'amor ens fa estimar i la gràcia ésser agraïts, perquè de l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. La pobre plenitud divina ens trasbalsa l'enteniment i ens roba el cor. Quedem corpesos i restem atònits. Déu ningú no l'ha vist mai. Oi tant! Tots els místics ho testimonien. Però Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat. Poder veure Déu en l'home és cosa que fa esbalair.

Maur Esteva
Abat

DÉU SOLIDARI DE LA SORT DE L'HOMME

Al llarg de la història d'Israel, Déu havia comunicat el seu disseny de salvació al poble escollit per boca dels profetes. Finalment, en la persona del Fill fet home, Déu es dona a la Humanitat fent-se plenament solidari de la sort de l'home. En la seva mort i Resurrecció, l'amor i el poder de Déu han arribat fins a l'extrem. La salvació de Déu embolcalla tot el fenomen humà. En Crist s'ha manifestat amb claredat el secret del pla de Déu; tot ha estat creat per ell, i en la seva glòria tot coneixerà la plenitud.

Lectura de la carta als cristians hebreus (1:1-6)

En diverses ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes; però, ara, en aquests dies que són els darrers, ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill, que ell ha constituït hereu de tot, per mitjà del qual ja havia creat el món. Ell, que és resplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ésser, que sosté l'univers amb el poder de la seva paraula, acabada l'obra de purificació dels pecats, s'ha assegut a les altures, a la dreta de la majestat divina, i ocupa un lloc tant més superior als àngels com més incomparable és el títol que posseeix en herència. Perquè, ¿a quin dels àngels Déu ha dit mai: "Ets el meu Fill, avui t'he engendra't"? I encara: "Jo seré el seu pare, i ell serà el meu Fill"? Diu també quan presenta al món el seu primogènit: "Que es prosternin davant d'ell tots els àngels de Déu".

L'ENCARNACIÓ DEL VERB, EL FET MÉS TRANSCENDENTAL DE LA HISTÒRIA

El pròleg de l'Evangeli de Sant Joan és un himne al Verb encarnat. Comença donant-nos a conèixer l'existència eterna del Verb com a Déu. Per ell, en fer-se home, la Vida, l'Amor i la Salvació de Déu han esclatat al cor de la Humanitat. És el fet més transcendental, universal i definitiu de la Història. La manifestació de Déu s'ha fet presència viva enmig nostre. En ell se'ns ha revelat qui és Déu per a l'home, i qui és l'home per a Déu. "En ell Déu s'ha fet home, perquè l'home esdevingui Déu" (Sant Atanasi).

Evangeli segons sant Joan (1:1-18)

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

[Déu envia un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.]

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes.

Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix.

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

[Donant testimoni d'ell, Joan cridava: "Es aquell de qui jo deia: El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia". De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la dona per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist.

Déu, ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.]

Calendari

Diumenge, 25 de desembre. El Nadal de Nostre Senyor Jesucrist. Santa Anastàsia, màrtir.

Festa Major a Marçà i Marata.

Dilluns, 26 de desembre. Sant Esteve, protomàrtir i Sant Dionís, papa.

Fira a Gaià i Llagostera.

Dimarts, 27 de desembre. Sant Joan, apòstol i evangelista; Sant Teodor, monjo.

Fira a Pineda.

Dimecres, 28 de desembre. Els Sants Innocents, màrtirs. Sant Abel i Santa Domma, verge màrtir.

Dijous, 29 de desembre. Sant Tomàs Becket, bisbe màrtir. Sant David, rei i profeta; Sant Víctor, màrtir.

Divendres, 30 de desembre. La Sagrada Família. Sant Mansuet, màrtir; Santa Anísia, màrtir.

Dissabte, 31 de desembre. Sant Silvestre, papa. Santa Coloma, verge màrtir; Santa Melània i Santa Caterina Labouré, verge.

Nadalencia

Oh Betlem, "casa del pa",
ja no ets la més petita;
en la teva humilitat
hi ha divines trasmutacions:
L'Increat hi és nadó,
i el Verb, paraula humana.

P. Valls

L'Església celebra

25 de desembre. Diumenge. NADAL. Lectures: Nit: Is 9,1-6, S 95, segona, Tt 2,11-14, tercera, Lc 2,1-14.

Aurora: Primera, Is 62,11-12, S 86, segona, Tt 3,4-7, tercera Lc 2,15-20.

Dia: Primera, Is 52,7-10, S 97, segona He 1,1-6, tercera Jo 1,1-18.

26 de desembre, dilluns. Sant Esteve, primer màrtir. Lectures: primera, Fets 6,8-10; 7,54-59, S 30, segona, Mt 10,17-22.

27 de desembre, dimarts. Sant Joan, apòstol i evangelista: Lectures: primera, 1 Jo 1,1-4, S 96, segona, Jo 20,2-8.

28 de desembre, dimecres. Els Sants Innocents. Lectures: primera, 1 Jo 1,5-2,2, S 123, segona, Mt 2,13-18.

29 de desembre, dijous. Lectures: primera, 1 Jo 2,3-11, S 95, segona, Lc 2,22-35.

30 de desembre, divendres. La Sagrada Família. Lectures: primera, Sir 3,2-6.12-14 o bé: Col 3,12-21, S 127, segona, 2,41-52.

31 de desembre, dissabte. Lectures: primera, 1 Jo 2,18-21, S 95, segona, Jo 1,1-18.

HOMES I INSTITUCIONS

Història i sentit de la festa de la Sagrada Família

D'ençà que Francesc d'Assís prengué la iniciativa de representar el misteri de Betlem en "naixements", la història és plena d'intents per considerar l'enigma tancat en la Sagrada Família de Natzaret.

Un d'aquests profetes de l'anomenat "Evangeli de Natzaret" fou el pare Mañanet a les darreries del segle passat, fundant dos instituts religiosos, que imitant a la Sagrada Família, promogueren la seva devoció i els valors que Natzaret encloou... "com a remia, deia ell, als mals que afligeixen a la nostra societat", aleshores ja molt deteriorada. No fou l'únic, però sí important, en aquest moviment profètic.

En els instituts religiosos per ell fundats, la "festa titular" sempre va ser la de "la Sagrada Família", que emmarcada dintre del marc nadalenc, té una intensitat emocional digna de cristiana consideració.

L'obra del pare Mañanet es propaga

Es propaga adquirint influència en la seva parcel·la peculiar d'Església que el seu mateix fundador li assigna i que Roma corrobora. L'any 1916, el pare Tallada, aleshores superior general de la Congregació de Fills de la Sagrada Família, adreçà un missatge al Sant Pare, Benet XV, proposant la universalitat de la festa de la Sagrada Família, i la seva celebració el tercer diumenge d'Epifania. El Papa confià a la Sagrada Congregació de Ritus aquesta qüestió. El mateix pare Tallada, l'any 1919, insistí en la tema, amb la col·laboració dels bisbes espanyols, demanant... "altra vegada al Vicari de Jesucrist, per a glòria de la Sagrada Família i per l'amor que professem als nostres Santíssims Pares, Jesús, Maria i Josep, segur que ha de redundar a profit de les ànimes i

restauració de les llars cristianes".

El Papa s'interessà per aquest moviment natzarè

"Totes les devocions són bones... però la de la Sagrada Família, té la primacia, i ha de ser la perla de les devocions", ser la perla de les devocions", digué Joan Pau II.

El 1921, amb motiu de l'Any

Jubilar de Sant Josep, i a petició de l'Institut Religios "Fills de la Sagrada Família", el Papa, amb data 26 d'octubre del 1921, davant les nombroses peticions rebudes, extenia la festivitat de la Sagrada Família a tot el calendari de l'Església Universal, col·locant la seva celebració, en el Diumenge infraoctava de l'Epifania.

Des d'aleshores, aquest moviment mundial pontífic de famílies consagrades a la Sagrada Família, i tots els cristians, celebren aquesta festivitat tan humana i expressiva, com a gaudiosa renovació dels nostres valors domèstics, i com a compromís estable de relació familiar i humana.

Actualment està prenent inusitada solemnitat, afavorida per l'enfocament prioritari que els últims Papes han donat a la institució familiar.

Joan Pau II, durant el seu viatge a Espanya, i en el seu discurs sobre la família, digué així: "En l'Església domèstica que és la família, tots desitgen el bé i la felicitat de cadascú... amb aquest Sagrament, com a cònjuges, us convertiu en pares i formeu la comunitat fonamental, humana i cristiana, composta per pares i fills, comunitat de vida i d'amor".

A la parròquia de Jesús, Maria i Josep, de Sant Andreu-Barcelona, se celebra aquest any amb especial solemnitat, com a homenatge al pare Mañanet, recentment declarat "venerable" per Joan Pau II, i fundador d'aquest centre, on va viure i des d'on irradià la seva obra i el seu lema de gran apòstol de la família: "Un Natzaret a cada llar".

Antoni Quintana, S. P.

VIST, OÏT, VISCUT...

D'un temps nadalenc

No sé si algú ha estat mai un present dels Reis d'Orient. Jo, sí. M'explicaré.

Pels finals d'aquella guerra bruta, encara que no n'hi hagi cap de justificable aquella ho era encara menys, vaig ser internat en una d'aquelles presons secretes que tothom coneixia molt bé. Ingressar-hi era desaparèixer fins qui sap quan, i eren inútils les recerques.

Doncs bé, en aquells primers dies del desembre, com he dit, em feren desaparèixer. Fins que un dia, el 5 de gener següent, vaig trobar-me en un calabós del Palau de Justícia, des d'on la família va rebre les primeres notícies meves. Ja era el dia de Reis.

Tinc un germà dotze anys més jove, i aleshores en tenia deu. Malgrat les dificultats del temps, els pares li havien preguntat què volia o li agradaria que li portessin els Reis. I ell va respondre: "El meu germà".

Diguem, doncs, que els Reis satisfieren el seu desig. Jo vaig ser el seu present. Però ells també em feren el present a mi de saber que el meu germà em preferia a la més preuada joguina.

Oriol Camps

LA POBLA DE MONTORRÉS

PESEBRE VIVENT

RENOVAT ESPECTACLE DE NADAL EN UN BELL INDRET DEL TARRAGONÈS

visiteu-lo tots els dies festius fins el 15 de gener

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM Equador, 53, entl. 4r.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Ref. concert i entrevista.

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.

Problemes conjugals.

Alcoholisme.

Drogodependències.

Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.

Telèfon: 247 50 97.

Vídua 47 anys situada, distingida i culta, cerca relació amb persona mateix nivell amb esperit jove Sensibilitat i cultura; accepta fills.

COSM Equador, 53, entl. 4r.
Tels. 239 12 92-322 31 82.
Barcelona-29.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Nadal, revelació de Déu

Així que comença la proclamació de la paraula de Déu, enmig de la nit de Nadal, ja se'ns diu el caràcter eminentment revelador de Déu d'aquesta celebració. **Sí, germans: s'ha revelat l'amor de Déu** (v. 11a). El que la nostra fe contempla i el nostre cor celebra, el naixement de Jesús, és una veritable epifania: revelació de Déu. Déu es dona a conèixer tal com és. I ell és l'amor. No és estrany, doncs, que la litúrgia natalenca ens situï davant del primer pessebre i ens faci sentir la Gran Nova: Aquí teniu entre vosaltres l'amor de Déu. No és cap teoria més o menys consoladora. És la pura realitat. Aquest nadó, el fill de Maria, és el **Déu gran i salvador nostre** (v. 13b), que se'ns dona a nosaltres. En ell, tots els nadons del món i de tots els temps, prenen el rostre de Déu i són alliberats de l'egoisme i de l'especulació dels grans i posats en la ruta de la vida pel que és el salvador de tots.

L'amor de Déu és universal

Déu no es revela a uns quants escollits. No fa capelletes, ni clans de privilegiats. Ell

ha vingut a salvar tothom. I entre aquest gran col·lectiu integrat per tothom, els qui hi despenen són precisament els més necessitats de salvació. **S'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes** (v. 11). Tothom és cridat a la salvació. En el poble de Déu no hi ha exclusivismes ni departaments especialitzats. Tothom hi és cridat tal com és: necessitat de salvació. Certament que cadascú ofereix uns símptomes diferents de necessitat de salvació. No tothom es troba lligat ni pel mateix membre ni pel mateix lligam. L'esclavitud universal del mal del món agafa a cadascú pel seu lloc més feble. Però tothom hi és atrapat. Per això per tal de poder lluitar contra aquest mal difús en tota la humanitat, cal que el poble de Déu sigui un lloc de confrontació on sigui possible posar sobre la taula els diversos símptomes i necessitats que els cristians ofereixen i lluitar tots junts en un front comú contra el pecat del món. L'Església és de tot el poble i tot el poble té lloc a la seva assemblea, ofereixi

els símptomes d'esclavitud que ofereixi. Per això Nadal —i Pasqua i tots els misteris de la vida de Jesús— és per a tothom.

L'amor pedagog

L'universalitat de l'amor de Déu no vol dir contemporanització universal. Sinó crida universal a la salvació. A la conversió, doncs, que és el mateix que dir crida universal a adquirir la salut. **Ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de veritat** (v. 12). L'amor té les seves exigències. I la seva pedagogia. Ens pren tal com ens troba. Però per transformar-nos. Cadascú ha de lluitar positivament per desfer-se de l'esclavitud del mal del món que l'ataca a ell. No es pot estar a l'Església sense lluitar per **abandonar la impietat i els desigs mundans**. Fóra un sacrilegi. El menyspreu, o el tractament indigne de la gran realitat

sagrada de l'amor salvador de Déu que se'ns revela en el Jesús històric i en el Jesús místic —però realíssim— que és l'Església. I aquí precisament sorgeix l'escàndol dels que ens diem cristians. On és la nostra lluita real per la sobrietat, la justícia i la veritat? Seguim els ensenyaments de la revelació de l'amor de Déu —incòmodes moltes vegades, però únic camí de veritable alliberació— o som a l'Església perquè ens justifiqui la nostra bona consciència?

L'esperança, eix de la nostra resposta

La resposta a la revelació de l'amor de Déu és el nostre amor. I aquest amor cristià —que també cal que sigui universal— gira entorn de l'eix de l'esperança. **Mentre esperem que es compleixi felicitat la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre** (v. 13). La moral cristiana és molt més que una simple ètica. És la manifestació de la nostra esperança en l'acció salvadora de Jesucrist. Acció que comença ací —Nadal n'és una prova— travessa totes les circumstàncies de la vida humana i, vençant la mort, arriba a la seva perfecció total. Per això el poble cristià —l'Església— ha de ser **un poble ben seu, apassionat per fer el bé** (v. 14). La tasca no és fàcil. Però ell és amb nosaltres i la fa possible.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

30 - Louis Leakey y el "Homo habilis"

El paleontòleg Louis Seymour Bazet Leakey (1903-1972) es mereix, ell tot sol, un article sencer d'aquesta sèrie que escrivim sobre els descobridors d'homínids fòssils. I és que de debò fou un home de gran talla tant per la seva altura científica com per la seva personalitat humana.

Més africà que europeu

Va néixer en una cabana de fang i palla a Kabete, prop de Nairobi (Kenya), fill d'un pastor anglicà missioner, pels seus pares era anglès, però ell sempre se sentí també kenyata (quan Kenya obtingué la independència ell en volgué obtenir de seguida la nacionalitat). Des de petit fou bilingüe; a casa, amb els seus pares, parlava anglès i a fora, amb els seus companys kikuius, enraonava en la llengua d'ells, que dominava com un kikuiu més. El capítol de la tribu l'anomenava "el nostre negre de cara blanca". De gran va escriure una gramàtica de la llengua kikuiu.

Quan als 16 anys els pares el van enviar a estudiar a Anglaterra, li costà adaptar-se als nous companys: els veia amb uns costums tan estranys... Per exemple, allò de jugar a futbol amb botes no ho entenia; ell sempre hi havia jugat descalç!... Però la

diferent educació rebuda en la infantesa no fou obstacle per dur a terme brillantment els estudis, primer de batxillerat i després els universitaris d'Antropologia i Arqueologia, que acabà el 1926. Tres anys abans havia participat amb el professor W.E. Cutler en una expedició a l'Àfrica, a Tanganika, per a buscar fòssils, de la qual quedà tan entusiasmat, que volà fer-ne ara l'activitat principal de la seva vida.

Investigador infatigable

El mes de juliol següent després d'acabar la carrera, sense ni fer vacances, ja se'n va a la seva estimada Kenya a començar el seu ofici de buscador de fòssils, que, com diu un seu biògraf, "li va fer passar més hores a la vida agenoïllat que dret". Els professors li havien dit a classe que només a l'Àsia es podien trobar restes dels avantpassats de l'home (era quan només es coneixien el "Pithecanthropus" i el "Sinanthropus"), però ell no en quedà pas convençut. Sentia que a l'Àfrica encara se'n trobarien més. El discutit "nen de Taung", descobert per Dart, el 1925, l'animà a emprendre també ell una exploració sistemàtica.

I el 1929 ja fa una troballa important: un dia que per poc

es mata relliscant d'una roca a Kariandusi, descobreix en l'espada una destrala paleolítica encastada en una roca. Comença a excavar i... allò resulta ésser una "fàbrica" d'estrils de l'home de l'Edat de Pedra: en desenterrà a mils!

El 1936 es casa amb la que serà la seva més fidel col·laboradora científica. Sentia com ell la passió de buscar fòssils i el matrimoni estigué molt ben aïgut en tots els aspectes. I els fills també aviat hi col·laboraren. Quan, anys més tard, la Societat Nacional Geogràfica de Nord-Amèrica li concedí la medalla Hubbard, digué: "És dels cinc Leakey. Tot el que he fet ha estat amb l'esposa i els tres fills, que sempre treballem junts". Cal dir que la seva vida és ara un alternar constant: sis mesos a l'Àfrica cercant fòssils i sis mesos a Anglaterra o a Estats Units a comunicar les troballes, fer classes i donar conferències. És clar que els fòssils que trobava en la seva majoria eren d'animals (l'any 1969 va publicar-ne la seva voluminosa obra "Fossil Vertebrates of Africa"), però la seva il·lusió de trobar-ne d'homínids tampoc no es va veure defraudada... Veureu:

La troballa de l'"Homo habilis"

L'any 1959 se'n anà a Tanzània, a prop de Serengeti, a

un congost anomenat d'Olduvai, a gratar uns estrats molt ben conservats on esperava trobar coses interessants. I l'esperança no li fallà: en un estrat de 1.600.000 anys d'antiguitat, la seva esposa hi descobreix un crani que no és humà però s'hi assembla. Li posen "Zinjanthropus boisei" (també se'n dirà "home de Zinj" —zinj és el nom indígena de l'Àfrica oriental—, i "trecanous" per la robustesa de les seves mandíbules). Era diferent dels australopitecs trobats per Dart i Broom, però força semblant; per això ara des de 1964 es considera del mateix gènere i s'anomena "Australopithecus boisei". Ja tenim una nova espècie d'australopitec!

Però la descoberta més sensacional la feren tres mesos després: en un estrat inferior, d'uns 20.000 anys més antic, troben una mandíbula, uns parietals, dents i alguns ossos més d'un ser molt més semblant a l'home que tots els australopitecs! Cal col·locar-lo ja en el gènere "Homo", i "Homo habilis" és el nom que se li dona.

Conseqüència immediata és que cal refer l'arbre genealògic humà: els australopitecs no són avantpassats nostres! Seran uns simis molt perfectonats que es desviaren late-

ralment de la línia evolutiva que va portar fins a l'home. Molts no ho volen admetre. S'alça una polseguera de discussions. Però noves troballes van donant la raó a Louis Leakey... Aquest escriu que la filogenia de l'home és una línia més pura, que arrenca potser del "Kenyanthropus", un primat fòssil trobat també per ell, que és d'uns deu milions d'anys... El professor Robert Andrey ha dit: "Louis Leakey ha estat el Cristòfor Colom de l'evolució". La frase és exagerada, però té una gran part de veritat.

Potser em preguntareu: Si Leakey era evolucionista és que no creia en Déu? Tot al contrari! Precisament fou un bon cristià tota la vida, i tant era així que moltes vegades cloïa les seves conferències explicant com ell veia la mà de Déu en l'orientació seguida per l'evolució dels sers vius. "Llegiu el Gènesi —deia— i trobareu la successió principal dels fets que han ocorregut al món".

Morí inesperadament l'any 1972 a Londres d'un infart. Tenia 69 anys. Estava a punt de publicar la seva monumental monografia antropològica sobre els kikuius. Reposi en pau.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona.

NADAL

Sis bisbes ens en parlen

Nadal: el ritme de l'amor

Amb motiu de les festes de Nadal, hem demanat a alguns Bisbes de Catalunya que ens donessin el seu parer sobre la significació

d'aquesta diada i la manera com la passaran. Aquestes han estat les seves respostes:

El Nadal pels cristians és una festa de la Salvació: ens ha estat donat un Salvador! El Fill de Déu es fa home naixent com un infant per portar-nos la Llum que il·lumina les tenebres, per manifestar a tothom l'Amor del Pare. En els nostres dies, avui i aquí, el Nadal ens parla molt clar que als ulls de Déu és més important la persona que el sistema de producció, és més important que la mateixa economia i que la mateixa societat democràtica. El Nadal diu ben clar que amb la justícia sola no n'hi ha prou i que en les situacions difícils i dramàtiques com són l'atur, la droga, la manipulació dels mitjans de comunicació i altres coses, els cristians hem de reaccionar amb esperança i amb amor. Solament l'AMOR transforma el cor de l'home i ens fa entendre que és més important ser que posseir i que si volem una societat millor hem de tenir en compte la veritat, la justícia i la llibertat per a tothom sense discriminacions de cap classe.

Passaré aquesta diada molt senzillament: celebrant la missa del gall i l'endemà l'Eucaristia a la Catedral. Després aniré a Olesa a dinar amb el meu pare i germana, perquè "per Nadal cada ovella al seu corral". En aquest primer Nadal com Arquebisbe de Tarragona —perquè no dir-ho— em sento més "ovella" que "pastor".

† Ramon Torrella
Arquebisbe de la
Seu Metropolitana i
Príncep de Tarragona

Els sentiments se'm barregen: Déu es fa home, l'home comença de ser redimit; l'alegria natural d'una festa que tothom celebra; els sentiments més espirituals de la fe i el dolor de veure que encara hi ha dolor, pobresa i guerra en el món.

Aquesta és una festa que va triomfar desplaçant una festa pagana del Sol, però les festes paganes tornen a la recerca del seu calendari. Haurem de fer resplendir més la llum de la fe, en aquest dia.

Jesucrist, engendrat de sempre en el Pare, avui neix d'una dona. Quin misteri! Agel·lo-nar-se, i també cercar la justícia, l'amor i la pau pels homes redimits pel nostre germà gran, Jesús.

Quant a la manera com el passaré, haig de parlar de la missa del Gall i la missa de la festa. La Catedral de gom a gom. L'homília. Les felicitacions a la sacristia.

Després, a la una, aniré a la Llar de Sant Josep a passar una estona amb els vellets mentre dinen.

Jà una mica tard arribaré a casa on dinaré amb la família. Els meus germans de Tarragona m'acompanyaran. Així continuaré a la tarda, sense pressa, desgranant records i intentant de telefonar a darrera hora als meus germans del Canadà.

† Joan Martí, Bisbe
d'Urgell

Com cada any, se'm torna a presentar —se'm representa— la constatació de l'amor de Déu als homes. Es fa com un de nosaltres perquè recuperem ser semblants a Ell, com vam sortir de les seves mans. Tota la humanitat queda ennoblida amb el naixement del Fill de Déu.

Enguany la vivència del Jubileu de la Redempció ens fa més vius els camins que porten a la germanor entre els homes i a la nostra reconciliació amb Déu. És el camí de Jesús: l'amor i l'entrega. Ens recorda que hem de demanar perquè les grans potències s'entenguin, perquè s'acabi la cursa d'armaments, etc. Però té molta importància la pau i la reconciliació en el meu ambient reduït de cada dia: la família, els amics, el grup de sacerdots, la diòcesi. Caldrà estimar-los més, comprendre'ls millor, lliurar-s'hi més encara. Tot això, tenint pau i donant pau.

Com és habitual, en aquesta diada, celebraré l'Eucaristia amb els fidels. La missa "del gall" en una paròquia o institució que accidentalment no tingui capellà o hi hagi un altre motiu que ho aconselli. La missa del dia, al migdia, a la Catedral.

En acabar la missa de la nit, acostumo a arribar a temps de compartir alguna cosa, a la taula, amb els altres Sacerdots de la Casa. El dia el comparteixo amb els familiars, ja que normalment no puc estar amb ells la major part de l'any.

† Ramon Malla
Bisbe de Lleida

La televisió cada nit posa sobre la nostra taula el món. El món que, adés ens canta sa cantarella a punta de dia, adés urla a cau d'orella l'esvalot del fi del jorn. És en aquest món on Déu cada any per Nadal ens ve a retrobar. És enmig d'aquesta melodia discordant que ve a demanar-nos de retrobar el to. És enmig d'aquesta cridòria que ve a donar-nos la nota del seu AMOR!

† Miquel Montcadas
Bisbe de Solsona

La festa de Nadal, si se celebra com cal, fa rebollar l'esperança. Nadal és cada any el mateix: l'anunci i la celebració del naixement de Jesús. I, tanmateix, cada any és diferent. Les situacions humanes canvien i Jesús de Natzaret no ens porta una recepta de salvació, sinó que Ell és la salvació de cada home concret, de cada poble i de cada època. D'aquí ve que Nadal cada any sigui diferent.

Si volem que sigui autèntic, el Nadal d'enguany ha de ser una síntesi ben penetrada de la problemàtica humana actual: l'autur, els drogaadictes, la cursa d'armaments... i de la Paraula de Déu feta carn en Jesús, llibertador d'aquests signes de mort.

Les lluminàries, els àpats, els regals i, fins i tot, el pessebre, són com l'escuma del gest de Déu. L'escuma fa festa, però el que refresca la boca i el que s'assaboreix és el xampany, no l'escuma.

En certes instàncies de fora l'Església hi ha un marcat interès per mantenir i potenciar el folklore de Nadal. No hi ha res a dir. Però, si no estem alerta, els cristians sense adonar-nos-en, ens podem trobar amb l'escuma a les mans i sense el fet originari del Nadal.

Nosaltres som els qui hem de salvar el Nadal, perquè som els qui creiem que el Nadal ens salva.

Com cada any celebraré la Missa de mitjanit a la Catedral, que acostuma a ser molt solemne.

† Jaume Campradon
Bisbe de Girona

Nadal és una festa de fe amb plena joia. El misteri de Crist s'hi fa més suau i mengi-vol i es posa molt arran de la nostra contemplació. El que és diví s'hi humanitza i el que és humà s'enfila amunt cap a la divinització.

Nadal és una ruïna de bons sentiments per a qui no hi posa entrebancs: fa aflorar més generositat del cor, per poc que se sapiga d'estimar; fa brollar de l'ànima una alegria diferent de les altres.

Aquesta festa s'espera amb il·lusió, però amb certa temença que hom la vesteixi amb gales mundanes que li posen els increients —i molts creients i tot— quan no saben destriar l'establia pobra on hi jeu Jesús infant, del jaç escandalós dels tips, on Jesús no s'hi pot trobar.

El meu Nadal no sé com serà, serà com Déu vulgui. Dintre meu, serà si fa no fa, com els altres anys: mirant de fer una mica el paper de sant Josep i dels pastors, vora el pessebre, i maldant per a escurçar el que es pugui la distància entre Crist i la meua vida.

En el meu viure exterior Nadal serà enguany diferent dels altres anys com sigui que ja no el passaré com a pastor del re-mat. Per això desitjo de viure el meu Nadal d'enguany com el d'un cristià vell, de l'última recta, que vol aprofitar la festa natalenca per a aconseguir més fe, més esperança i més caritat, tot amanit amb la joia de Bet-lehem.

† Ramon Masnou
Bisbe emèrit de Vic

Un any excepcional

ANIS PENEDÈS

Amb la garantia de:

Destil·leries GALLEMI - Vilafranca del Penedès

ELS PASTORETS

DE
MATARÓ

AJUNTAMENT DE MATARÓ - 1983

DIES DE REPRESENTACIÓ

DESEMBRE DEL 1983

Dia 26, a les 5 de la tarda

GENER DEL 1984

Dies 1 i 6, a les 5 de la tarda

Dies 8, 15, 22 y 29, a les 4'30 de la tarda

FEBRER DEL 1984

Dies 5, 12 19, a les 5'30 de la tarda

PER ENCÀRREC DE LOCALITATS O INFORMACIÓ TELÈFON 790 12 13

NADAL

Associació Coordinadora de l'Ancianitat

ACA treballa per a una vellesa activa

"Els vells tenen, moltes vegades, la culpa de llur marginació. Deixen de treballar i es desenten d'allò que passa al seu entorn. Nosaltres pretenem que s'interessin per fer coses i mantinguin la il·lusió per viure", assenyala. Narcís Nadal, President d'ACA (Associació Coordinadora de l'Ancianitat).

Aquesta entitat ve desenvolupant, des de fa una bona pila d'anys, una activitat important a favor dels vells, una tasca silenciosa i humil però efectiva. La seva finalitat és coordinar els organismes que treballen per la Tercera Edat, promoure obres i serveis que siguin una resposta adient als problemes que la vellesa té plantejats i aportar criteris d'humanisme cristià, als diversos ambients socials, per facilitar la integració dels vells a la comunitat.

CATALUNYA CRISTIANA ha parlat amb el President, Narcís Nadal, els vocals, Joan Vidal i Josep Nadal, i l'assistenta social Maruja Fontanals per tal d'informar sobre les activitats, la història i els objectius de futur d'ACA i parlar també d'alguns dels problemes que afecten la vellesa.

La conversa té com a marc la seu d'ACA, instal·lada a la Gran Via de les Corts Catalanes, en un àtic antic on es constata certa activitat. "D'ençà que es fundà la coordinadora som els mateixos, malgrat que volíem que els càrrecs només serien per dos anys. No ens ha arribat el relleu", co-

menten els nostres interlocutors. Aquesta explicació dóna a entendre que hi ha poca disponibilitat dels ciutadans a l'hora de treballar en aquest camp.

Aquesta entitat es constituí el 23 d'abril del 1973. Un any abans, s'havia celebrat la "Primera Setmana Internacional de la Vellesa" i ja es veié la necessitat de crear la coordinadora. De fet, hi havia un grup de ciutadans que estaven especialment sensibilitzats pel tema d'ençà que, l'any 1963, tingueren ocasió de comprovar el lamentable estat en què es trobava l'asil del Parc de la Ciutadella, que depenia de l'Ajuntament. Les condicions de vida d'aquestes persones eren molt dolentes. Hi havia, però, encara situacions més greus: les d'aquells que no tenien cap teulada on protegir-se o vivien en habitacions petites i mal agençades. El treball d'ACA s'emmarca en tres activitats: la Mancomunitat de Clubs; AFOPA (Agrupació de Centre de Formació Permanent per a l'Ancianitat) de la qual parlà fa poc Catalunya Cristiana, i la Setmana Internacional de Vellesa.

Maruja Fontanals, assistenta social, ens parla dels clubs, indicant que organitzen coses que no costen molts diners perquè el pressupost és limitat. "Intentem —afegeix— que el Club no sigui només un lloc per jugar a cartes, al dominó o per veure la televisió. Ha de ser quelcom més, a través de l'organització d'activitats culturals i recreatives". Una

Ès important que la gent gran tingui interès a fer coses.

de les coses que està potenciant ACA són les penyes d'afeccions que permeten la reunió periòdica de persones amb gustos i interessos similars. Maruja Fontanals ens recorda que qualsevol persona interessada pot adreçar-se a l'entitat, al telèfon 318 65 95, de 5 a 8 de la tarda.

ACA compta actualment amb 27 clubs. Aquests reben de l'entitat programes d'activitat i informació de tot allò que els pot interessar. La Coordinadora té cura també de fer els tràmits per a les subvencions. Malgrat que només disposa de dos milions a l'any, l'activitat d'ACA és intensa.

La majoria d'aquests clubs varen néixer al redós de les

parròquies que cediren els locals per donar acolliment als vells. Molts d'aquests clubs estaven una mica desatesos. ACA serví per impulsar-los.

Una Setmana que es consolida

D'altra banda, la "Setmana Internacional de la Vellesa" que se celebrà el passat mes de novembre s'ha de considerar que fou un èxit absolut, malgrat el poc resò que va tenir en els mitjans de comunicació, preocupats per altres temes més espectaculars i sensacionalistes.

En el decurs de la Setmana, que és una iniciativa de

la UNESCO, s'organitzaren, entre d'altres activitats, els tradicionals Jocs Florals, una interessantíssima mostra d'artesanía i un concurs de piano. El seu objectiu és presentar totes les activitats que s'han realitzat durant l'any.

Tot i que en els darrers anys s'han creat un bon nombre de clubs, actualment només cobreixen un 20 o 30% de les necessitats existents. Aquest problema, si no s'actua amb rapidesa i eficiència, es pot agreujar en un futur, ja que la nostra societat experimentarà un envelliment progressiu si es manté la tendència actual.

Tomàs Puntí

LLENGUATGE, AVUI

- **DICCIONARI DE SINÒNIMS IDEES AFINS I ANTÒNIMS;** amb **VOCABULARI DE BARBARISMES.** 7.ª Edició - S. Pey. Més de 35.000 entrades, 864 pàgs. Enquadernació de luxe: 1.450 ptes. En rústica: 950 ptes.
- **BREU DICCIONARI IDEOLÒGIC.** X. Romeu. 290 pàgs. 2 colors. 450 ptes.
- **TOTS ELS VERBS CATALANS CONJUGATS** R. Alsina. 250 ptes.
- **PRONOMS FEBLES.** J. Gelabert, 144 pàgs. 450 ptes.

EDITORIAL TEIDE, S.A.

Viladomat, 291. Barcelona-29. Telf. (93) 250 45 07

El Redemptor redimeix la Humanitat

En l'Any Sant de la Redempció, el Nadal del 1983 subratlla un aspecte interessant: el Redemptor redimeix la humanitat, realitza el misteri de la salvació a tots els homes des del començament de la seva presència en el món, o sigui, des de l'instant de l'Encarnació i lògicament des del seu naixement i la seva infància. Aquest és el tema que exposa el mural "Església en marxa" corresponent al mes de desembre.

Sant Pau descriu gràficament com el misteri de la Redempció arrenca amb l'ofrena que el Verb, en fer-se home, presenta al Pare. L'Apòstol, citant un text dels Salms, diu en la Carta als Hebreus: "Per això diu, tot entrant al món: No has volgut víctima ni ofrena de cap mena, però m'has format un cos; no has acceptat holocaustos ni sacrificis d'expiació. Aleshores he dit: Mira, he vingut —tal com està escrit sobre mi en un volum del llibre— a fer, oh Déu, la teva voluntat. (Hb. 10, 5-7)

Un nen Redemptor universal

El mateix Sant Pau, en un text de la primera Epístola als Corintis, ens dóna peu per subratllar una diferència important que existeix entre la creació i la segona creació, que és la Redempció per Crist. Sant Pau anomena a Jesús "Nou Adam": "Fou fet el primer home, Adam, ànima vivent; el segon Adam, esperit vivificant". L'Apòstol contempla el primer home com a adult, segons ho presenten les imatges o gèneres literaris de la Bíblia, en relatar la Creació; en canvi, el segon Adam, ja és esperit vivificant des de la seva entrada en el món.

Nadal i flors

Ornamentació de la llar

És evident que l'època actual és una de les més evolutives, oferint-nos dia rera dia, aspectes positius i aspectes negatius, que són diferents segons el raonament i la perspectiva de cada u.

És millor la forma de vida actual, o pel contrari, hem de caure en el tòpic que "qualsevol temps passat fou millor"?

Quan el món trontolla, quan l'electrònica supleix el ser humà, quan sembla que tot l'entorn a les nostres possibilitats es caos, sorgeix la màgia d'allò que és bell, fruit una vegada més d'una necessitat per l'amor i la tendresa. ¡El Nadal! són alegries i nostàlgies, és una festa que comença en el fons d'un mateix i que volem compartir amb els altres.

Per a viure-la intensament ens prepararem i omplirem la nostra llar de Nadal... amb una infinitat d'idees i suggeriments per ambientar aquesta època tan important de l'any, d'aquesta forma es reflecteixen més bé unes festes que són en l'ànim de tots i transmetrem la nostra alegria i escalf jaquests dies tot ha de brillar d'una manera especial!

Primer el pessebre al qual li devem especial cura per amor i tradició, amb les pintures de fons, la lluminotècnia, les seves figures, el naixement de marquetaria, suro, guix, cartró, bombetes etc. tot s'aconsegueix amb una mica d'esforç.

L'avet acostuma a ésser un dels elements al qual prestem més atenció. Hem de comprar-

lo amb la seva mota d'arrels, després podem traslladar-lo a la terrassa o al jardí una vegada complida la seva missió de Nadal: per a mantenir-lo bé, és important un recipient de mida adequada, on les arrels siguin folgades, el test s'omple amb torba i terra vegetal a parts iguals, cal que la terra sigui humida per poder penjar a les rames adornaments i regals; el posarem en el saló o en el menjador.

Aquest any podríem abusar de les fruites i flors naturals —que se subjecten amb pinces especials— per variar; un avet ple de fruites fresques i pinyes de diferents mides serà una novetat molt refrescant.

Una altra decoració, pot ésser de pomes i llaços tot en vermell, penjant de les seves rames.

També podem adornar-lo amb discos retallats de cartró daurat, pinyes seques pintades en daurat amb spray, espelmes també daurades i boles daurades de diferents mides, subjectades amb llaços blaus; també folrarem amb paper daurat el test i l'efecte serà d'impacte.

El rebedor podem adornar-lo amb alguna llaçada de ras ver-

mell en els poms de les portes i col·loquem una cistella de vimet amb una flor de Pasqua (pointsettia poleherin) i vesc al seu voltant.

Farem un bon centre per a la taula, també hem de vestir-la de festa, o una corona per penjar-la al sostre, en ambdós casos construirem una base d'uns 25 cms a 28 cms d'esparreguera o de tela metàl·lica. La base suport es cobreix amb rames d'avet i se subjecta amb fil de nylon, les espelmes s'aguanten bé; l'adornament ja es al gust de cada u, per exemple: amb flors i pinyes seques i grèvol.

Podem folrar el suport de celofan d'un color per exemple blau i posar-li llaçades blaves, espelmes blaves, tot blau o en el nostre color preferit, tot blanc, tot rosa, tot groc etc...

Molt decoratiu folrar un suport corona amb pi, després vesc i cintes daurades donant-los tota la volta; es penja a la paret.

Podem adornar les finestres retallant motius nadalencs en paper de seda de diferents colors i enganxar-los al vidre, és un adornament senzill però molt acollidor.

Les espelmes són imprescindibles en l'ambientació; perquè s'aguantin podem fer bases de pastelina, d'argila, foradar una poma vermella i posar-li una espelma (en aquest cas blanca).

A les espelmes blanques enganxeu-li xinxetes de diferents colors, o amb alguna cola, enganxeu-hi fulles de juli-vert ben planes i ben distribuïdes, feu un grup d'elles en un racó; altres amb corms de colors que tinguin motius de Nadal.

De gran efecte decoratiu, és una ampolla gran de vidre plena de llimones naturals coronada amb grèvol i un gran llaç vermell.

Podem fer un adornament molt senzill i molt graciós en la taula nadalenca, posant un centre amb un suport base d'esparreguera, rames d'avet i fent una piràmide amb pinyes seques i pomes vermelles, tots els complementos de la taula en vermell, llaços en els tovallons, en les puntes de la taula una llaçada vermella (subjectes amb puntades per dessota del mantell) i si és possible aquests coberts amb mànecs lacats vermells tan actuals.

Doneu-li un aire de festa a la vostra llar. Si l'ornamentació s'ha realitzat amb amor i il·lusió, podeu tenir la seguretat que haureu aconseguit que en la vostra llar hi entri el Nadal.

Maria Teresa Dachs

COSTUMS I TRADICIONS

Sant Esteve a la fornicula

Aquesta finestra que generalment es converteix en fornicula per a diversos sants, mai no havia servit pel meu Patró. No pas perquè el tingui oblidat, ni perquè no s'ho mereixi, car poder figurar el primer entre els màrtirs i haver ensenyat a Pau com pot morir un cristià, no és poca cosa.

Es, però, que sant Esteve es presenta sempre com un de segon rengle, un convidat a les festes nadalencques. Fins i tot, si és fa festa, no és pas per ell, sinó perquè és dia feriat com els altres que segueixen les altres Pasques.

No vol dir això que Catalunya el tingui oblidat. Almenys dues dotzenes de frare, de pobles, monestirs o santuaris li han manllevat el nom. D'altres tenen a glòria tenir-lo com a patró, de la mateixa manera que a l'Urgell el tenen, o el tenien nombroses confraries de fadrins.

Abans, aquestes confraries —com alguna altra— es mantien amb allò que els cedien els Ajuntaments, com els forns de pa, la femta dels camins, l'arrendament del joc de pilota o una part dels boscos.

Les confraries aprofitaven bé les festes per augmentar els cabals, fent rifes, però no de diners, sinó dels productes recaptats en els captiris. Les de sant Esteve tenien una cosa en comú, diferent dels costums d'altres, que era l'almoïna del gall, que a vegades no era gall sinó gallina. Fins i tot, hi hagué casos d'haver estat substituïts per conills.

L'ofrena consistia en que abans de fer-la durant l'ofertori de la missa, quan els fidels anaven a adorar el Nen Jesús, el sagristà i un confrare presentaven un gall damunt d'una safata, fortament agafat i la gent havia de tirar-li els diners amb tota la força, en record de la lapidació del sant. Per això, si el gall podia ser de plomatge vermell, millor, per ésser el color litúrgic del martiri.

Després, l'animal era ofrenat al rector que el destinava als pobres que més ho necessitessin.

Alguna de les confraries de sant Esteve, nomenava el Rei Moixó, el qual vestit de manera pintoresca, anava per les cases dels altres confreres, des de Nadal a Reis, procurant aprofitar-se d'algun descuit per endur-se'n alguna cosa que més tard, el confrare robat havia de recuperar pagant una quantitat simbòlica, sempre més baixa del seu valor normal.

D'entre els costums del dia, hom parla que a Vilagrassa, en compliment d'un vot de poble fet al sant per haver-lo deslliurat d'una pesta, només podien menjar peix, cosa que no devia constituir un sacrifici massa gros, puix que tant a Vilagrassa, com a Vilaseca, o a Vila-on-sigui, l'endemà de Nadal s'està tip de carn i de greix.

Hi ha diverses tradicions sobre sant Esteve. Una, assegura que fugint dels seus perseguidors s'amaga en un camp de cols i per això, menjar-ne el dia de la seva festa, és recordar-li aquell mal moment.

Esteve Busquets i Molas

LA SARDANA I LA DANSA

Premis "Joaquim Serra" 1983

Amb un Palau de la Música Catalana ple de sardanistes arribats d'arreu de Catalunya, va tenir lloc la proclamació dels guanyadors de la dotzena edició dels Premis "Joaquim Serra", que com ja és tradicional es van atorgar per votació popular entre els assistents a la "Festa de la Sardana".

El Primer Premi, dotat amb 150.000 pessetes, fou atorgat a la sardana titulada "Navata", original de Jaume Cristau, per un total de 1.256 vots. Dissent vots menys van establir la segona classificada del certamen: la sardana "Llum de tardor", de Mossèn Albert Taulé, el qual obtenia el Segon Premi de 75.000 pessetes. I tot completant el palmarès dels Premis, "Joaquim Serra" 1983, la sardana "El teu somriure", de Pepita Lluell va classificar-se en tercer lloc per 971 vots, aconseguint les 40.000 pessetes establertes pel Tercer Premi. Les altres sardanes finalistes: "Gener" i "Juny" de Tomàs Gil Membrado; i "El Rec del Molí", de Rafael Blanch, van obtenir sengles accèssits de 15.000 pessetes cada una.

Disc-homenatge a Francesc Juanola. — L'Agrupació Cultural del Bages ha portat a terme l'edició d'un disc de sardanes on s'ofereix una mostra de l'amplia producció sardanista del mestre

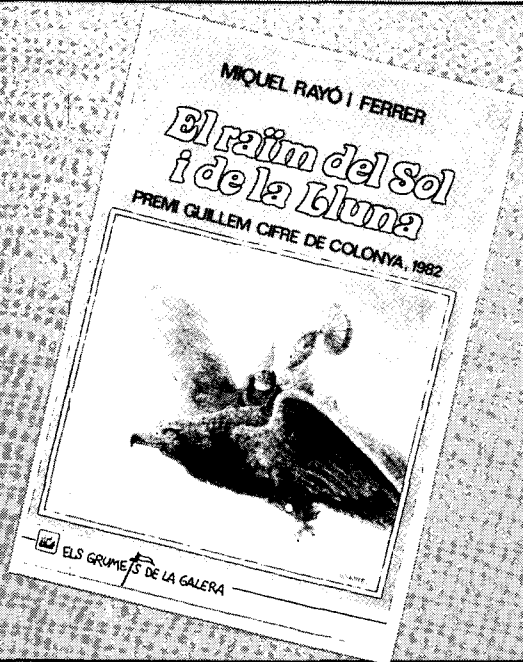
Francesc Juanola, un compositor nat a Tortellà el 3 d'agost de 1891 i mort a Manresa, el 3 de desembre de 1968. Quinze anys després de la seva mort, l'entitat manresana ret homenatge a aquest músic que va donar fama i prestigi a la tradició sardanista de la capital del Bages.

Les sardanes que configuren aquest disc són: "La Llum de Manresa", "No val a badar", "La riallera", "Sant Jaume de Llierca", "Xitxarel·la" (obligada de tible), "Figures", "Ciutat Comtal", "Home símbol", "Sempre catalans", "Units per sempre" i "Per tu bon amic". Aquestes sardanes han estat enregistrades per la col·lecció La Principal de la Bisbal. L'àlbum es completa amb la composició de Francesc Juanola titulada "La nostra Agrupació", dedicada a l'entitat promotora d'aquest recull antològic i que ha estat enregistrada en la seva versió coral per l'Orfeó Manresà. El nou disc es presenta acompanyat d'un magnífic opuscle amb diversos treballs literaris i gràfics glossant la vida i l'obra de Francesc Juanola. Tots els interessats a obtenir aquest disc de sardanes de Francesc Juanola poden adreçar les seves comandes a l'Agrupació Cultural del Bages, carrer de Talamanca 15, Manresa.

Josep Ventura

Llibres

Imaginació ecològica per a joves (1)

Vet ací editat el Premi Guillem Cifre de Colònia, 1982, un interessant llibre d'aventures per a nois i noies i que pretén a més, fer estimar la natura i els ocells en especial dels quals l'autor, el mallorquí i ecologista Miquel Rayó i Ferrer té un gran coneixement. Veiem com ell mateix resum l'obra:

La princesa Glacella, que viu al Palau de l'Any, és qui regeix, amb els seus somnis, la successió de les estacions. Però la Fada Morgana vol que la Terra d'Enlloc es torni un erm glaçat.

i impedeix que la princesa dormi. Berard i Bellroc, els dos màgics, amb l'ajut de l'oriol lluminós, passaran per un seguit de peripècies fins que aconseguiran de trobar El raïm del Sol i de la Lluna que farà adormir la princesa.

Ben il·lustrat per Francesc Infante, l'obra porta al final un glossari de mots usats especialment a Mallorca amb la seva explicació ben útil per als lectors continentals.

Ferran Camps

Una qüestió de teologia de lectura assequible (1)

Dins de la Col·lecció Sant Pacià apareix el número 29 amb un interessant treball.

"Trascendencia y revelación de Dios" vol ser una contribució al plantejament d'una de les qüestions fonamentals de la teologia, la revelació de Déu en Jesucrist.

Per una raó autònoma que recusa qualsevol recurs extrínsec a ella, la revelació de Déu en Jesucrist constitueix un seriós obstacle. És el cas, entre d'altres, de Karl Jaspers (primera part).

Posant en qüestió la noció de raó utilitzada per Jaspers, en base a la filosofia de Jean Nabert, és possible conquerir

una noció diferent de raó que trenqui la seva pretesa autonomia sobirana i la faci capaç de reconèixer els seus límits (segona part).

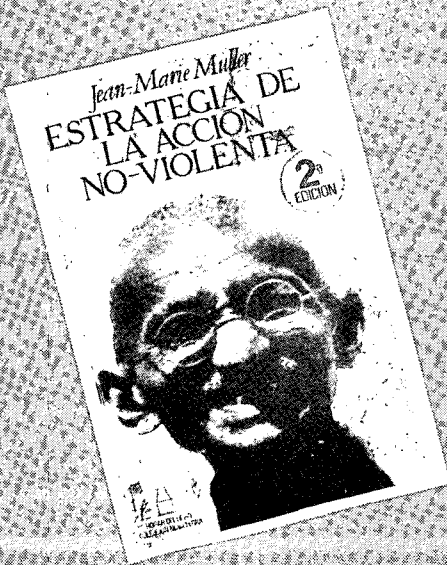
Respectant els àmbits propis de la raó i la revelació, sense pretendre reduir l'una a l'altra, poden complementar-se ambdós en una mútua reciprocitat fecunda.

Aquesta obra conté el rigor tècnic propi d'una investigació d'aquest tipus. La seva lectura, de totes maneres, ens sembla altament assequible.

(1) "Trascendencia y revelación de Dios". Josep Hereu i Bohigas. Editorial Herder.

Manual sobre la no-violència (1)

Ens arriba la segona edició del llibre d'un professor de filosofia, antic oficial de l'exèrcit francès, processat per un tribunal d'Orleans per haver retornat la cartilla militar. Aquestes són a grans trets, les definitòries de Jean-Marie Muller que ens presenta en aquest treball una profunda anàlisi del que és la no-violència.

Així diu que tot i que els iniciadors del moviment són Gandhi i Martin Luther King no és pot pensar en només imitar a aquests perquè les seves accions cal inscriure-les en uns contextos socials, polítics i culturals massa diferents dels que en principi es mouen els no-violents a Europa. Amb tot els hi reconeix que aporten elements de resposta per aquests problemes. "Per a Gandhi la no-violència fou un mètode i fins i tot una tècnica detallada de la resistència i de la desobediència". I afegeix: "sembla raonable pensar que, a mesura que la no-violència sigui estudiada i coneguda, s'imposarà a tots els homes responsables com a hipòtesi de treball privilegiada per a orientar el seu pensament i acció". Destaca Muller que sovint la no-violència es troba

fonamentada en conviccions religioses i sovint satisfà les exigències de l'eternitat però sembla incapaç de satisfer les exigències de la història.

Per això també distingeix entre el martiri i la no-violència. Creu que abans de pensar en el martiri, l'home ha de posar totes les forces al combat amb la finalitat de fer valer els seus drets tot esforçant-se per triomfar sobre les forces que li són hostils.

La lògica de la no-violència exigeix no tornar cop per cop i negar-se a comprometre's en l'escalada de la violència, exigeix també, no sols intentar evitar la segona bufetada, sinó igualment també la primera. L'estratègia no-violenta ha d'ésser una estratègia de resistència, i que no fa seva l'espiritualitat del patiment que Muller creu que era una espiritualitat de la resignació en la qual s'exaltava el fracàs en aquesta terra com una garantia de la salvació eterna.

Ferran Camps

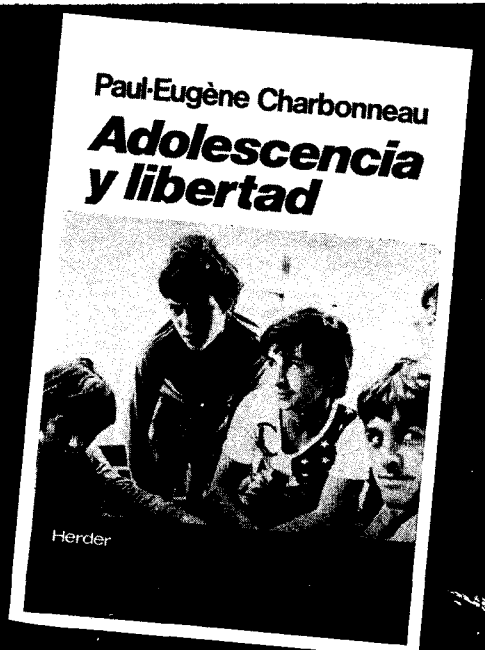
(1) "Estrategia de la acción no-violenta". Jean-Marie Muller. Hogar del Libro Colección Nova Terra.

Per orientar els adolescents (1)

Quan l'educació de l'adolescent versa sobre la seva llibertat, això suposa, en primer lloc, una atenta reflexió, constantment recomençada per part dels educadors. A més a més, exigeix una praxis clarament definida. S'ha d'atreure l'adolescent vers la llibertat, però això no s'aconsegueix apel·lant a circumstàncies fortuïtes o a institucions aproximatives. És imprescindible que els pares desenvolupin una clara visió del que és aquesta llibertat, del que significa el moment de l'adolescència i quins són els camins que permeten que una i altre es trobin en un mateix projecte de vida ja iniciat. Com a orientadors, hauran de saber quines són les condicions necessàries perquè l'adolescent tingui accés a una llibertat autèntica. El jove mai no s'alliberarà en la ignorància o en l'autocomplaença. Així com s'afirma que s'aprèn a nedar nedant, s'ha de comprendre que el jove adquirirà la plenitud del seu "ser lliure" en l'exercici d'una llibertat inicial. Tal plenitud només s'aconseguirà si

l'adolescent respon als desafiaments que li planteja la vida, sota l'estímul comprensiu, però existent i realista, dels seus propis pares. Lògicament, la llibertat o és condicional o no existeix. Però, la vida imposa "condicions" que, en comptes de convertir la llibertat en una cosa relativa, configuren el camí que condueix a la seva eclosió. Educar una llibertat és col·locar el jove davant d'aquestes condicions existencials a les quals s'enfronta, amb l'objecte que a través d'elles es torni apte pel difícil exercici d'una llibertat que pot resultar desastrosa o esplèndida.

"Adolescencia y libertad" és una obra que ve a contribuir a una major comprensió i a una major actuació dins del progrés educatiu. Paul-Eugène Charbonneau, figura àmpliament coneguda en els mitjans educatius i culturals del Brasil, examina en ella amb rigorosa propietat i inquietant profunditat els diferents factors que es combinen per permetre que "cadascú arribi a ser aquell que és".

Varis

CLASSES

de Física, BUP i COU particulars o grup. Tel. 330 18 96. Prof. titulat amb experiència.

ES REGALEN

dos gatets de dos mesos, moníssims, educats. Tel. 204 42 96.

DESIJO

Comprar "caniche" petit. Preu econòmic. Tel. 246 03 17.

A PERSONA

Amb afanys literaris, que vulgui crear una original versió de la història de la nostra Ciutat Comptal, m'ofereixo per facilitar-li tota mena d'anècdotes locals, inèdites, i viscudes des dels anys 20. En altre ordre de coses, també estic disposada a tenir cura de malalts i persones majors que necessitin companyia. Interessats, escriure a CATALUNYA CRISTIANA.

S'OFEREIX

Lampista amb experiència mitja jornada o sencera. T. 790 12 70. Mataró.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFERMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

VIDU

59 anys cerca casar-se amb noia ferma i d'esperit jove. COSM 322 31 82. Barna.

SOLTER

30 anys situat cerca relació seriosa amb noia per viure indrets Igualada. COSM Equador, 53. Tel. 322 31 82. Barna-29.

SOC VIDUA

58 anys, situada, cerca formar nova llar amb persona afí, fins 68 anys, esperit jove. COSM 239 12 92. Equador, 53.

SOLTER

27 anys, enginyer, cerca casar-se amb noia ferma i inquiet. COSM, 239 12 92. Equador, 53.

SOC SOLTERA

48 anys amb esperit jove i cerco casar-me amb noi nivell mitjà. Tel. 239 12 92. COSM.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultural General
Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

TEAS

Els invita a l'Exposició VENDA que se celebrarà del 13 al 22 de desembre, en l'antiga Capella de l'Hospital de la Santa Creu. Carrer Hospital, 56. La inauguració serà el dia 13 a les 19 hores.

Vendes

Apartado de Correos 35

VENTA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants FINQUES GUANER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si som els que lluitem per la Justícia seran molts els que tindran Pau.

Si vols informar-te, adreça't a: JUSTICIA I PAU
Rivadeneyra, 6, 10e.
Barcelona-2
Tel. 317 61 77

llar i lleure

RACÓ DEL LLENGUATGE

La fruita (2)

La taronja és la fruita més apta per a extreure'n el suc. Només cal partir-la transversalment en dues meitats i usar un escorretaronges. A totes les cuines n'hi ha. Si volem menjar-nos-la i no beure-la, necessitem ganivet —i alguns, forquilla i tot—, perquè la pell és molt arrapada als grills.

Més petites, les mandarines es deixen llevar la pell fàcilment amb els dits, i els grills aviat són descompartits i menjats.

La llimona no ens la podem menjar ni amb pell ni sense. La seva extrema acidesa la fa impossible per als paladars normals. En canvi, el suc i la pell ens donen gust i aroma per a moltes preparacions casolanes. En un gerro d'aigua hi escorreu el suc de dues llimones, hi poseu dues o tres cullerades grosses de sucre, i uns trossos tallats petits de la llimona escorreguda, amb pell i tot, que quedaran surant. Poseu-ho a la nevera, —és una beguda d'estiu—, i tindreu la llimonada perfecta i natural. Així de fàcil. Us ho dic tal com ho fa la meua muller i, a casa, ja ens hem oblidat de tots els refrescos artificials que n'hi ha molts i són cars i dolents.

La crema que mengem per Sant Josep obligadament, —quina sort!—, i molts altres dies que no és obligatori, perquè tingui tots els gustos que ha de tenir necessita el d'uns trossos d'escarrotxa de llimona. A la cuina, alguns plats de peix la reclamen com a ingredient imprescindible. La llimona, en la seva modèstia de fruita poc agradable al paladar, ens proporciona, indirectament, sensacions gustatives i olfactives, summament agradables. Si jo tingués una casa amb hort —somni impossible, enyor del temps de la infantesa— la primera cosa que faria és plantar-hi un llimoner. Em donaria llimones i m'alegraria la vista contemplant un dels arbres més bonics que tenim a l'abast: el tronc negre, les fulles d'un verd fort i brillant i els fruits grocs i abundosos.

Aquests són els tres cítrics principals, coneguts de tothom i d'un gran consum entre nosaltres. No tan conegudes, hi ha les aranges —en el grup de les quals s'hi compta el pomelo—, les bergamotes, els poncems i les naranges. Són fruites d'un ús restringit, més conegudes per algunes aportacions a la perfumeria, a la farmàcia, a la confiteria i a la jardineria. El gust del xarop de poncem i el perfum d'essència de bergamota són prou coneguts.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— Una botiga d'esports de davant de casa canvia de domicili i ho ha fet anunciar a la premsa local. L'anunci diu: LIQUIDACIÓ PER CAMBI DE DOMICILI. A PARTIR DEL DILLUNS PER LA TARDA, I PER POCOS DIES. Ni el canvi ni per la tarda no són catalans, sinó que ha de dir: canvi, i a la tarda. Jo d'ells no el pagaria.

Albert Pera

CUINA

Conill de bosc en civet

Un conill de bosc
250 grams de xampinyons
24 cebes
250 gr. cansalada magra
50 gr. de mantega

dues cullerades de farina
mig litre d'un bon vi negre
un raig de conyac
un quart de litre de brou
un gra d'all

llorer
farigola
herbes aromàtiques
tres cullerades d'oli

quatre cullerades
de conyac
una ceba
llorer, farigola
dos alls, julivert

Talleu el conill a trossos, renteu-lo ben bé i deixeu-lo una estona en una mica d'aigua i bastant vinagre, després escorreu-lo ben bé i poseu-lo en remull amb tots els ingredients i la ceba tallada a rodanxes, deixeu-lo així tota la nit i si es necessari dos o tres dies dins de la nevera.

En una cassola poseu-hi la mantega i la cansalada tallada a daus, quan s'hagin daurat reserveu-los en un plat, afegiu-hi després les cebes pelades fins que comencin a daurar-se reserveu-les amb la cansalada. Amb paper absorbent eixugueu el conill, espoleu-lo amb sal i pebre, paseu-lo per la farina i fregiu-lo en la mateixa grassa fins que es dauri, afegiu-hi després el vi, les herbes, les cebes i la cansalada fregida, deixeu-lo coure tapat a foc lent fins que sigui tendre, una hora i mitja o dues, segons el conill. El fetge cru es pica juntament amb un gra d'all i s'afegeix al guisat. Els xampinyons es passen per la mantega un moment i després es tiren al conill; afegiu-hi un raig de conyac, rectifiqueu de sal i pebre, si queda molt espès afegiu-hi miquetes de brou fins que la salsa quedi cremosa. Se serveix molt calent i gairebé resulta millor fer-ho un dia abans i després rescalfau-lo. (Si és temps de rovellons resulta molt bo posar-los en lloc de xampinyons).

ROUTIQUE
BALCAZAR
CREDIPELERIA

Balmes, 197 - Tel. 218 11 16 - Barcelona-6

Chaquetones, gabardinas,
y abrigos de piel,
muy prácticos y juveniles.
A plazos, y sin entrada.

Jornada 16

La Lliga, d'un cop d'ull

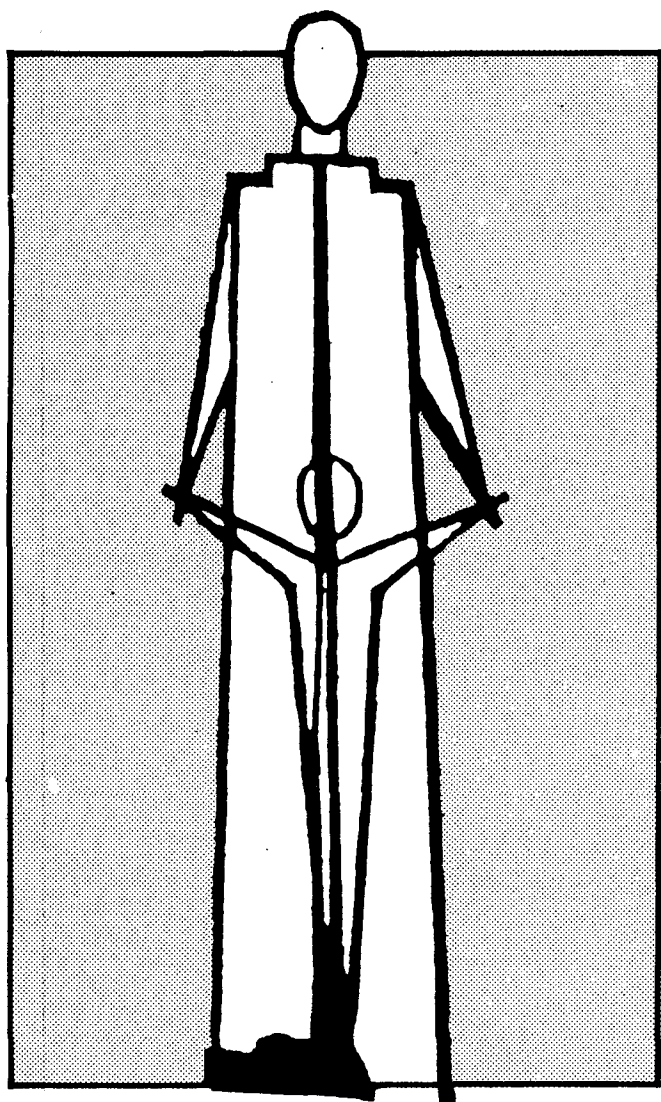

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
23+7	22+6	19+5	19+1	19+3	18+2	17+1	17+1	17+1	16	16	16	15-1	15-1	13-3	10-6	8-8	8-8

EXPOSICION BENEFICA DE OBRAS

de artistes de Catalunya y Balears

Con el patrocinio de la Direcció
General del Patrimoni Artístic
de la Generalitat de Catalunya.

HOSPITAL SAN JUAN DE DIOS

Autobuses BC y SJ
Origen Plaza Universidad
Fácil aparcamiento

8 Diciembre 1983 a
6 Enero 1984
Laborables, de 5 a 8
Festivos, de 11 a 2
con misa a las 12
en la Capilla

TAMBIEN DESDE EL DIA 13 APROVECHE
VISITAR CON SUS NIÑOS NUESTRO BELEN

MOTOCICLISME

L'equip BMW que participarà en la prova d'enguany

Tot a punt per la París-Dakar

És una bogeria. L'aventura més important en els esports del motor, és la París-Dakar. La sortida tindrà lloc el primer dia de l'any vinent a París. Tot és a punt. Tres espanyols participen en l'edició d'enguany: Juan Pócar, que corre amb un Mercedes amb l'italià Paolo Scalera, i Carlos del Val i Miguel Guerrero, que hi participaran amb un camió militar de la marca "Pegaso".

La novetat més important d'a-

questa edició serà el Porsche 911 de quatre rodes motrius que tindrà com a pilot el prestigiós corredor Jack Ickx, guanyador l'any passat. La presentació d'aquesta prova aplegarà 3.000 periodistes de tot el món. L'organitzador, Thierry Sabine, organitzà un espectacle en què participaren destacades figures del món de l'espectacle. L'èxit de la sisena edició de la París-Dakar és assegurat per un any més.

Foto cedida per SOLO MOTO.

CADECA

Com actuen o deurien actuar els delegats

En tota organització esportiva existeixen, lògicament, una Directiva, el Delegat esportiu (el seu comès és ésser al camp com a enllaç amb el contrari, i per tot el que calgui) i, naturalment, l'Entrenador.

La missió del Delegat és bàsica, ja que les seves funcions, a banda de la que és habitual, abans dita, n'abarca altres de singular importància i fins i tot de transcendència, que a vegades, cal reconèixer-ho, s'obliden de realitzar a CADECA i en Campionats de Regional i altres, i hauria de considerar-se aquesta omisió com a falta greu, que s'apropa a allò que és inadmissible.

Si el contrincant no és un enemic, ni gairebé hauríem de dir-li adversari, sinó senzillament altre club amb el que competim, en noble lluita, els seus jugadors es mereixen tot el respecte i la nostra especial consideració. Però, en principi, moltes vegades no és pas així.

Empresa de CADECA és divulgar entre els delegats la sana teoria del bon fer en les relacions entre equips. S'hauria de divulgar

com un manual, encara que elemental, i allò que en ell s'expliqués, seria bo recordar-ho al que s'"oblidés", que lamentablement n'hi ha.

Si als nostres delegats no sabéssim inculcar-los-hi aquests principis de convivència, tolerància i respecte, tots perdríem el temps, ja que amb la necessària relació que ell té amb els xicots, ha d'ésser element valuós per a la introducció d'aquesta ètica de l'actuar, que després per repercussió aniria implantant-se pels camps del país, cosa que molta falta fa, ja que veiem com la violència tendeix a augmentar en lloc de reduir-se, fruit d'una cultura de la qual se'n parla molt, però que poques vegades es demostra posseir.

El fet que a CADECA no es produeixin aquests tristos espectacles no és motiu per callar-los, és donar un crit d'atenció, per a que després no ens queixem, si malauradament això passés.

CARVAL

**Compartir juntos la energía
y el sabor de cada día.**

NUTREXPA

su fiel amigo

ENCREUATS

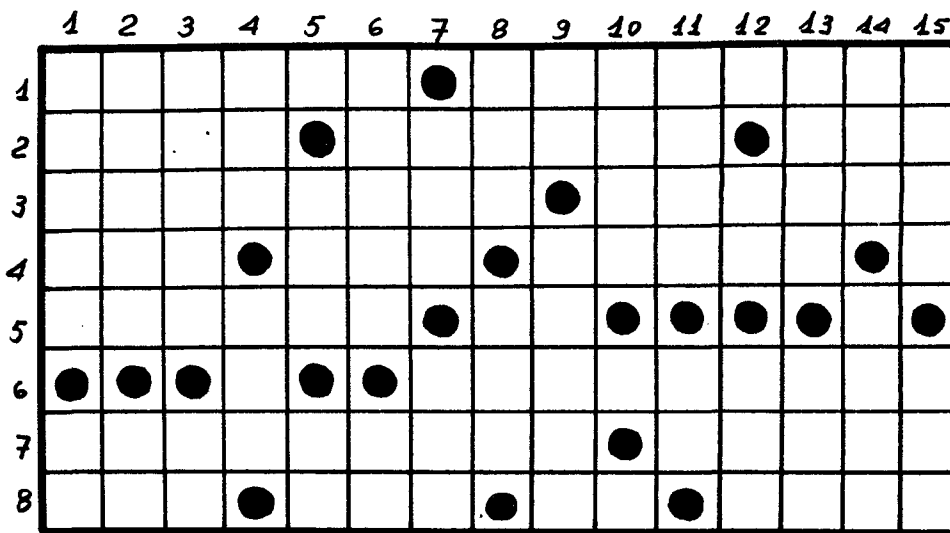
Per Rosa Collell

HORITZONTALS

1.— Nebot d'Abraham, pare de Rebeca i Laban. Forma de celebrar les cerimònies religioses. 2.— (A l'inrevés, caminal ample, ordinàriament amb arbres a cada costat). Fill d'Aaron segons Ex. 6,23. (A l'inrevés, lloc on venen begudes.) 3.— Judicar, sentenciar. Que consta de dos elements, de dues parts. 4.— Home jove. (A l'inrevés, preposició). Una cosa mesurada per pams. Vocal. 5.— (En castellà, Memòria, inventari). Gos. U.— 6.— Inicial de punt cardinal. Oblació. 7.— Sacrifici. (En castellà, nom d'un apòstol). 8.— Època determinada des de la qual, en la cronologia, comença a comptar-se una sèrie d'anys. Aquella noia que és elegida per llur bellesa, en un concurs especial. Article. Membrana que envolta l'embrió.

VERTICALS

1.— Tou que cedeix fàcilment a la pressió (femení). Del verb haver. 2.— Germà de Moisès. Metall fi. 3.— Os de la cama que va del genoll al turmell. Nota musical. 4.— En centres hospitalaris, allà on tenen els malalts que necessiten més atenció (sigles). Signe del zodíac. 5.— Inicial de punt cardinal. (A l'inrevés, dret, rígid). Nou-cents. 6.— (En plural, moneda italiana). Queixa. 7.— El que es posa en una ampolla perquè no es pugui perdre el seu líquid. (En castellà, els seus). 8.— (A l'inrevés, fracció de pesseta). Succés. 9.— (A l'inrevés, nota musical). Convenció solemne entre dues o més persones. 10.— Astràgal (os). Consonant. Cinquan-

ta. 11.— Objectes no descrits en detall que amb la seva ajuda es devia transmetre l'oracle del Senyor. (En anglès, és). 12.— Consonant. Símbol del sodi. Ven encara que no li paguin desseguida. 13.—

Agradable. (A l'inrevés, dos mil-u). 14.— Sigles de la Radio T. Italiana (a l'inrevés. Forma prefixada del mot "eicon", imatge). 15.— Fill d'Aaron. Sigles d'un institut nacional.

Solució

15- Abiu, I.N.I.
14- I.A.R. Icon.
13- Grat. I.M.M.
12- R. Na. Fia.
11- Urim. Is.
10- Taba. R. L.
9- IM. Pacte.

8- Iar. Cas.
7- Tap. sus.
6- Lires. Al.
5- E. te. CM.
4- U.V.I. Leo.
3- Tibia. La.
2- Aaron. Or.
1- Biana. He.

8- Era. Mis. El. Armi.
7- Holocaust. Simon.
6- E. Sacrifici.
5- Anales. Ca. I.
4- Not. rep. Pamat. U.
3- Arbitrar. Bimar.
2- Ialv. Itamar. rab.
1- Batuel. Liturgia.

VERTICALS

HORITZONTALS

Delegació Diocesana de Missions - Barcelona

"ELS SEMINARISTES DELS PAÏSOS DE MISSIÓ TAMBÉ SÓN SEMINARISTES NOSTRES"

—Gràcies a les Obres Missionals Pontífiques, a les Esglésies de Missions són nadius del propi país:

500 bisbes
15.000 sacerdots
50.000 seminaristes

—Als seminaris de Missions, aquest darrer any, s'hi han preparat:

35.089 Seminaristes menors
12.107 Seminaristes majors

—Han rebut de les Obres Missionals Pontífiques: 17.582.127 dòlars que és l'equivalent de 372,5 dòlars per seminarista. Aquesta quantitat s'uneix a la generosa aportació d'aquelles mateixes Esglésies missioneres.

—L'Església i el Sant Pare us paren la mà per poguer seguir mantenint i millorant aquests seminaris que són el gran fruit i la gran esperança de les Missions.

—Una bona manera de respondre a aquesta crida missionera, pot ser ajudar a la formació i als estudis dels seminaristes:

BECA (per 6 anys de Filosofia i Teologia) 300.000 ptes.
MITJA BECA 150.000 ptes.
BOSSA D'ESTUDIS (per un curs) 50.000 ptes.

—Podeu fer arribar els vostres donatius a la **DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS** C/. del Bisbe Irurita, 5 - **BARCELONA-2**.

Jesús ens parla

Busqueu l'evangeli d'avui (missa de la nit): Evangeli de Sant Lluç, capítol 2, versets de l'1 al 15 (Lc 2:1-14).

Reflexionem:

1. La "gran notícia" d'avui és que el Fill de Déu s'ha fet Home. S'ha fet com un de nosaltres. Ha nascut en un país concret; en el qual manava una gent concreta. El pare i la mare han anat a Betlem per inscriure's com ho manava l'emperador.

2. El Fill de Déu neix en la pobresa. L'hostal està ple. Van als afores, i la mare dona a llum en una cabanya al camp.

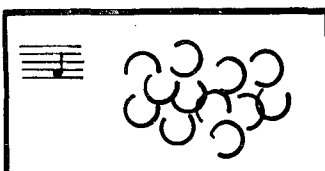
3. La gran notícia per a tots els homes i tots els pobles de tots els temps és aquesta: Avui, ens ha nascut el SALVADOR.

El mossèn

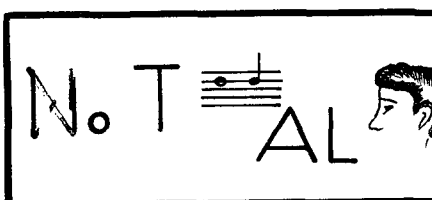
Jeroglífics

Per Rosa Collell

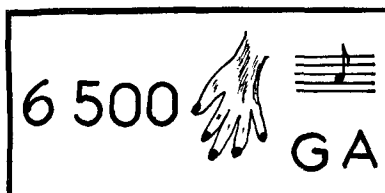
1. ¿Com és la carretera?

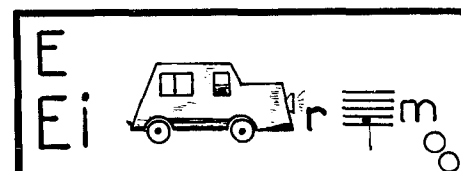
2. Sembla un beneit, oi?

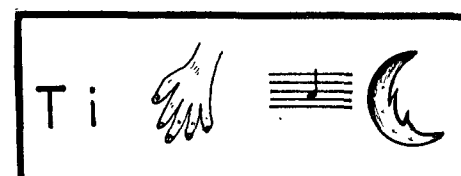
3. ¿Què teniu per beure?

4. ¿Qui és aquest senyor?

5. ¿Per què plora?

1. Fa moltes corbes.
2. No té res al cap.
3. Vi de Màlaga.
4. És un autor famós.
5. Té una mala lluna!

Solucions:

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V

183

L'alegria de Nadal

És una alegria que em costa d'explicar.

De vegades penso que només és l'alegria de fer vacances, dels regals, de les lluminàries, dels bons àpats, del xampany i dels torrons i... prou!

Però, em sembla que no és pas això solament. Hi ha també l'alegria del pessebre, de les cançons, de la missa del gall, de les reunions familiars, de veure que tots ens esforcem per estimar-nos una mica més.

És una alegria que sento molt endins del meu cor, però que em costa d'explicar. Potser és l'alegria de saber i de creure de debò que Déu ens estima. Jesús és la gran alegria de l'home i del món. Sí, deu ser això.

Jo veig que hi ha moltes coses que ens preocupen: guerres, baralles, persones sense treball, pors... Però, si Déu és amb nosaltres, ¿de què hem de tenir por?

Sí, l'alegria de Nadal deu ser aquesta: Jesús porta a tots els homes el coratge per a la lluita, i l'esperança certa de la Vida eterna.

L'Eixerit

L'Angelet Ignasi

Avet Set — Avet Set —

El pardal coix (i V)

Tots dos llagrimèjaven.

L'oreneta digué: —La teva vida ha estat trista pardal; però endevino que tindrà un final bonic, perquè tú tens bon cor i Déu voldrà donar-te un premi!

I després d'una pausa, prosseguí:

—Oh pardal, que bé si està aquí! Ja no temo les glaçades, ni em fa por morir de fam!

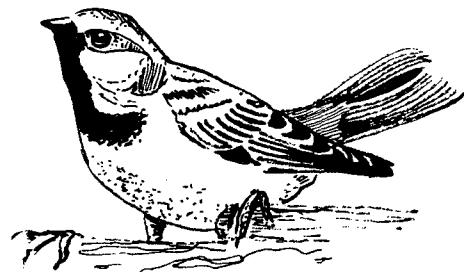
El pardal li digué —¿Vols quedar-te?

L'oreneta callava.

El pardal estava neguitós, esperant una resposta.

Per fi, l'oreneta trencà el silenci, murmurant molt baixet:

—Vull quedar-mel!

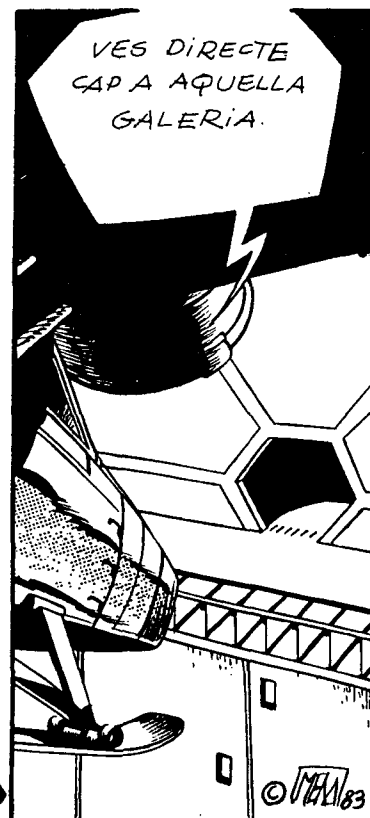
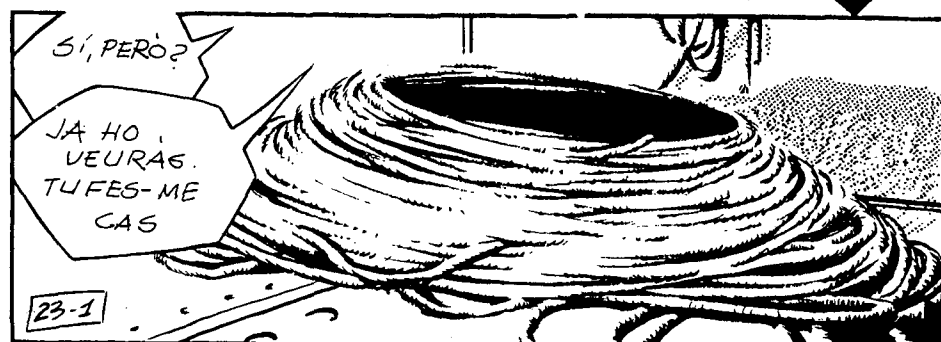
El niu s'omplí de llum.

Era un cap al tard meravellós, que jugava amb els núvols rogencs, i retallava, amb tot el seu encís, el nostre Montserrat!

FEDRO-41

UNA AVENTURA DEL ROBOT PI

per Toni Penat 83.

Avet Set esllips per a nenes i nens

Un dia, ben entrat ja el mes d'abril, l'avi guaità el carrer. Ensumà l'aire de la primavera i girant-se cap els dos néts els digué:

—Avui fa molt bon dia... Vindreu a mercat amb l'avi.

I tal dit, tal fet. Agafats l'un de la mà esquerra i l'altre de la mà dreta de l'avi, tiraren junts carrer enllà cap a la plaça.

L'avi, en arribar, trobà aviat el que buscava. Un client. Encetaren conversa tot fent el desentès. Una conversa plena d'estira i arronses. Pausas. Desviacions. Tempteigs.

En Pere Sí, pegà un cop d'ull i es disposà a seguir totes les manipulacions d'un marxant, que amidava un bon tros de tela. Reparà, ben aviat, en l'estranya forma de posar el dit gros i en la curiosa manera de no fer arribar el teixit al final de la mitja cana, mentre distreia el comprador explicant-li les virtuts i rendiments de la seva mercaderia.

En Pere No, es plantà embadalit davant per davant d'un home que enfilat dalt d'un petit tamboret, xerrava sense parar i feia ballar el cap a tothom, tot explicant que pel preu d'un llapis en donava dos, per seguir dient després que pel preu de dos en donava tres i que pel preu de tres en donava deu, perquè eren els últims que li quedaven.

—Que em mori aquí mateix si no es veritat!!

Repetia tot posant la capsa, d'on els havia trets, de cap per avall. L'home ho havia venut tot. Els badocs anaven girant cua i escampaven. Ell tapà la capsa i en fer la intenció de baixar del tamboret es palpà la butxaca. S'hi ficà la mà. Féu cara d'astorat i exclamà:

—Encara que em mori aquí mateix no puc pas deixar que marxeu amb les mans buides i caratristos. Portava aquests a la butxaca i me n'havia ben bé oblidat. Ben segur!! Ho juro!!

Repetia, fent una creu amb els dits i besant-la, mentre al seu voltant s'anava espessint la gent altra vegada.

I tot tornà a començar de bell nou. En acabar l'avi la seva conversa, els prengué novament de la mà. Feren un tomb. Lleparen un caramel. I tornaren tot xino xano cap a casa.

Avet Set — Avet Set —

A1 "CAVALL FORT"

hi ha una llicó per a nens i nenes amb premis de "la Caixa".

una llicó
amb premi

patrocinat per

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

-POBRES NOIS! ENTRE TOTS DOS NO TENEN ... UN ABRIC!

NO! AIXÒ NO ÉS CAP TORNAVIS UN "CARGOL"!
AH?

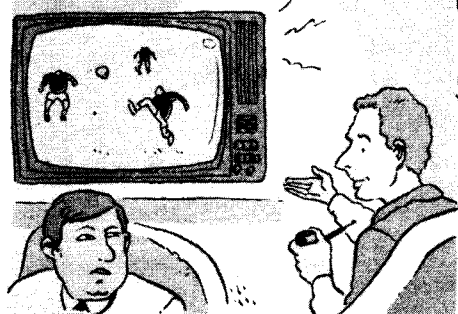
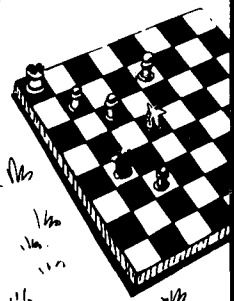
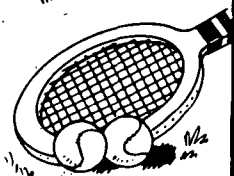
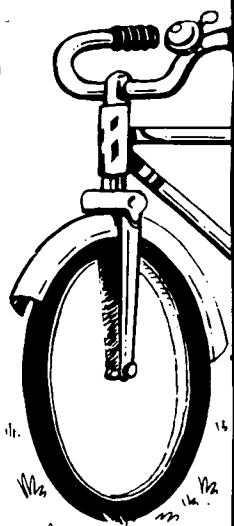
Voleu participar en el sorteig dels premis següents?

Una bicicleta DERBI
Un joc de sobretaula
Una pilota
Una nina de drap
Una capsa d'aquarel·les

Amb la conjunció sinó afirmem d'una cosa allò que hem negat d'una cosa anterior. Ex.: No era jo sinó ell. No vol sinó divertir-se. No s'ha de confondre amb el conjunt format pel terme condicional si i la negació no. Ex.: Si no vén, m'enfadaré. No ho diguis si no t'ho pregunten.

-XIULA, XIULA, QUE ... T'APARTES TU!

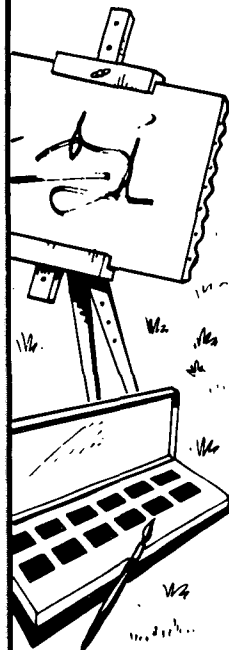
-NO, A MI LA PILOTA NO M'AGRADA ... A L'OLLA!

-JO ENCARA EM SENTO VALENT. ... FOS PEL FETGE!

-S'HA ACABAT: ... EM COMPRES UNA ESCOMBRA NOVA NO ESCOMBRO MÉS!

Llegiu detingudament la norma gramatical que tracta de la conjunció sinó i del conjunt si no (condicional i negació), i tot seguit copieu en un full de paper les frases de cada il·lustració, tot substituint-hi els punts suspensius per allò que hi correspongui en cada cas (sinó o si no). No deixeu d'escriure en aquest full el vostre nom i la vostra adreça i aneu-lo a dur a qualsevol de les sucursals o agències de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Entre totes les respostes correctes rebudes «la Caixa» sortejarà els premis indicats al cap d'aquesta pàgina.

Solució i guanyadors del concurs núm. 499. — Si triga gaire, les dono a una altra. — Les trobo molt curtes, aquestes mànigues! — Que en té per gaire, encara? — Em sembla que no és gaire fresc, aquest peix. — Aneu molt amb compte amb les plantes carnívores! — Estic molt content dels seus serveis, Deulofeu. D'ara endavant li diré senyor Deulofeu.

Josep M. Carreras, de Montblanc (una bicicleta DERBI)
Gemma Bruguera, de Centelles (una bossa d'esports)
Laura Petit i Vidal, de Barcelona (un joc de tennis)
Oriol Fargas, de Castellterçol (uns patins)
Germans Vila i Safont, de Roses (un joc de sobretaula)

PATROCINAT PER:

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

**ARA POT DISPOSAR FINS
A UN MILIÓ DE PESSETES
EN EL SEU COMPTE**

Si vostè és treballador autònom,
artesà, petit empresari o regenta
una empresa familiar, demani un
Crèdit petita empresa
per a resoldre el finançament de la seva
liquiditat.

És una innovació de la

CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA

LA **CAIXA** DE TOTS

DIUMENGE 25

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 GENT JOVE
12.00 BENDICIÓ URBI ET ORBE
12.30 TEMPS I MARCA
15.00 NOTÍCIES
15.15 VILLANCICOS
15.35 DR. SNUGGLES
16.05 ESPECIAL WALT DISNEY
17.00 I TANMATEIX T'ESTIMO
18.00 ALTRES POBLES
19.00 BÀSQUET
20.30 NOTÍCIES
20.45 MINUTS MUSICALS
21.05 LLARGMETRATGE
00.20 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TOM, DICK I HARRIET
16.00 ZARABANDA
17.00 ULTIMES PREGUNTES
17.30 ESTRENAS TV
18.15 DOCUMENTAL
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 EL DOMINICAL
22.00 MISTER MAGIC
23.00 ESPECIAL MUSICAL
00.25 COMIAT

DILLUNS 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LA PIMPINELA ESCARLATA
16.30 LA TARDA
17.05 AIXÒ ÉS INCREÏBLE
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 OMNI
21.35 TOTAL
22.35 ESTRELLAS DEL BOLSHOI
23.25 TELEDIARI
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 FILA-7
21.00 AVUI A LA 2
21.30 EL MELODRAMA:
"Susan Slade". (1961)
23.30 MUSICA I MUSICS
00.15 COMIAT

DIMARTS 27

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LA POSADA DE JAMAICA
16.30 LA TARDA
18.00 BARRIO SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.55 CANTINFLAS
19.05 TOCATA
20.00 POBLE DE DÉU
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA
23.35 TELEDIARI
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 PRESENTACIÓ DES DEL SALÓ
DE LA INFANCIA
16.50 PEL·LÍCULA
18.00 LA GRESCA DEL SAC DE
GEMECS/XERINOLA. (En di-
recte des del Saló de la In-
fancia.)
18.45 MIRARMAR EDICIÓ
ESPORTIVA
19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TELEFILM JOVENIL
20.30 RECORDANT A...:
"Jerry Lee Lewis".
21.00 AVUI EN LA 2
21.30 EL JARDÍ DE VENUS
22.25 SI JO FÓS PRESIDENT
24.00 COMIAT

DIMECRES 28

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LA POSADA DE JAMAICA
16.30 LA TARDA
17.05 AIXÒ ÉS INCREÏBLE
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.50 CANTINFLAS
19.00 BÀSQUET
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE

21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE
NEGRE AMERICA

23.30 TELEDIARI

23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 AVUI A LA 2
21.30 ESTUDI OBERT
23.00 LA BONA MÚSICA
24.00 COMIAT

DIJOUS 29

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LA POSADA DE JAMAICA
16.30 LA TARDA
17.05 AIXÒ ÉS INCREÏBLE
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 EL LLANERO SOLITARIO
18.55 CANTINFLAS
19.05 DINS DEL LABERINT
19.30 ELS RIUS

20.00 DE PELÍCULA

20.30 TELEDIARI

21.00 BONA NIT

22.15 DELICIOSAMENT ABSURDS

22.45 ESPECIAL RESUM DE L'ANY

23.45 TELEDIARI

00.05 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

19.00 INFORMATIU-2
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.30 ROBINSON
21.00 AVUI A LA 2
21.30 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL
A MEXIC: "Subida al cielo".
(1951)
23.25 L'EDAT D'OR
00.55 COMIAT

DIVENDRES 30

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 LA ISLA DEL TESORO
16.40 LA TARDA
17.00 AIXÒ ÉS INCREÏBLE

18.00 BARRI SESAMO

18.30 LAS FABULAS DEL BOSCH

18.55 CANTINFLAS

19.00 DABADABADA

20.00 VAL MES PREVENIR

20.30 TELEDIARI

21.05 UN, DOS, TRES

22.40 ANILLOS DE ORO

00.05 BAREMBOIM

00.30 TESTIMONI

00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'ÈPOCA DE LES
CATEDRALS
16.30 CAMPEROLS
17.25 MUSICAL EXPRESS
18.25 EN PARALLEL, ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 TELE-ESPORT
20.00 AVUI A LA 2
20.30 LA CLAVE
00.30 COMIAT

DISSABTE 31

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 COM HO VEUS

13.00 CONCERT

14.00 REVISTA DE TOROS

14.30 MIRAR UN QUADRE

15.00 NOTÍCIES

15.35 ELS PITUFOS

16.05 PRIMERA SESSIÓ:

18.00 ERA UNA VEGADA....

L'HOME

18.30 ELS VIATGES DE DARWIN

19.30 VOSTÈ PER EXEMPLE

20.30 ESPECIAL INFORMATIVO

21.00 LLARGMETRATGE: "La carre-
ra del siglo". (1965)

23.45 VISCA EL 84

24.00 CAMPANADAS DE FI D'ANY

00.05 VISCA EL 84

04.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.00 TALLER DEL TEATRE
20.00 ULTIMA FRONTERA
21.00 LOS GOZOS Y LAS SOMBRAS
22.00 TAL COM ERAM
23.50 CAMPANADES DE FIN D'ANY
00.05 OPERETA: "El murciélago".
03.00 COMIAT

DICCIONARIO DE ESPIRITUALIDAD

L'espiritualitat cristiana avui exposada i tractada en el seu contingut històric i psicològic

Publicat sota la direcció d'Ermanno Ancilli, prestigiós professor del Teresianum de Roma i elaborat per un rellevant equip de 119 especialistes

Tres volums luxosament presentats ● Més de 700 articles amb les seves corresponents bibliografies
● Amb un índex sistemàtic al final de l'obra ● 17 x 24 cm ● 2.112 pàgs. ● Preu total: 12.000 ptes.

El present *Diccionari d'Espiritualitat* constitueix el primer intent complet de tractar orgànicament l'espiritualitat cristiana en els seus continguts doctrinals i en el riquíssim desenvolupament històric. El seu *fi* és informar i formar sobre els problemes de la doctrina i de la vida espirituals (fins i tot no cristianes), seguint una línia de divulgació seriosa i de documentació posada al dia. Té *caràcter* principalment doctrinal, però també històric, psicològic i pastoral.

Demani aquesta obra al seu llibreter habitual, o bé directament a:
EDITORIAL HERDER, S.A - Provença, 388 - Barcelona-25

col·lecció «MASSAGRAN»

GUIÓ: R. FOLCH I CAMARASA
DIBUIXOS: J. M. MADORELL

VOLUMS PUBLICATS:

- Aventures extraordinàries d'en MASSAGRAN 30×22,5 cm. 46 pp. ctné.
- Aventures ENCARA MÉS extraordinàries d'en MASSAGRAN 30×22,5 cm. 52 pp. ctné.

NOVETAT DESEMBRE 1983

- MASSAGRAN i el quadrat màgic 30×22,5 cm. 54 pp. ctné.

EDICIONS EN CATALÀ I EN CASTELLÀ

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

MATERNAL-PARVULARI-EGB-BUP

Casp, 79. Barcelona-13 Tels. 245 72 03-04